

**ШУМСКОПРИВРЕДНА ОСНОВА
КОТОРВАРОШКО ШУМСКОПРИВРЕДНО ПОДРУЧЈЕ
„01.01.2019. - 31.12.2028.“**

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а.д. СОКОЛАЦ

**ЈПШ „ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“
ШГ „ВРБАЊА“ КОТОР ВАРОШ**

**ШУМСКОПРИВРЕДНА ОСНОВА
КОТОРВАРОШКО ШУМСКОПРИВРЕДНО ПОДРУЧЈЕ
„01.01.2019. - 31.12.2028.“**

С А Д Р Ж А Ј

I УВОДНИ ДИО		
1.	РАЗЛОЗИ ЗА ИЗРАДУ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	1
2.	ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА	2
2.1.	Географски положај шумскопривредног подручја	2
2.2.	Границе шумскопривредног подручја	3
2.3.	Имовинско-правно стање шумскопривредног подручја	5
2.4.	Биолошке, климатске, орографске, геолошке и педолошке карактеристике шумскопривредног подручја	5
2.5.	Општекорисне функције	11
2.6.	Угроженост шума од биљних болести, штеточина, емисије штетних гасова и шумских пожара	12
2.7.	Организација управљања у шумарству	14
2.8.	Број и структура запослених у шумарству	14
2.9.	Економски и саобраћајни услови	15
2.10.	Развијеност осталих индустријских капацитета и пољопривреда	16
3.	ПОСЕБНА ОГРАНИЧЕЊА У ГАЗДОВАЊУ НА ДИЈЕЛОВИМА ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА	17
4.	ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ МЕТОДИКЕ РАДА КОЈА СЕ КОРИСТИ ПРИ ИЗРАДИ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	20
4.1.	Формирање класификационих и уређајних јединица	21
4.2.	Таксациони радови на терену	22
4.2.1.	Обилежавачке граница просторних уређајних јединица	22
4.2.2.	Геодетски радови	22
4.2.3.	Таксациони радови у високим шумама са природном обновом	23
4.2.4.	Таксациони радови у високим деградираним шумама	24
4.2.5.	Таксациони радови у шумским културама	24
4.2.6.	Таксациони радови у изданаичким шумама	24
4.2.7.	Таксациони радови на површинама подесним за пошумљавање и газдовање	24
4.2.8.	Таксациони радови на површинама неподесним за пошумљавање и газдовање	25
4.2.9.	Таксациони радови на минираним површинама	25
4.3.	Канцеларијски радови	25
4.3.1.	Израда карата	25
4.3.2.	Мјерење површина	25
4.3.3.	Бонитирање станишта	26
4.3.4.	Обрада података и израда планова	26
4.4.	Фактори за прерачунавање укупне дрвне масе у масу крупног дрвета и обрнуто	27
4.5.	Извођачи радова на изради шумскопривредне основе	28
II СТАЊЕ ШУМА У ДОБА УРЕЂИВАЊА		
1.	ПРЕГЛЕД УРЕЂАЈНИХ ЈЕДИНИЦА И ГАЗДИНСКИХ КЛАСА	29
2.	СТАЊЕ ПОВРШИНА ШУМА И НЕОБРАСЛОГ ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА	33
2.1.	Укупна површина шума	33
2.2.	Површина неминираних шума	34
2.3.	Површина минираних шума	40

3.	СТАЊЕ ШУМА ПО КЛАСИФИКАЦИОНИМ ЈЕДИНИЦАМ	43
3.1.	Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по газдинским класама	43
3.1.1.	Газдинске класе високих шума са природном обновом	43
3.1.2.	Газдинске класе високих деградираних шума	79
3.1.3.	Газдинске класе шумских култура	83
3.1.4.	Газдинске класе изданаčkih шума	112
3.1.5.	Газдинске класе површина подесних за пошумљавање и газдовање	121
3.1.6.	Газдинске класе површина неподесних за пошумљавање и газдовање	123
3.1.7.	Узурпације	128
3.2.	Дрвна залиха, запремински прираст и остали таксациони елементи по ужим категоријама шума	129
3.2.1.	Уже категорије високих шума са природном обновом	129
3.2.2.	Уже категорије високих деградираних шума	138
3.2.3.	Уже категорије шумских култура	140
3.2.4.	Уже категорије изданаčkih шума	153
3.2.5.	Уже категорије површина подесних за пошумљавање и газдовање	157
3.2.6.	Уже категорије површина неподесних за пошумљавање и газдовање	158
3.2.7.	Узурпације	159
3.3.	Дрвна залиха, запремински прираст и остали таксациони елементи по ширим категоријама шума	160
3.3.1.	Шира категорија високих шума са природном обновом	160
3.3.2.	Шира категорија високих деградираних шума	164
3.3.3.	Шира категорија шумских култура	166
3.3.4.	Шира категорија изданаčkih шума	171
3.3.5.	Шира категорија површина подесних за пошумљавање и газдовање	173
3.3.6.	Шира категорије површина неподесних за пошумљавање и газдовање	174
3.3.7.	Узурпације	175
4.	СТАЊЕ ШУМА ПО ПРОСТОРНИМ (ТЕРИТОРИЈАЛНИМ) ЈЕДИНИЦАМА	176
4.1.	Привредне јединице	176
4.2.	Општине	216
5.	РЕЛАТИВНЕ ГРЕШКЕ ПРОЦЈЕНЕ ТАКСАЦИОНИХ ЕЛЕМЕНАТА	217
6.	СТАЊЕ ШУМСКИХ КОМУНИКАЦИЈА И СТЕПЕН ОТВОРЕНОСТИ ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА	218

III АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА ДОСАДАШЊЕГ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

1.	УПОРЕДНО СТАЊЕ ШУМА ПРЕМА ПОДАЦИМА ПРЕТХОДНЕ И НОВЕ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	219
1.1	Упоредно стање површина	219
1.2.	Упоредно стање дрвне запремине	221
1.2.1.	Упоредно стање укупне дрвне запремине по категоријама шума и дебљинској структури	223
1.2.2.	Упоредно стање укупне дрвне запремине за високе шуме са природном обновом по квалитетним класама	224
1.2.3.	Упоредно стање укупне дрвне запремине за високе деградиране шуме (%)	224
1.2.4.	Упоредно стање укупне дрвне запремине за шумске културе по квалитетним класама	224

1.3.	Упоредно стање годишњег запреминског прираста	226
1.3.1.	Упоредно стање годишњег запреминског прираста за високе шуме са природном обновом	226
1.3.2.	Упоредно стање годишњег запреминског прираста за високе деградиране шуме	226
1.3.3.	Упоредно стање годишњег запреминског прираста за шумске културе	227
1.3.4.	Упоредно стање годишњег запреминског прираста за изданачке шуме	227
1.4.	Упоредно стање отворености шума и шумског земљишта из претходне и нове шумскопривредне основе	229
2.	АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА ИЗВРШЕЊА ПЛАНОВА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	231
2.1.	Анализа и оцјена извршења плана количине и динамике сјеча	231
2.1.1.	Извршење плана сјеча по газдинским класама за високе шуме са природном обновом	231
2.1.2.	Извршење плана сјеча за ПЈ и ШПП	234
2.1.3.	Остварени обим сјеча за ШПП по годинама и категоријама шума	238
2.1.4.	Анализа и оцјена извршења плана сјеча зависно од система газдовања	239
2.2.	Анализа и оцјена извршења плана шумскоузгојних радова за ШПП	239
2.3.	Анализа и оцјена извршења плана заштите шума	240
2.4.	Анализа и оцјена извршења плана искоришћавања шума	243
2.4.1	Извршење плана производње дрвних сортимената за ШПП	243
2.4.2.	Анализа и оцјена извршења плана коришћења осталих кумских производа	244
2.5.	Анализа и оцјена извршења плана инвестиционих улагања	244
2.5.1.	Анализа инвестиционих улагања у опрему	244
2.6.	Анализа извршења плана изградње шумских камионских путева	245
3.	КРИТИЧКА ОЦЈЕНА ДОСАДАШЊЕГ ГАЗДОВАЊА	245

IV ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА НАРЕДНИ УРЕЂАЈНИ ПЕРИОД

1.	ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА	248
1.1.	Општи циљеви газдовања шумама	248
1.2.	Технички циљеви газдовања шумама	249
1.2.1.	Избор врста дрвећа	249
1.2.2.	Избор система газдовања шумама	250
1.2.3.	Избор узгојног и структурног облика-модел шуме	250
1.2.4.	Утврђивање оптималне (нормалне) дрвне запремине	250
1.2.5.	Циљеви газдовања по газдинским класама	251
2.	ПЛАН КОЛИЧИНЕ И ДИНАМИКЕ СЈЕЧА	262
2.1.	Критеријуми за утврђивање обима сјеча	262
2.2.	План сјеча по газдинским класама	264
2.3.	План обима сјеча по ужим категоријама шума	275
2.4.	План обим сјеча по ширим категоријама шумама	277
2.5.	Обим сјеча у високим шумама са природном обновом по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету	278
2.6.	Обим сјеча у високим деградираним шумама по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету	279
2.7.	Обим сјеча у шумским културама по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету	280
2.8.	Обим сјеча у изданачким шумама по врстама дрвећа и дебљинској	281

2.9.	План обима сјеча по привредним јединицама	282
2.10.	Анализа плана сјеча у високим шумама са природном обновом	287
2.11.	Одредбе о реализацији плана сјеча	289
3.	ПЛАН ИСКОРИШЋАВАЊА ШУМА	290
3.1.	План искоришћавања шумских дрвних сортимената	290
3.1.1.	Производња шумских дрвних сортимената по категоријама шума за ШПП	291
3.1.2.	Производња шумских дрвних сортимената по категоријама шума по привредним јединицама	293
3.1.3.	Приказ основне технологије и средстава рада	301
3.1.4.	План коришћења осталих шумских производа	302
4.	ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА	305
4.1	Врста и обим шумскоузгојних радова	305
4.1.1.	Врста шумскоузгојних радова	305
4.1.2.	Обим шумскоузгојних радова	306
4.1.3.	План шумскоузгојних радова по газдинским класама	307
4.1.4.	План шумскоузгојних радова по привредним јединицама	309
4.2.	Извођење шумскоузгојних радова	310
4.3.	План потребних средстава рада за шумскоузгојне радове	311
5.	ПЛАН ЗАШТИТЕ ШУМА	312
5.1.	Врсте шумских штете и мјере заштите	312
5.1.1.	Заштита шума од штетног дјеловања човјека	313
5.1.2.	Заштита шума од стоке и дивљачи	313
5.1.3.	Заштита шума од инсеката и биљних болести	313
5.1.4.	Заштита шума од елементарних непогода	316
5.1.5.	Заштита шума од шумских пожара	316
6.	ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА	318
6.1.	План изградње нових и реконструкција постојећих шумских камионских путева	318
6.2.	План изградње осталих објеката потребних за реализацију планова шумскопривредне основе	319
6.3.	План набавке механизације и друге опреме инвестиционог карактера	319
6.4.	План осталих инвестиционих улагања	319
 V ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА		
1.	ЕКОНОМСКИ ПАРАМЕТРИ ПОСЛОВАЊА	320
1.1.	Укупни приход	320
1.1.1.	Формирање укупног прихода	320
1.1.2.	Расподјела укупног прихода	321
2.	ВРИЈЕДНОСТ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА	325

ЛИТЕРАТУРА

I. УВОДНИ ДИО

Шумскопривредна основа за шуме у својини Републике Српске је план за дугорочно газдовање шумама у коме се утврђују основе газдовања и обезбјеђују општи интереси друштва. Шумскопривредна основа се израђује за период од десет година, с тим да се прије истека наведеног периода мора извршити израда и усвајање нове шумскопривредне основе.

Чланом 2. Правилника о елементима и садржају шумскопривредних основа за шуме у својини Републике Српске, („Службени гласник Републике Српске”, бр. 52/09 и 43/11) прописано је да шумскопривредна основа садржи:

- уводни дио,
- стање шума у доба уређивања,
- анализу и оцјену досадашњег газдовања шумама,
- планове газдовања шумама за наредни уређајни период и
- економско-финансијску анализу.

Поред наведеног текстуалног дијела саставни дио шумскопривредне основе чине карте и уређајни елаборати.

I. УВОД

Уводни дио шумскопривредне основе садржи:

- разлоге за израду шумскопривредне основе,
- основне карактеристике шумскопривредног подручја,
- посебна ограничења у газдовању на дијеловима шумскопривредног подручја (заштитне шуме, шуме са посебном намјеном и сјеменске састојине) и
- основне карактеристике методике рада која се користи при изради шумскопривредне основе (формирање газдинских класа, прикупљање и обрада података и израда планова).

1. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗРАДУ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ

Шуме представљају један од најсложенијих екосистема на земљи. Као добро од општег интереса и природно обновљив ресурс, има непроцјењив значај за људско друштво. Шумарство је веома комплексна привредна грана коју првенствено карактерише отвореност простора и дугорочно планирање на бази континуитета газдовања шумама. Шума је добро од посебног друштвеног значаја које поред производних има и друге општекорисне функције (заштитна, хидролошка, климатска, хигијенско-здравствена, туристичко-рекреативна, привредна, наставна, научно-истраживачка и др.), из чега проистиче и обавеза шумарских стручњака да шуме и шумска земљишта плански користе за производњу дрвета, узгој и лов дивљачи, искоришћавање споредних шумских производа, рекреацију, заштиту вода итд. Њихова је дужност да ускладе различите циљеве газдовања, да их третирају комплексно и да тако постигну највећу корист коју шума својим директним и индиректним утицајима даје друштву.

Све поменуто утицало је на то да друштво коришћење, обнову и заштиту шума регулише посебним законским прописима.

Чланом 17. став 1. Закона о шумама, („Службени гласник Републике Српске”, бр. 75/08 и 60/13), прописано је: „Шумама се газдује на основу шумскопривредне основе и извођачких пројеката“. Ставом 2. истог члана закона прописано је „Основа је план за дугорочно газдовање шумама у коме мора бити утврђена еколошка, привредна и

социолошка подлога за биолошко побољшање шумских ресурса и остваривање општег интереса у складу са стратегијом развоја шумарства. и шумарским програмом Републике“.

Чланом 18. став 5. Закона о шумама прописано је: „Основом се одређују основне смјернице и циљеви газдовања шумама, мјере за унапређивање шума, очување и јачање општекорисних функција шума и заштита шума, а Основа садржи и анализу дотадашњег газдовања шумама, приказ стања шума, циљеве газдовања шумама, врсту и обим радова“.

Ова шумскопривредна основа има рок важења 01.01.2019. - 31.12.2028.године.

2. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА

У складу са Правилником о елементима и садржају шумскопривредних основа, приказане су основне карактеристике Которварошког шумскопривредног подручја:

- 1) географски положај шумскопривредног подручја,
- 2) границе шумскопривредног подручја,
- 3) имовинско-правно стање шумскопривредног подручја,
- 4) биолошке, климатске, орографске, геолошке и педолошке карактеристике шумскопривредног подручја,
- 5) општекорисне функције,
- 6) угроженост шума од биљних болести, штеточина, имисије штетних гасова и шумских пожара,
- 7) организација управљања у шумарству,
- 8) број и структура запослених у шумарству,
- 9) економске и саобраћајне услове и
- 10) развијеност осталих индустријских капацитета и пољопривреде.

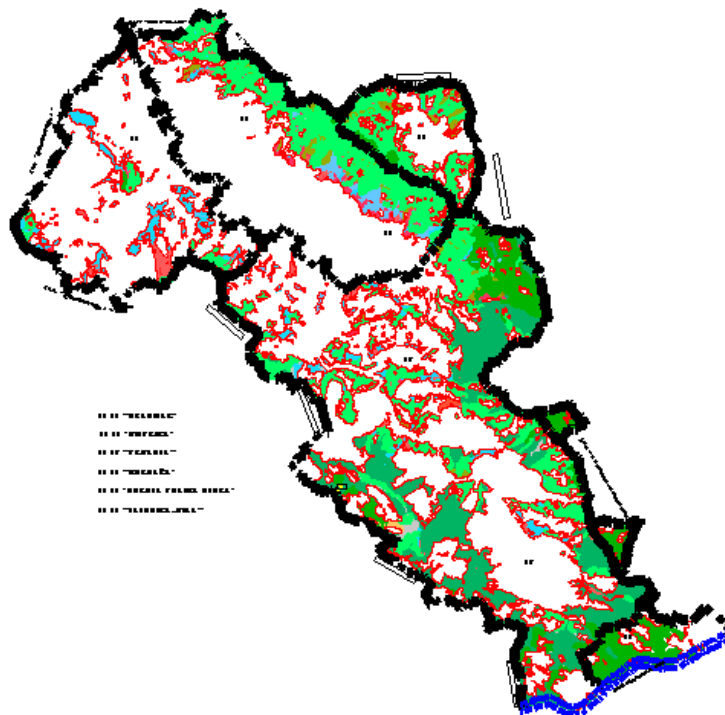
Познавање основних карактеристика шумскопривредног подручја неопходно је за успјешно рјешавање основних циљева и задатака газдовања шумама у наредном уређајном периоду.

2.1. Географски положај шумскопривредног подручја

Одлуком Владе Републике Српске о формирању шумскопривредних подручја у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 101/05, 10/07 и 107/12), формирано је „Которварошко“ шумскопривредно подручје, чији је корисник Шумско газдинство „Врбања“, са сједиштем у Котор Варошу (Слика 1).

Шумскопривредно подручје „Которварошко“ налази се у западном дијелу Републике Српске. Са истока граничи са „Усорско-Укринским“ шумскопривредним подручјем, са југоистока граничи са Федерацијом БиХ, са југа и југозапада са „Чемерничким“ шумскопривредним подручјем и са сјеверозапада и сјевера са „Доњеврбаским“ шумскопривредним подручјем.

Подручје којим газдује ШГ „Врбања“ налази се на територији општине Котор Варош. Општина Которварош се налази на око 30 km југоисточно од Бање Луке. Са Бањалуком је повезана магистралним путем Бања Лука-Теслић. Градско насеље се налази на надморској висини од око 220 m. Површина општине је 564,26 km². Которварошка долина је омеђена обронцима Борја и Узломца (лијева страна ријеке Врбања) и Чемернице, Скатавице и Липовца (десна страна Врбање). Граничи са општинама Теслић, Челинац, Кнежево и Травник. Подручје општине чине насељена мјеста: Баштина, Билице, Бољанићи, Борци Горњи, Борци Доњи, Вагани, Варјаче, Вечићи, Вишевице, Вранић, Врбањци, Гарићи, Грабовица, Глуха Буковица, Дуратовци, Забрђе, Засеље, Јакотина, Котор Варош, Крушево Брдо I, Крушево Брдо II, Липље, Маљева, Масловаре, Раштани, Ободник, Орахова, Паливук, Плитска, Подбрђе, Подосоје, Постоје, Присочка, Равне, Радохова, Селачка, Соколине, Стопан, Товладић, Ћорковићи, Хадровци, Хрваћани, Шибови и Шипраге.

Слика 1. Которварошко шумскопривредно подручје

2.2. Границе шумскопривредног подручја

У Одлуци Владе Републике Српске о формирању шумскопривредних подручја у Републици Српској, садржан је и детаљан опис граница свих шумскопривредних подручја у Републици Српској, а извод из одлуке, који се односи на границе Которварошког шумскопривредног подручја, дат је у наредном тексту:

Граница подручја описана је од тригометра 228 (Млин), прати ријеку Врбању до мјеста Црна ријека гдје пресеца пут Котор Варош - Челинац и одлази увалом до тригометра 290. Од тригометра 290 иде на сјевероисток 600 метара гдје завија у правцу истока према мјесту Топићи. Пред Топићима одлази у правцу југо-запад 150 метара лијево од коте 578, те прати пут у Бојиће одакле савија ка истоку на коту 636 (Зовик). Са коте 636 наставља у правцу истока, затим југоистока до коте Мерија и продужава преко Клокочика до коте 837 (Марјаново гнијездо). Са коте 837 источно до коте 798 (Илијашевица) те покрај Савине воде када мијења правац југоисток у сјевероисток на коту 748 (Новаков камен) и продужава 500 метара у истом правцу гдје мјења правац сјевероисток у правац исток, једним дјелом, и другим дјелом у правцу сјевероисток до тригометра 356. Са тригометра 356, наставља 500 метара југоисток затим на исток до пута Доња Шњеготина-Сувајци. Овдје пресеца пут југоисток 300 метара те одлази преко Кулине косе до коте 683. Са коте 683 наставља источно до мјеста Бијелобор те југоисточно, десно од Поповића, преко коте 734 (Трешњева глава) кроз Поповиће покрај Вуковића пресеца пут и заузима правац југа

између Православне цркве и гробља те наставља Урљајском косом 150 метара, па десно од коте 773 (Маринска коса). Маринском косом продужава до коте 931 (Тремушњаче). Граница подручја продужава са коте 931 кроз Јотановиће на југоисток до пута Прибинић-Масловаре, долази на тригонометар 838 прати пут Масловаре-Прибинић до Солила тригонометар 800 те преко М. Руњавице излази на коту 1078 (В. Руњевица). Са коте 1078 у правцу југа прелази коту 1012 иде Гребеном до коте 850, затим југозападно преко тригонометра 1099 (Урљај) до коте 942. Са коте 942 иде лијево 100 метара, затим од извора Којвана преко Вукуља до коте 1114 (Обровац). Наставља на југоисток преко тригонометра 1165 до коте 1334 (Михајловац), и у правцу истока стиже на коту 1402. Са коте 1402 граница иде сјевероисточно гребеном до тригонометра 1384 (Бисер глава). Од тригонометра 1384 скреће према југоистоку у дужини од 650 метара до Фатиног дола и продужава даље низ Фатин до потоком у дужини 800 метара до потока Велика Очаушница. Истим правцем продужава узводно потоком Драгашница и излази на гребен и пружа се југоисточно око 250 метара од коте 1258 звана Стража. Од Страже граница продужава према југоистоку до коте 1313 (Јавор брдо), а онда у истом правцу до тригонометра 1280 (Равно брдо) затим у правцу југа преко Полице до коте 1287 Главица.

Са коте 1287 наставља јужно на коту 1240 (Велики Пољанак). Од коте 1240 граница иде према истоку до извора потока и продужава даље према истоку низ поток са сјеверне стране комплекса парцела званих Сјенокос па даље према истоку Сјенокосним потоком до њеног ушћа у поток Студена. Даље граница скреће према југозападу узводно потоком Студена до њеног изворишта званог Сухи до 200 m источно од коте 1224 и скреће на исток према тригонометру 1309 гдје мијења правац исток у југоисток до коте 1310. Са коте 1310 преко тригонометра 1378 и Вучије планине сјеверо-исток до Кулашица, а од Кулашица југо-исток на тригонометар 1363. Од тригонометра 1363 у правцу југо-исток до пред тригонометар 1212. Сјеверно 500 метара од тригонометра 1212 мјења правац југо-исток у правцу југо-запад и пролази испод коте 1425 (око 400 метара) те у правцу запада јужно испод коте 1200 Кик гдје заузима правац југо-запад до коте 1488. Од коте 1488 иде изнад врела Ждериног потока и изнад врела Врбање па даље према западу преко Просеченика изнад коте 1492 и спушта се у ријеку Иломску. Прати Иломску низводно у правцу сјевера затим завија око Полића и Лукића те ријеком Иломском продужава до тригонометра 1127, ту мјења правац источно у правцу сјевера између Ђуревина и Панић поља лијево од коте 1213 јужно од мјеста Оморике покрај Бјелина врела кроз Петрово поље до коте 1224.

Са коте 1224 у правцу сјеверо-запад излази на пут Г.Зловарићи - Миљићи прати пут до Миљића и прије Миљића скреће у правцу сјеверо-исток те нагло мјења правац сјеверо-исток у правцу сјеверо-запад и испод коте 1126 и Косарина продужава потоком до коте 1197 јужно од Девојачке равни испод Црног врха излази на пут 200 метара сјеверно од коте 1150 и прије Сребреника скреће на сјеверо-исток покрај Видовића обилази са десне стране Голо брдо и Бериће гдје мјења правац сјеверо-исток у правац сјеверо-запад иза Голог брда и силази у Дубоки поток одакле излази на косу Јежица, те уз косу долази на коту 1276 (Јежица). Са коте 1276 између извора Корито и Врело покрај извора Превил те између Свјетлановића и Г.Орахове на коту 1131 Поледник.

Са коте 1131 сјеверо-запад до ријеке Цврцке, пресеца ријеку Цврцку одлази на сјевер 800 метара десно од коте 1007 изнад Гаврића те изнад Кула до коте 897 Осредак.

Са коте 897 на југо-запад иде према коти 1029. Прије коте 1029 мјења правац југо-запад у правцу сјеверо-запад изнад Вршељка покрај школе до тригонометра 900.

Од тригонометра 900 благо савија изнад Милановића и спушта се на коту 602 те у правцу запада, поред Кленова врела савија на сјевер изнад мјеста звано Чуковац до извора Стубо. Ту мјења правац сјевер у правцу запада преко коте 943 дуж Кијавца

једним дјелом у правцу сјеверо-запад другим дјелом у правцу сјеверо-исток преко Јолџића на коту 771 Клепало. Граница продужава на сјеверо-исток десно од коте 692 и у мјесту Зубовићи одлази у правцу сјеверо-запад на тригонометар 604 Лупоглава. Са Лупоглаве преко Давидовића изнад Јасика све у правцу сјеверо-истока испод тригонометра 266 и испод тригонометра 336 кроз мјесто Липовац преко коте 427 на тригонометар 228 Млин гдје се затвара граница подручја.

2.3. Имовинско - правно стање шумскопривредног подручја

На Которварошком шумскопривредном подручју у протеклом уређајном периоду евидентирано је 141,33 хектара узурпираног шумског земљишта. Да би проблем површина под узурпацијама био ријешен, односно да у будућности не би долазило до даљњег отуђивања шума и шумског земљишта на читавом шумскопривредном подручју, потребно је да ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, шумско газдинство „Врбања“ Котор Варош, интензивира сарадњу са надлежном организационом јединицом Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове и изврши утврђивање граница посједа, како би се спријечило противправно присвајање и коришћење шума и шумског земљишта. Рјешавање проблема узурпација треба да је у складу са Законом о шумама и Законом о стварним правима, („Службени гласник Републике Српске“, бр.124/08, 58/09 и 95/11), као и другим законима и правилницима везаним за ову проблематику. Спорно шумско земљиште (узурпације) није дио планова за нови уређајни период.

2.4. Биолошке, орографске, климатске, геолошке и педолошке карактеристике шумскопривредног подручја

○ Биолошке карактеристике

Према хоризонталном рашчлањењу шумске вегетације у бившој Југославији (Braun-Blanquet) према (Стефановић, В. et. al, 1977), Шумскопривредно подручје „Которварошко“ налази се, највећим дијелом, у Области унутрашњих динарида, Средњобосанско подручје, Врандучки реон и Завидовићко-теслићко подручје. Подручје се мањим дијеловима налази и у Припанонској области, Сјеверозападно-босанско подручје. Подручје је углавном брдско-планинског карактера, у висинском интервалу простире се од 200 до 1400 m. н.в.

Највећи дио подручја заузимају шуме букве и јеле са смрчом (*Piceo-Abieti-Fagetum*), смрча изостаје у нижим предјелима изложеним утицајима климе Панонског базена. Унутар ових шума знатне површине заузимају и заједнице букве (*Fagetum montanum illyricum*). У нижим предјелима распрострањене су претежно шуме букве (*Fagetum montanum illyricum*), а на топлим положајима шуме китњака и обичног граба (*Quercus-Carpinetum*), орографски условљене шуме китњака (*Quercetum petraeae montanum*). У кањонима ријека, на стјеновитим стрмим падинама, заступљене су термофилне фитоценозе, често реликтног карактера: шуме букве и глухача (*Aceri obtusati-Fagetum*), шуме црног граба (*Quercus-Ostryetum et Orno-Ostryetum*), шуме липе и јавора (*Aceri Tiliatum mixtum*), а на нижим и најтоплијим положајима шуме бијелог граба (*Carpinetum orientalis*).

○ Климатске карактеристике

Климу подручја одређују географски положај, удаљеност од мора и рељефске карактеристике, у првом реду надморска висина. На највећем дијелу подручја, може се рећи да влада умјерено-континенталне клима, а карактеристикама климе одговара и појава одговарајућих шумских заједница, односно вегетацијских појасева. Планинској клими нижег појаса (са елементима умјерено-континенталне климе) одговара појас брдских китњаково-букових заједница, а планинској клими вишег појаса шуме букве и јеле са смрчом.

Према Милосављевић, Р. (1963) на овом подручју смјењују се и мјешају разни климатски утицаји. Од ријеке Саве на сјеверу, па према унутрашњим Динаридима на југу, нижу се климатски типови западне варијанте панонске климе, умјерено-континенталне климе и долинско-котлинске климе, ка планинској клими као варијанти континенталне климе, која доминира на планинама западног дијела Републике Српске. За карактерисање климе подручја истраживања коришћени су подаци републичког Хидрометеоролошког завода са сједиштем у Бањој Луци (период 2006-2016).

Температура ваздуха

Температура ваздуха има физиолошки и еколошки значај. Физиолошки значај је у томе што се при одређеној температури одвијају животне појаве као што су клијање и ницање сјемена, дисање, фотосинтеза и др., а еколошки значај је у томе што температура ваздуха условљава географски распоред шумске вегетације на земљи. Због тога се температура ваздуха сматра примарним еколошким, односно климатским чиниоцем. Температура утиче како на хоризонтално, тако и на вертикално распрострањење шумске вегетације.

Просјечна годишња температура ваздуха за подручје износи 12,4°C. Вегетациони период се карактерише средњом температуром ваздуха од 18,9°C.

Просјечна максимална температура је у мјесецу јулу 23, 2 °C, а просјечна минимална је у јануару 2,1°C. Високе температуре се јављају у јуну, јулу и августу, када просјечно износи 22,3°C. На подручју су карактеристични касни прољећни мразеви, јер су у априлу забиљежене апсолутне минималне температуре мање од 0°C, што се неповољно може одразити на развој вегетације.

У наредним табелама приказане су просјечне мјесечне и годишње температуре ваздуха за метеоролошку станицу Бања Лука (Извор: Републички Хидрометеоролошког завод Бања Лука).

СРЕДЊА МЈЕСЕЧНА ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА (°C)												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2006	-1,7	2,3	5,9	12,4	16,0	20,0	22,9	19,5	17,4	13,3	8,0	4,2
2007	6,2	7,1	9,2	13,6	18,3	22,7	24,0	22,5	14,8	9,9	4,3	0,6
2008	2,3	5,4	7,9	12,6	17,6	21,5	22,4	22,2	15,7	13,6	8,0	4,4
2009	-0,7	2,7	7,6	14,2	18,9	20,0	23,3	22,8	18,6	11,4	8,7	4,6
2010	0,2	2,4	7,5	12,0	16,5	20,4	23,1	21,8	15,7	9,4	8,9	1,5
2011	1,9	1,7	7,1	13,0	16,0	21,2	23,1	23,7	20,2	11,0	3,1	3,9
2012	2,0	-2,8	9,3	12,7	16,1	23,0	25,2	24,4	18,9	12,5	9,9	1,3
2013	2,8	2,3	6,1	13,4	16,6	20,4	23,0	23,5	16,7	13,1	7,4	2,5
2014	5,6	6,5	9,6	13,1	15,8	20,3	21,7	20,6	16,4	13,5	8,9	4,0
2015	3,4	2,4	7,3	11,7	17,4	20,8	25,2	24,0	18,3	11,5	7,1	3,5
2016	2,3	7,6	8,0	13,4	16,2	21,5	23,3	20,5	17,8	10,6	7,4	0,4

СРЕДЊА МЈЕСЕЧНА ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА (°C)												
2006-2016	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	2,1	3,1	7,8	13,0	16,9	21,1	23,2	22,5	17,2	12,0	7,5	3,0

Падавине

Количина и расподјела падавина у току године је једна од најважнијих карактеристика климе неког подручја. Подаци о падавинама су приказани за исти период као и за температуру и исказани су у mm/m².

СРЕДЊА МЈЕСЕЧНА КОЛИЧИНА ПАДАВИНА (mm)												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2006	46,6	47,7	110,5	151,6	95,0	126,7	79,9	220,0	47,4	8,7	53,4	46,5
2007	65,6	71,3	95,6	4,5	95,0	81,0	38,2	60,9	154,5	146,2	127,6	99,3
2008	39,2	12,3	157,7	102,9	70,9	79,6	85,2	24,3	106,7	69,3	77,7	66,0
2009	72,7	51,1	71,0	40,0	48,7	152,9	43,4	138,2	32,9	72,5	82,2	180,4
2010	132,2	101,6	113,8	71,1	148,0	234,6	66,3	87,0	196,0	83,8	73,8	87,6
2011	51,6	29,3	34,2	37,7	62,6	37,0	112,7	8,9	26,3	62,1	5,1	120,7
2012	68,2	68,4	5,0	102,9	167,9	69,8	53,2	1,8	92,0	87,6	78,4	146,3
2013	93,7	115,8	88,5	62,9	119,6	54,3	27,4	36,3	69,7	67,6	156,0	0,4
2014	52,0	73,5	90,6	214,0	217,8	97,0	139,3	276,3	284,0	117,3	41,8	82,6
2015	111,2	91,6	79,0	54,1	117,6	60,5	20,5	22,8	75,0	142,7	85,7	8,1
2016	109,7	108,5	112,2	70,5	100,6	117,8	125,9	100,2	63,3	76,0	68,9	5,0

СРЕДЊА МЈЕСЕЧНА КОЛИЧИНА ПАДАВИНА (mm)												
2006 - 2016	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	69,1	63,4	84,6	87,5	113,9	103,7	71,7	94,9	108,5	79,1	77,3	83,5

Просјечна годишња сума падавина за подручје износи 1270 mm. Укупна количина падавина у вегетационом периоду износи у просјеку 700 mm или око 55% од укупне суме падавина. Највећа количина падавина је у августу мјесецу и у просјеку износи 129 mm, а најмање је у јануару и марту, када износи 84 mm. Обилне падавине јављају се у љетном сезони, када просјечна сума падавина износи 380 mm или око 30% од укупне годишње суме падавина. У истом периоду су и просјечне температуре ваздуха високе, те је велика транспирација и евапорација, што повећава релативну влажност ваздуха и погодује настанку климе хумидног карактера. Сњежне падавине су заступљене 54 дана. Највише дана са сњежним падавинама је у мјесецу јануару. Просјечно 11 дана у току мјесеца пада снијег. Сњежни покривач је присутан од октобра до маја мјесеца. Он у заједничком дјеловању са другим климатским чиниоцима, нарочито температуром, може, на шумску вегетацију дјеловати позитивно и негативно.

Подручје се одликује великом количином падавина у току цијеле године, што уз релативно ниску просјечну годишњу температуру ваздуха представља главни узрок настанка **умјерено-континенталне климе, појачаног хумидног карактера**. Повећањем надморске висине, све више долази до изражаја **планински тип климе**.

○ **Орографске и хидрографске карактеристике**

Орографски фактори спадају у посебну групу еколошких чинилаца. Релјеф терена утиче вишеструко на факторе климе и својства земљишта, што се одражава на састав и развој шумских фитоценоза. Често и сасвим мале разлике у релјефу терена условљавају знатне промјене у вегетацијском саставу. Најзначајнији орографски фактори су: надморска висина, експозиција, нагиб и купираност терена.

У погледу надморске висине као једног од орографских фактора, ово подручје припада планинском појасу, са надморском висином која се креће од око 260 па скоро до 1500 метара надморске висине, а највећи дио подручја се налази између 850 и 1400 метара надморске висине. На планини Узломац издвајају се врхови Јеловка и Прдељица са 1002 m.n.v.

Средишњим дијелом подручја тече Врбања (дуга око 85 километара). Врбања извире испод Влашића, на Преливодама на надморској висина од 1530 m. Од извора до ушћа у Врбас код Бања Луке протјече између брда, брежуљака и тијеснаца са великим кривинама, примајући воду од рјечица, потока и поточића, који се сливају са околних брда. Врбања се од извора спусти до ушћа спусти за око 1356 m., дијелећи долину на два приближно једнака дијела. Порјечје Врбање обухвата 703,60 m², укључујући мноштво рјечица, потока и поточића што извиру на подручју которварошког краја. С десне стране у врбању се улујевају: Смрдељ, Варошки поток и Свињара, а са лијеве Демићка ријека, Рика, Јакотина, Губавац, Дуртовачки поток и Бијели поток. На њима су некада мљели бројни мали млинови. Данас више тога нема, али се постепено обнављају за угоститељско-туристичко-рекреативну понуду. Которварошки крај је богат са изворима питке воде, најпознатији су Бобас, Кременик и Кокановац.

○ **Геолошке карактеристике**

У геоморфолошком смислу подручје је изграђено углавном од јурског флиша са острвима кречњака и лапорца. Дио подручја припада средњобосанској офиолитској зони грађеној од перидотита, серпентинисаног перидотита, еруптива, рожњака. У долинама Врбање налазимо алувијалне равни и терцијерни седимената. Најзаступљенија земљишта су комбинације-мозаици састављени од кисело-смеђих и илимеризованих земљишта. Затим комбинације еутричних земљишта (ранкери и

еутрично смеђе земљиште), комбинације кречњачких земљишта (кречњачко-доломитне црнице и смеђег земљишта на кречњаку и доломиту).

Педолошке карактеристике

У брдским и планинским предјелима особине земљишта највише зависе од врсте матичног супстрата, па се он зато најчешће узима као основа за подјелу земљишта. У овом подручју се могу издвојити двије групе супстрата који су овде највише заступљени: флишне насlage и кречњаци. Распоред земљишних типова на стијенама флиша, (лапоровити кречњаци, лапорци, карбонатни пјешчари, лапоровити пјешчари), перидотити и серпентинити зависи од услова рељефа и од тога која ће од компонената и колико учествовати у матичном супстрату. На стрмим падинама и гребенима, уколико се у подлози налази и лапоровити кречњак, образују се црнице и смеђа земљишта, а на калкаренима и лапорцима су кисела смеђа земљишта. На блажим падинама, заравнима и увалама преовладавају илимеризована земљишта. На кречњацима рељеф такође утиче на распоред земљишних типова. На стрмим падинама, на гребенима и на мјестима са израженом површинском стјеновитошћу најзаступљеније су кречњачке црнице и плитка смеђа кречњачка земљишта. Дубока смеђа кречњачка и илимеризована земљишта се образују на блажим падинама са слабије израженом површинском стјеновитошћу и на доњим дијеловима падине. Најчешћи начин појављивања земљишних комбинација је мозаик кисело-смеђе и илимеризовано земљиште; ранкер и еутрично смеђе земљиште; црнице и смеђег кречњачког земљишта. Производне карактеристике земљишних комбинација зависе од учешћа појединих компонената у њој. Ако преовладавају дубока кисело-смеђа и илимеризована земљишта, онда су то високопроизводна, а ако су најзаступљеније црнице и плитка смеђа земљишта, онда су то нископроизводна станишта. Осим тога, јако изражена стјеновитост смањује производну површину и ограничава примјену механизације. Кисело-смеђа и илимеризована земљишта на флишним творевинама лапораца и пјешчара са растреситим матичним супстратом чине дубок физиолошки активни слој, тако да су она високо продуктивна станишта најврједнијих шума смрче (и јеле и шума смрче и јеле са буквом) на овом подручју. Најважнији типови земљишта на подручју су:

Кисело-смеђе земљиште (дистрични камбисол)

Дистрични камбисол је најзаступљенији тип земљишта на „Которварошком“ шумскопривредном подручју. Ова земљишта настају најчешће непосредно као примарне творевине, а у знатно мањој мјери еволуцијом ранкера. Формирају се на силикатним супстратима с малом количином базичних катиона. То су дубока земљишта, лаког механичког састава, често скелетна, пропустљива за воду и добро аерисана. Карактеристична су за горске предјеле. Физичке особине су јако повољне. Хемијски гледано, одликују се израженом киселошћу, ниским степеном засићености базама и малим садржајем приступачних хранљивих материја. У еколошком-производном погледу ова земљишта спадају међу продуктивнија шумска земљишта, што је одређено њиховом дубином и повољним водно-физичким особинама.

Илимеризовано земљиште (лувисол)

Илимеризована земљишта су чести чланови серије земљишта у ШПП-у. Налазе се углавном на заравњенијим теренима и депресијама гдје се чува нагомилани материјал. Површинска каменитост и скелетност готово да одсуствују. Лувисоли на силикатним стијенама су дубока земљишта добро изражене полиедричне структуре у аргилувичном

Vt хоризонту. Имају повољна водно – физичка својства. Ако су неповољни климатски услови на овом земљишту се образује сирови хумус (Стефановић, ет. ал. 1983). Илимеризовано земљиште или лувисол се јавља у комбинацији са дистричним камбисолом. Мање површине су утврђене као хомогени комплекси. Већа дубина и мања стјеновитост површине карактеришу лувисоле што није особина других типова земљишта. Хумусни хоризонт је плитак док је елувијални хоризонт различите моћности. Код прелазних облика тј. код смеђег илимеризованог земљишта је плитак, а код типичног подтипа је моћан и до 50 до 60 cm. Овај хоризонт је пјесковито – иловаст и испран, те му је реакција кисела и имају низак степен засићености базама. Илувијални хоризонт Vt је иловасто - глиновит до глиновит, полиедричне структуре која је добро изражена па су лувисоли добро пропустљива земљишта. Хоризонт је мезотрофан али велика моћност лувисола надокнађује недовољну снабдјевеност потребним минералима. Обиљежје овим земљиштима даје процес елувијално – илувијалне миграције глине.

Хумусно-силикатно земљиште (ранкер)

Хумусно-силикатно земљиште је земљиште из хумусно-акумулативе класе и заузимају стрме падине и истакнуте гребене. То су плитка земљишта, широке еколошке амплитуде. Еколошко-производна вриједност ових земљишта значајно зависи од дубине профила, физичког стања супстрата, биолошке активности и форме хумуса. Генерално гледајући, ранкери су земљишта мале продуктивности.

Еутрично смеђе земљиште (еутрични камбисол)

Ово земљиште се формира на базама богатим супстратима. Има молични (Amo) или орхични (Aoh) хумусни хоризонт који лежи непосредно изнад камбичног хоризонта. Мало има ових земљишта под шумском вегетацијом а разлог је тај што су та земљишта првенствено најбоља за пољопривреду. Матични супстрат од велике је важности за настајање еутрично смеђег земљишта. Еутрични камбисоли су већином иловасте с нешто повећаним садржајем глине у камбичном хоризонту. Земљиште има добру дренажност, осредњи водни капацитет и повољан ваздушни режим. Реакција земљишта је изнад 5,5. Највећу плодност и шумску производност имају подтипови из леса и лесоликних супстрата, који, осим повољних хемијских својстава имају велик капацитет и акумулирања приступачне воде, велику еколошку дубину лагане иловасте текстуре. Земљишне комбинације еутричног камбисола и лувисола долазе на нешто блажим нагибима а комбинације еутричног камбисола, лувисола и псеудоглеја те лувисола и псеудоглеја су распрострањене на блажим падинама.

Кречњачко-доломитна црница (Калкомеланосол)

Кречњачко-доломитна црница је примарна развојна фаза стадија земљишта на кречњаку и углавном се јавља у земљишним комбинацијам (двочланим и трочланим). То су плитка, сува, скелетна, хумусом богата земљишта са значајном површинском стјеновитошћу. Захваљујући високом садржају хумуса, степен засићености базама је висок. То су бескарбонатна земљишта, благо киселе до неутралне реакције. Еколошко-производни потенцијал ових земљишта углавном није повољан, а условљен је рељефом, степеном површинске каменитости, климатским карактеристикама и земљишним комбинацијама коју гради. Главни ограничавајући фактор њихове потенцијалне плодности је мала дубина и карстификована кречњачка подлога.

Смеђе кречњачко земљиште (Калкокамбисол)

Смеђе кречњачко земљиште развија се на тврдим чистим кречњацима или доломитима који имају мање од 1% нерастворног остатка. Представља зрели стадиј са завршеним процесом осмеђавања и образовања смеђег (В)-хоризонта. У мозаичним комбинацијама са калкомеланосолом и лувисолом има широко распрострањење на Которварошком ШПП-у. То су средње дубока земљишта, слабо киселе реакције, бескарбонатна и добро дренирана. Испирање глине ове земљишне творевине прелази у илимеризовано земљиште. Продуктивност ових земљишта одређена је дубином физиолошки активног профила, мезофилношћу станишта и типом земљишне комбинације коју гради.

2.5. Општекорисне функције

Функције шума су:

- **привредна** (економска) функција која подразумијева производњу дрвета и других шумских производа, укључујући и ловну дивљач ради остваривања прихода и
- **општекорисне** функције шума у које спадају:
 1. **еколошке** функције шума, које подразумијевају очување биодиверзитета и заштиту земљишта, вода и климе, укључујући и позитивну улогу у везивању угљеника из атмосфере, односно производњи кисеоника и
 2. **социјалне** функције шума које подразумијевају рекреацију, туризам, естетску улогу шума, повољан утицај на здравље људи, образовање, истраживање, одбрану земље и заштиту грађевина и инфраструктуре.

Према утврђеним функцијама и мјерама газдовања, шуме могу бити:

- **привредне** шуме, које поред очувања општекорисних функција шума првенствено служе обезбјеђивању шумских производа и услуга,
- **заштитне** шуме, које првенствено служе заштити земљишта и вода, насеља, инфраструктурних и других објеката и остале имовине и
- **шуме посебних намјена** којима се обезбјеђује:
 1. заштита биолошке разноврсности и осталих природних вриједности шума,
 2. заштита генофонда, производња шумског сјемена и садног материјала,
 3. образовна, научноистраживачка, културно-историјска и естетска функција и
 4. здравствено-рекреативна и туристичка функција.

Шуму, као дио природе и несумњиво најкомплекснији систем на земљи, карактеришу веома бројна својства која имају непосредан и посредан значај у подмирењу текућих потреба људског друштва. Значај шуме као најважнијег природног екосистема није само у трајној производњи дрвета, коришћењу осталих шумских производа и узгоју дивљачи, он је далеко шири него што то произилази из података о богатству шумског фонда, производњи шумских дрвених сортимената, оствареном шумском производу, броју запослених и др. Друштвени значај шума у оквиру њиховог вишенамјенског коришћења посебно је изражен кроз заштитно-регулаторне функције. Шуме ублажавају и спречавају водну и еолску ерозију, дјелују на режим вода, посебно на заштиту изворишта питке воде. Посебно је значајна улога шуме у регулацији падавина, температурних колебања, прекомјерне инсолације, заштити од штетних имисионих дејстава, општег утицаја на климу и плодност земљишта итд. Осим тога, шума је без

конкуренције по питању здравља, одмора и рекреације становништва, доприноса развоју туризма.

2.6. Угроженост шума од биљних болести, штеточина, имисије штетних гасова и шумских пожара

Шуме су угрожене од стране многобројних биотичких и абиотичких утицаја. Од биотичких чинилаца највеће штете се појављују у виду шумских крађа, бесправног присвајања шумског земљишта, крчења шума, пашарења, шумских штета у току искоришћавања шума и сл. У циљу спречавања бесправних сјеча и осталих шумских штета од стране домаћег становништва потребно је повећати надзор од стране чувара шума. Исто тако потребно је остварити добру сарадњу са надлежним органима судске власти у циљу бржег рјешавања поднесених пријава о бесправној сјечи.

Чување шума потребно је организовати као превентивну мјеру да би се сачувала национална добра од отуђивања. Да би се бесправне сјече и отуђивање дрвних сортимената смањиле на најмању могућу мјеру, у складу са Законом о шумама Шумско газдинство „Врбања” Котор Варош је урадило програм заштите и чувања шума и оформило чуварску службу. Чуварска служба неопходна је да се спријечи пустошење шума, сјеча шума која није одобрена као редован вид обнављања шума, крчење шума, забрани пашарење, жирење, брст, кресање грана, ако шумскопривредном основом није другачије одређено.

Грађани и правна лица која нанесу штету шумама дужни су управљачу шума надокнадити штету према оштетном цијеновнику. Штете настале бесправним сјечама у претходном уређајном периоду (2009-2018) су износиле 1.001.163,60 КМ, и то је један од разлога зашто је потребна квалитетнија организација и контрола рада чуварске службе на овом подручју.

Посебну пажњу у току искоришћавања шума потребно је обратити на успостављање шумског реда у сјечинама, нарочито правилно слагање грана и корање пањева и дрвних сортимената четинара после сјече, јер су управо то потенцијална мјеста за почетак градијације шумских инсеката и појаву биљних болести. Обавезна је и редовна дознака и сјеча случајних ужитака. Као превентивна мјера, односно у циљу утврђивања бројности, потребно је поставити одређени број клопки (број клопки утврдити са одговарајућим службама заштите шума) за поткорњаке у циљу праћења и правременог уништавања иницијалних зараза.

Шумски пожари наносе врло велике штете у шуми. Ниједна штеточина није у стању да таквом брзином нанесе штете тих размјера, као што је то у стању да учини шумски пожар. Дејством шумских пожара готово тренутно нестају огромни комплекси шума, што доноси промјену општег изгледа читавог краја гдје се пожар десио.

Према степену угрожености шума од пожара, а према Правилнику о садржају и поступку израде плана заштите шума од пожара, („Службени гласник Републике Српске“, бр. 107/09 и 12/14) постоји пет степени угрожености шума од пожара:

I степен - врло велика угроженост,

II степен – велика угроженост,

III степен – умјерена угроженост,

IV степен – мала угроженост и

V степен - врло мала угроженост.

Према Оперативном плану за заштиту шума и објеката од пожара за 2018. Годину који је донијело Шумско газдинство „Врбања“ Котор Варош, све шуме и шумска земљишта овог подручја су разврстана у следеће степене угрожености и то:

- II степен – 0,00 ha
- III степен – 14.857, 36 ha
- IV степен – 8.801,01 ha

Најчешћи узрочник шумских пожара је непажња и немар локалног становништва и излетника. Шумско газдинство мора имати организовану службу опажања и дојављивања, поготово у сушном периоду и у периоду када локално становништво припрема и чисти баште и воћњаке, затим потребну опрему за гашење пожара, обучене и спремне екипе за гашење пожара ако до њега дође.

Повремено се на подручју дешавају штете изазване дејством олујних вјетрова и то вјетроизвале и преломи стабала, затим штете од великих сњегова и екстремно ниских температура (извале, преломи, оштећења крошњи, мразопуцине и сл.). Мјешовите састојине са пребирном структуром су по правилу отпорније на вјетар, нарочито ако се приликом сјече задржи компактност рубних дијелова шуме изложене ударима вјетра.

Штете од дивљачи на овом подручју нису значајније изражене, али у циљу превентивног дјеловања препоручљиво је у зимском периоду, у сарадњи са ловачком организацијом, обезбиједити довољно хране за прихрањивање дивљачи.

За шумско дрвеће велики значај, поред садржаја угљен-диоксида у ваздуху имају и штетни гасови у атмосфери (аерозагађивачи). Најзначајнији аерозагађивачи су сумпорни оксиди, азотни оксиди и др. Међутим, важан утицај на изазивање „ефекта стаклене баште“ имају фреони, метан, сумпорводоник, угљен-моноксид и др. Већина наведених елемената настаје сагоријевањем у индустрији и моторним возилима, али и свакодневан начин живота модерног друштва доводи до појаве ових елемената. Значајније штете од имисије штетних гасова, киселих киша и сл. на овом подручју нису евидентирани, што не значи да их нема.

Посебан проблем представља процес сушења шума који је узрокован климатским промјенама. Протекла деценија је била најтоплија од кад се води евиденција о метеоролошким подацима. Љета су екстремно врућа и сушна, број тропских дана (температура преко 30 °C) и тропских ноћи (температура преко 25 °C) је све већи, тако да овакви временски услови остављају трага и на шумским ресурсима. Процес сушења је највећи непријатељ шума који поред еколошких доноси и економске посљедице јер се сјечом стабала која нису достигла сјечиву зрелост, смањује приход, а и трошкови рада приликом уклањања сувих стабала због њихове разуђености по шумским подручјима су знатно повећани. Такође су повећани трошкови поновног подизања, гајења и заштите шума. Губитак површина под шумом узрокује и смањење позитивних утицаја шума на климу, воду, ваздух и земљиште. Физиолошки ослабљена стабла су предмет напада различитих инсекатских врста и патогених гљива.

Сушење шума има посљедице и по планирање газдовања шумама и обезбјеђивање трајности приноса. Приликом израде годишњих планова газдовања неопходно је обезбједити актуелније податке са терена како би се правовремено извршило уклањање стабала која се суше. У плановима заштите шума за наредни уређајни период предвиђају се све превентивне и директне мјере борбе против наведених штетних утицаја биотичке и абиотичке природе.

Заштита животне средине има велики значај за општину Котор Варош, не само са аспекта заштите и унапређења квалитета живота и здравља људи, већ и због тога што је незагађена животна средина претпоставка за развој њене привреде, посебно у домену

пољопривредне производње и зимског и сеоског туризма. Општина Котор Варош је, у циљу очувања природних богатстава и рјешавања проблема из области екологије, израдила Локални еколошки акциони план (ЛЕАП), који је усвојен од стране СО Котор Варош у децембру 2009. године. Иако на територији општине Котор Варош нема већих индустријских постројења и термоелектрана, загађење се врши емисијом гасова из мотора са унутрашњим сагоријевањем, спаљивањем отпада, изазивањем пожара, сагоријевањем горива у индустријским и индивидуалним пећима, коришћење спрејева који садрже фреоне итд. У укупном току ријеке Врбање постоји више изражених утицаја на хемијски састав воде, који нарочито долази до изражаја у градској зони. Од ових утицаја битно је поменути проблем излијевања фекалне канализације у сеоским срединама, отпадне воде града (фекалне и индустријске), појаве експлоатације ријечног наноса у кориту и водном земљишту, утицаји на дрвопрерађивачке и пољопривредне производње и неконтролисано одлагање отпада. Загађење и оштећење земљишта настаје услед коришћења пестицида у пољопривреди, одлагања чврстог отпада на недозвољеним површинама, непрописно изграђених септичких јама, клизишта, промјена намјене земљишта, поплаве и сл. Угроженост шума од свих штетних утицаја може се подјелити на штете које проузрокује човјек својим свјесним и несвјесним радом и штете од инсеката, биљних болести и разних имисионих узрочника.

2.7. Организација управљања у шумарству

Организација шумарства у Републици Српској прописана је чланом 4. Закона о шумама, према којем: „Шумама и шумским земљиштем у својини Републике Српске, управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде“. Према члану 33. став 1. истог закона, дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем (коришћење шуме и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања), обавља ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, на основу уговора који закључује са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде уз претходну сагласност Владе. Став 2. истог члана закона предвиђа да се дио послова коришћења шума и шумских земљишта обавља преко организационих дијелова, који су у његовом саставу. Наведене послове на Которварошком шумскопривредном подручју обавља ШГ „Врбања“ Котор Варош, преко четири радилишта-ревира: Котор Варош, Масловаре, Шипраге 1 и Шипраге 2.

2.8. Број и структура запослених у шумарству

Број и структура запослених у ШГ „Врбања“ Котор Варош је следећи:

КВАЛИФИКАЦИЈА	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ		УКУПНО
	МУШКИ ПОЛ	ЖЕНСКИ ПОЛ	
Неквалификован (НК)	42	1	43
Висококвалификован (ВКВ)	-	-	-
Средња стручна спрема (ССС)	59	14	73
Виша стручна спрема (ВШС)	4	2	6
Висока стручна спрема (ВСС)	16	15	31
Мастер	-	-	-
Магистар	-	1	1
УКУПНО	121	33	154

Од укупног броја запослени у ШГ „Врбања“, на високу стручну спрему одпада 21% или 32. стално запослена. Дипломираних инжењера шумарства има 25., дипломираних економиста 3 и 4 дипломирана правника. На вишу стручну спрему одпада 4%, а запослен је дипломирани еколог, инжењер геодезије, инжењер заштите на раду и 3. радника са вишом економском школом. Средња стручна заузима 47% или 73. запослена. Шумарских техничара има 70. а економских техничара 3. Неквалификованих, полуквалификованих и висококвалификованих запослено је 43. радника

2.9. Економски и саобраћајни услови

Општина Котор Варош је смјештена у централном дијелу БиХ. Заузима југозападни дио бањалучке регије. Окосницу путне мреже на општини Котор Варош чини магистрални пут М-4 Бања Лука–Добој, преко кога је општина повезана са бањалучком и добојском регијом и од кога се одвајају регионални путеви Котор Варош–Кнежево, Котор Варош–Крушево Брдо и локални путеви.

Пут Бања Лука–Добој, који повезује ова два регионална центра у БиХ, у прошлости није довољно искориштен од стране општине Котор Варош. Изградњом аутопута Бања Лука–Добој у потпуности се заобилази подручје Котор Вароша.

Укупна површина општине Котор Варош износи 560 km², у чему површине под шумама заузимају 56,72%, пољопривредне површине 38% (при чему је само 11,3% укупне територије општине значајно за производњу хране), 0,65% су водене површине, а 4,6% се односи на изграђене и друге неплодне површине.

У читавом басену јављају се налазишта угља који су најбројнији код Масловара, Хрваћана и Шибова. У Масловарама, гдје је вршена експлоатација угља, степен истражености је знатно већи од осталих дијелова басена. Међутим, може се рећи да је највећи дио басена практично неистражен. У односу на остале минералне ресурсе на подручју општине Котор Варош битно је поменути и недовољно истражена лежишта мангана, кречњака, архитектонско-украсног камена и др. Што се тиче лежишта мангана потребно је нагласити да је у региону планине Узломац утврђено преко 40 налазишта манганске руде.

Годишњи ниво кречњака на локацији Рујевица се креће од 15.000 m³ 2005. године, до 25.000 m³ 2009. године, што је незнатно у односу на процјењену количину од 5 милијарди тона. У вредновању природних ресурса и потенцијала општине Котор Варош, посебно мјесто заузима ријека Врбања са својим многобројним притокама. Битно је истаћи и чињеницу да у свом горњем току Врбања представља реон изражене природне и амбијенталне вриједности. Средњи годишњи проток на ушћу у Врбас је око 16 m³/s, а укупни енергетски потенцијал је око 40 MW (довољно за производњу 310 GWh/год. Електричне енергије).

Водопривредном основом предложено је кориштење потенцијала ријеке Врбање у 18 електрана (12 на подручју општине Котор Варош), од којих су 3 са акумулацијама: Шипраге, Грабовица и Челинац. Укупни акумулациони простор би износио 132x10 m³ и омогућио би акумулисање 32% годишњег дотока. Ове акумулације би имале водопривредни значај за наводњавање околног плодног земљишта.

Иако богата шумама и минералним ресурсима, општина Котор Варош мора пажљиво да сагледа расположиве ресурсе и економску оправданост експлоатације, те утицај ових дјелатности на животну средину. Једном утврђени правац развоја може да се конфликтно одрази на могућности које нуди други правац. Стога је потребно спровести детаљна истраживања у вези могуће експлоатације угља, те даље

експлоатације кречњака. Такође је неопходно сагледати могућност унапређења дрвопрерађивачке индустрије на подручју општине, с тим да се даље развијају капацитети за финализацију производа, што би смањило притисак на експлоатацију самих сировина и њихову продају у виду обловине и трупаца.

Природни ресурси којим располаже општина Котор Варош, као што су шуме и воде, а посебно извори бистре, питке воде, пружају могућности за бржи и интензивнији развој зимског и лјетног туризма. На притокама Врбање могуће је развити, у свијету све популарнији флај-фишинг и на тај начин привући што више туриста, заљубљеника у нетакнуте природне љепоте. На подручју општине постоје прави природни драгуљи, као што су Вилењска врела, Бобас и јединствени водопад Скакавац.

Постоји и велики потенцијал за развој сеоског и планинског туризма. У току је изградња планинског дома у Борцима, који представља идеалну ваздушну бању. Постоје и идеални услови за развој екстремних спортова као што су параглајдинг и планинарење, пошто су обронци Влашића неодољив изазов који не смије остати неискоришћен.

Укупну путну мрежу на територији општине Котор Варош чине магистрални пут М-4 Бања Лука-Добој на дионици Црна ријека-Борја (38 km), регионални пут П-413 Котор Варош-Кнежево на дионици од насељеног мјеста Зубовићи (11 km), регионални пут П-440 Ободник-Крушево Брдо (28 km), локални путеви Котор Варош-Вагани (12 km), Зеленика-Горње Липље (5 km) и уличне површине дужине 12km. Остатак путне мреже чине некатегорисани и технички путеви дужине од око 403 km. Од укупне дужине 509km, напред наведених путних праваца свих категорија, 438 km је неасфалтирано, тј. са туцаничким коловозним застором. На подручју општине не постоји изграђена инфраструктура за жељезнички саобраћај. Топловод на подручју општине не постоји изузев два крака која су водила од Енергане до Јелшинграда и СШЦ „Никола Тесла“, који нису у функцији. Укупна дужина водоводне мреже у Котор Варошу је 8.900 m. Град Котор Варош се снабдева водом за пиће захватањем воде са ријеке Врбање у црпилишту Бијело поље из кога се пумпама кроз цијеви вода транспортује у базене, а даље природним током до корисника. Прије црпилишта ријека Врбања отвореним током у дужини преко 30 km пролази кроз већа насеља уз ријеку која немају ријешен третман отпадних вода, канализације и других отпада.

Најважније снаге општине Котор Варош које пружају конкурентске предности, чинећи ово подручје атрактивним мјестом за живот и пословање, су значајни природни ресурси (ријеке и потоци, квалитетна шума, пољопривредно земљиште, рудна богатства), здрава и претежно незагађена животна средина, те квалификована радна снага у појединим секторима. Ове снаге би требало максимално искористити за развој општине у правцу повећања нивоа инвестиција, развоја туризма и модерне пољопривреде, чиме би се подигао животни стандард и зауставио садашњи тренд одлива становништва. Са друге стране, највеће слабости, препреке или ограничења за привредни развој општине Котор Варош су већ поменути одлив становништва, низак ниво додатне вриједности у пољопривреди и привреди и неразвијена саобраћајна и привредна инфраструктура. Ове слабости би требало смањити, или ако је могуће потпуно елиминисати, како би се конкурентске предности искористиле на најбољи могући начин.

2.10. Развијеност осталих индустријских капацитета и пољопривреде

Прије ратних дешавања, општина Котор Варош је имала развијену кожарско-прерађивачку („Пролекс“), металну (ФМУ „Јелшинград“) и дрвопрерађивачку

индустрију („Дрвопрерада“ и „Прерада дрвета“). Наведени погони су били носиоци развоја општине са значајним бројем запослених.

У послеријатном периоду је дошло до преструктурирања привреде и промјене власништва у постојећим привредним субјектима, те до настајања нових предузећа и развоја занатско-предузетничке дјелатности. Данас дрвопрерађивачка, кожарско-прерађивачка, обућарска и грађевинска дјелатност остварују преко 50% укупног прихода општине. Носиоци привредног развоја су велика, мала и средња предузећа и предузетничке радње у приватном власништву у којима је према подацима Привредне коморе Републике Српске запослено 3.242 радника од укупно 4.700 запослених на нивоу општине.

Према подацима АПИФ-а, привредну дјелатност на подручју општине Котор Варош је обављало укупно 93 предузећа.

С обзиром да запошљавају преко половине радника у привреди, најзначајнија предузећа на подручју општине су „Спортек“ д.о.о., „Дермал П“ д.о.о., „Sim-technik“ д.о.о., „Фагус“ групација и „Механичке конструкције“ д.о.о.

Предузеће „Спортек“ д.о.о. је резултат улагања италијанских инвеститора, а бави се производњом спортске обуће, бицикала и дијелова за аутомобиле, те запошљава 1.840 радника. „Дермал П“ д.о.о. је предузеће које се бави производњом обуће и запошљава 400 радника. Предузеће „Sim-technik“ д.о.о се бави производњом дијелова за аутомобиле и машинских дијелова са високом прецизношћу израде, а запошљава 200 радника. Предузећа из „Фагус“ групације (осим предузећа са преко 300 запослених) се баве дрвопрерадом, проиводњом столарије, производњом пелета, трговином и угоститељством, те услужним дјелатностима. „Механичке конструкције“ д.о.о. је предузеће које је настало куповином бившег предузећа ФМУ „Јелшинград“ од стране италијанских инвеститора, а бави се машинском обрадом метала и производњом металних конструкција.

3. ПОСЕБНА ОГРАНИЧЕЊА У ГАЗДОВАЊУ НА ДИЈЕЛОВИМА ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА

Чланом 46. став 1. Закона о шумама „Влада може да утврди приоритетне општекорисне функције појединих шума, као шуме високе заштитне вриједности, на приједлог Министарства, а на основу поднесеног захтјева заинтересованог правног лица, ако плановима и програмима газдовања шумама нису утврђене приоритетне општекорисне функције“.

Према члану 47. став 1. истог Закона „Шумама над којима је утврђена приоритетна опште-корисна функција, као шумама високе заштитне вриједности, газдује се у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега“.

Правилник о начину проглашавања, обиљежавања, финансирања, начину газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене, („Службени гласник Републике Српске“, број 57/09), прописује начин проглашавања, обиљежавања, финансирања и начин газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене.

Све шуме имају глобалну, регионалну и локалну вриједност, али када се нека од тих вриједности сматра изузетно важном, шума се може дефинисати као шума високе заштитне вриједности. То подразумијева да се у овим шумским подручјима треба вршити прикладно газдовање како би се сачувале и унаприједиле постојеће вриједности. Шума високе заштитне вриједности може бити мали дио великог шумског подручја, нпр. извор питке воде, мочвара... Било који тип шуме, висока или ниска, природна или вјештачки подигнута, може бити заштитна шума. Такође било

који тип шуме може бити заштитна шума уколико спречава ерозију или спирање земљишта.

Први кораци за издвајање шума високе заштитне вриједности подразумијевају идентификацију објеката високе заштитне вриједности, а затим прикупљање документације (међународне, државне и ентитетске легислативе, одлука локалних заједница, шумскопривредних основа, специјалистичких студија, карата, итд.) која представљају основ за селекцију подручја која требају бити истражена за ову намјену. За неке категорије шума високе заштитне вриједности (VZV) некада је неопходно обавити више истраживања у различито доба године, што се посебно односи на ријетке и миграционе врсте организама. Шумарски и други стручњаци који више година раде на истом подручју имају довољно знања и искуства да овај задатак квалитетно обаве.

Шест општих високо заштитних вриједности који су дефинисани према критеријима FSC са својим субјединицама су:

- VZV – 1: Шумска подручја која садрже глобално, регионално или државно важне концентрације биодиверзитета;
- VZV – 1a: Заштићена подручја;
- VZV – 1b: Угрожене врсте и врсте у опасности;
- VZV – 1c: Ендемске врсте;
- VZV – 1d: Важне повремене концентарције;
- VZV – 2: Шумска подручја која садрже глобално, регионално или државно значајне простране шуме нивоа крајолика;
- VZV – 3: Шумска подручја која садрже екосистеме који су ријетки, у опасности или угрожени;
- VZV – 4: Шумска подручја која обезбјеђују основне природне услуге у критичним ситуацијама;
- VZV – 4a: Шуме важне за водене токове;
- VZV – 4b: Шуме важне за контролу ерозије;
- VZV – 4c: Шуме које представљају значајне препреке пожарима;
- VZV – 5: Шумска подручја фундаментална за задовољавање основних потреба локалних заједница;
- VZV – 6: Шумска подручја значајна за традиционални културни индентитет локалних заједница.

Приједлог за покретање поступка израде елабората за проглашавање заштитних шума и шума посебне намјене могу поднијети власник, корисник шума и шумског земљишта, образовно-научна установа, јединица локалне самоуправе, привредна друштва и друге организације.

У складу са горе наведеним правилником ШГ “Врбања“ Котор Варош је сачинило приједлог за издвајање заштићених подручја и подручја посебне намјене.

Учешће предложене површине шума високе заштитне вриједности у односу на укупну површину шумскопривредног подручја износи 9,60%.

У наредној табели дат је преглед тих подручја по типу заштите и привредним јединицама:

Шуме намјењена за излетишта, одмор, едукацију, рекреацију, туризам, климатска и друга љечилишта					
Редни број	Локалитет	Привредна јединица	Газдинска класа	Одјел, одсјек	Површина ha
1.	Шума Рујка	К.О. Котор Варош		КЧ 1285	3,89
2.	Стари Град Котор	Кордача	4144,4108,6301	4 a,b,c,d,e	96,71
3.	Јакотина	Кордача	3201,4108,5156,6301	9 дио a,h,g	30,00
		Кордача	3102,4108,4203,5256	8 a,b,c,d,e,f,g,h,i	189,08
4.	Шипрашко гробље	Врбања	1416	73 d	15,54
5.	Магистрални пут Б. Лука-Теслић	Врбања	1103,3201,3236,4108,6301	9/1	27,15
		Врбања	1103,3219,3330,4203	9/2	25,11
6.	Товладић - Равне	Кордача	1415,4108,4203,5256	14	58,35
		Кордача	3102,3219,4108,5256	18	34,46
		Кордача	3102,4108,5256	19	123,02
Укупно:					603,31
Шумска подручја која обезбјеђују основне природне услуге у критичним ситуацијама					
А: шуме важне за опскрбу водом					
1.	Манатовцац	Врбања	1214,1208	208	32,00
		Врбања	1214	209	68,75
2.	Врело Врбање	Врбања	1204	104	27,25
		Врбања	1214	105	24,88
		Врбања	1214,1208,5256	106	76,49
Б: Шуме важне за заштиту од ерозије					
1.	Ријека Демићка	Врбања	1109,1209,3239,5256	138 b,c,d,e	111,84
		Врбања	4107	139 c	45,00
2.	Ријека Цврцка	Врбања	3103	187	28,02
		Врбања	4108,6102	188	21,17
		Врбања	1110	189	91,44
		Врбања	1110,1109,1108,3201,5256	190	79,68
		Врбања	1110,1109,4111,6101	191	67,98
		Врбања	4107,5256, 6102	198	43,12
		Врбања	4204,6102	199	24,24
3.	Дубока - Јежица	Врбања	4107,6102	171	19,61
		Врбања	4107,6102	172	114,94
4.	Регионални пут Котор Варош - Шипраге	Врбања	1110,3103,4111,5256	143 дио	50,00
5.	Бурачки поток	Врбања	1106,4111,5256	67/2	54,12
6.	Ђекановића стијене	Врбања	1110,5256,6101,6102,6601	158	124,05
7.	Гариште	Врбања	1110,1215,3103,6101	145/2 дио	6,00
		Врбања	1110,1215,3103,4111,5256,6101	146	10,00
		Врбања	1110,1215,6101	149	10,00
8.	Мајсторовића Ријека	Узломац	1103	38	87,89
		Узломац	1103,3219,4108	39	70,86
9.	Јеловка	Узломац	1103,4108,4203,5156	55	89,33
10.	Липље	Бистрица	1104,2416,3219,4114	1 дио	25,00
		Бистрица	1104,1416,3219,3233	7	39,22
		Бистрица	1416,2416,3223,4114	9	50,75
Укупно					1.518,61
УКУПНО ШПИ					2.121,92

4. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ МЕТОДИКЕ РАДА КОЈА СЕ КОРИСТИ ПРИ ИЗРАДИ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ

Шумскопривредна основа израђена је на основу Методике за израду шумскопривредне основе за шуме у друштвеној својини на подручју БиХ, (Матић, В., 1977.). Израда шумскопривредне основе обухвата припремне радове, теренске радове, завршне радове и израду ШПО у ужем смислу. Припремни радови се огледају у изради спискова посједа и копија катастарских планова, изради радних карата, класификацији шума и шумског земљишта и изради прелиминарног списка газдинских класа, израда кодекса шифара за шумскопривредно подручје и прикупљање свих осталих информација потребних за израду ШПО. Сви припремни радови урађени су на бази података из претходне шумскопривредне основе као и евидентираних промјена у току претходног уређајног периода. Теренски радови обухватају послове обиљежавања граница (границе одјела, границе привредних јединица и границе шумскопривредних подручја) унутрашње подјеле шума, издвајање одсјека и обиљежавања граница одсјека (састојина), постављања кругова и таксациона снимања на истим, остала снимања (геодетска и GPS снимања). Завршни радови су канцеларијски радови и обухватају унос података у базу података, бонитирање станишта, обрада података на рачунару, израда карата и уређајних елбората. Израда ШПО у ужем смислу обухвата уводни дио, стање шума и необраслог шумског земљишта у доба уређивања, анализу и оцјену досадашњег газдовања, планове газдовања за наредни уређајни период и економско-финансијску анализу. Према пројектном задатку, поред Методике за израду ШПО, шумскопривредна основа израђена је у складу и на бази сљедеће законске регулативе (легислативе):

- Закон о шумама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/08 и 60/13)
- Закон о ловству ("Службени гласник Републике Српске", бр.60/09 и 50/13)
- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа ("Службени гласник Републике Српске", број60/09)
- Закон о заштити природе ("Службени гласник Републике Српске", број 20/14)
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", број 71/12)
- Закон о премјеру и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 6/12)
- Закон о стварним правима ("СлужбенигласникРепубликеСрпске",бр. 124/08, 58/09 и 95/11)
- Закон о уређењу простора и грађењу ("Службени гласник Републике Српске", број 40/13)
- Правилник о елементима и садржају шумскопривредних основа, ("Службени гласник Републике Српске", бр. 52/09 и 43/11)
- Правилник о начину прикупљања, критеријумима за расподјелу средстава и поступку коришћења средстава посебних намјена за шуме ("Службени гласник Републике Српске", бр. 45/14)
- Правилник о начину проглашења, обиљежавања, финансирања, начину газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене ("Службени гласник Републике Српске", бр. 57/09)
- Правилник о надзору над израдом шумскопривредних основа ("Службени гласник Републике Српске", бр. 57/11 и 79/13)
- Правилник о начину и поступку утврђивања вриједности шума, ("Службени гласник Републике Српске",бр. 72/09)

- Правилник о начину праћења здравственог стања шума ("Службени гласник Републике Српске", бр. 012/15)
- Правилник о садржају и поступку израде плана заштите шума од пожара, ("Службени гласник Републике Српске", бр. 107/09 и 12/14)

Полазећи од предходних поставки, даје се приказ поступка израде шумскопривредне основе, обим, врста и извођачи радова.

4.1. Формирање класификационих и уређајних јединица

Класификационе јединице

У оквиру шумскопривредног подручја формиране су сљедеће класификационе јединице:

- Газдинске класе,
- Категорије шума.

Газдинске класе су еколошко-производне јединице, а истовремено и просторне уређајне јединице у привредној подјели шума. Газдинску класу чини скуп састојина у оквиру истог типа шуме, које су истог поријекла и сличног састава, сличног затеченог стања и основне намјене, што омогућава планирање јединствених циљева и мјера газдовања. Дијелови газдинских класа, у виду одсјека, расути су по цијелом шумскопривредном подручју и чине његову цјелину. Газдинске класе формирају се на основу проведених педолошких и вегетацијских картирања и других истраживања, издвајања шумских састојина на основу тих картирања и њиховог сврставања у производне типове шума. Резултат и сврха производног диференцирања шума је формирање производних типова шума као основних производних јединица чија је најзначајнија карактеристика подједнаке потенцијалне могућности производње дрвне масе. Једна газдинска класа обухвата, по правилу, шумске састојине које припадају једном производном типу шуме. У случајевима када је производни тип шуме заступљен са мање од два процента високих шума у шумскопривредном подручју, може се припојити другом сродном производном типу шуме, односно газдинској класи. Поред предходно наведеног критеријума, при формирању газдинских класа високих шума са природном обновом као посебан критеријум узима се степен деградираности шуме и шумског земљишта. Дјелови високих шума у којим се због великог степена деградираности не може обезбиједити природна обнова, издвајају се на терену, обиљежавају у посебне шумске састојине и сврставају у високе деградиране шуме. То су дијелови високих шума у којима је степен склопа 0,4 или мањи за врсте дрвећа сјенке, односно 0,3 или мањи за врсте дрвећа свјетла, гдје је бонитет станишта пети или четврти, гдје је земљиште до те мјере закоровљено или еродирано да нема никаквих услова за природно обнављање и гдје величина тих дијелова износи 5 хектара или више.

Категорије шума: Према заступљености врста дрвећа и способности за пошумљавање, газдинске класе се сврставају у уже и шире категорије шума. Издвојене су сљедеће уже категорије шума: високе шуме букве, високе чисте и мјешовите шуме јеле и смрче и мјешовите шуме букве, јеле и смрче, високе шуме храста китњака, високе деградиране шуме храста китњака, културе смрче и јеле, културе бијелог и црног бора, културе осталих четинара, културе осталих лишћара, изданацке шуме букве, изданацке шуме храста, шибљаци и голети подесни за пошумљавање, шуме неподесне за газдовање, крш и голети неподесни за пошумљавање, сталне шумске

чистине, шумске комуникације, далеководи и противпожарне пруге и остале непродуктивне површине. Шире категорије шума су: високе шуме са природном обновом, високе деградирани шуме, шумске културе, изданачке шуме, површине подесне за пошумљавање и газдовање и површине неподесне за пошумљавање и газдовање.

Педолошко и типолошко картирање проведено је 80-тих година прошлог вијека, за потребе израде шумскопривредне основе за период 1.1.1989.-31.12.1998. године. И у овој шумскопривредној основи задржане су те газдинске класе са навођењем основних и производних типова шума, по којима су газдинске класе и издвојене

Уређајне јединице

Шумскопривредно подручје представља јединствен привредни објекат за који се ради шумскопривредна основа. Комплетно шумскопривредно подручје налази се на територији општине Котор Варош.

Привредна јединица представља ужу цјелину обзиром на организацију рада. Веома су хетерогене у погледу станишних и састојинских прилика, те према томе није јединствена у узгојном облику. Комплетно подручје „Которварошко“ подијељено је на шест привредних јединица:

ПЈ „Узломац“ одјељења 2/1-55

ПЈ „Бистрица“ одјељења 1-32

ПЈ „Врбања“ 1-163, 171-177, 184-191, 198-203, 205-209

ПЈ „Кордача“ 1-19

ПЈ „Горња Велика Усора“ одјељења 64-67/2, 119-122

ПЈ „Јасеница-Била“ 57-74

Одјељења представљају најмање трајне просторне јединице и представљају дијелове привредне јединице. Формирају се првенствено ради прецизирања мјеста рада.

4.2. Таксациони радови на терену

Радове на изради шумскопривредне основе на терену обавили су радници Истраживачко-развојног и пројектног центра-Бања Лука.

4.2.1. Обиљежавање граница просторних уређајних јединица

Обиљежавање граница шумскопривредног подручја, привредних јединица, одјељења и одсјека извршено је у складу са прописима ЈУС-а („Сл. лист СР БиХ“, број 36/68).

4.2.2. Геодетски радови

Геодетски радови имају за циљ да се одреди површина шумских и осталих саобраћајница, положај, облик и површина стоваришта, зграда и других објеката који су од важности за газдовање шумама. При извођењу теренских радова извршена су издвајања одсјека помоћу визурних праваца квадратне мреже са еквидистанцом од 100 метара. ГПС уређајем извршено је снимање граница одсјека и свих новонасталих шумских саобраћајница на подручју.

Након издвајања и обиљежавања класификационих и уређајних јединица, приступило се таксационим снимањима на терену.

4.2.3. Таксациони радови у високим шумама са природном обновом

У циљу приказивања стања шума у доба уређивања прикупљани су подаци за утврђивање сљедећих таксационих елемената:

- омјер смјесе по врстама дрвећа,
- степен склопа састојина,
- бонитетни разред станишта по врстама дрвећа,
- запремина по врстама дрвећа, дебљинским и квалитетним класама,
- запремински прираст по врстама дрвећа и дебљинским класама,
- дрвна маса стабала пробне дознаке по врстама дрвећа, дебљинским и квалитетним класама,
- број биљака природног подмладка по врстама дрвећа, узрасту, квалитету и начину јављања,
- релативни удио површине коју треба пошумити у циљу комплетирања природне обнове састојина и
- опажања из заштите шума у циљу утврђивања здравственог стања састојина.

За утврђивање наведених таксационих елемената приликом уређивања шума на терену су прикупљани сљедећи таксациони подаци:

- врста дрвећа,
- пречници стабала на 1,3 m висине,
- квалитет стабала по узгојно-техничкој класификацији (3 класе), и техничкој класификацији (4 класе),
- дебљински прираст стабала на 1,3 m висине у протеклих 10 година,
- висина стабала,
- степен склопа састојина (прекривеност земљишта крошњама стабала) и
- могући обим сјеча (пробна дознака стабала).

Класификација стабала извршена је на основу: „Критеријуми узгојно-техничке класификације стабала“ и „Критеријуми техничке класификације стабала“ (Матић В., et.al.1971. и Матић,В., 1977.).

Прикупљање таксационих елемената вршено је на пробним круговима распоређеним у виду јединствене мреже квадрата са еквилистанцом од 100 метара.

Полупречник круга за поједине дебљинске класе износи:

Дебљинске класе (cm)	Полупречник круга (m)
6-10	2,5
11-20	4,5
21-30	5,5
31-50	9,0
51-80	15,0
81 и више	25,0

Полупречници пробних кругова на којима су снимани подаци о подмлатку износили су:

Узраст подмлатка (cm)	Полупречник круга (m)
Висина 10-50	0,70
Висина 50-130	0,90
Прсни пречник 0-5	1,20

Степен склопа утврђиван је на пробним круговима мјерењем прекривености крошњама стабала изнад таксационог прага у правцу снимања на потезу од 50 метара.

Здравствено стање регистровано је на кругу полупречника 25 метара. Снимање података о врстама дрвећа, пречницима и степену склопа вршено је на сваком пробном кругу, док су подаци о квалитету стабала, подмлатку, дебљинском прирасту, пробној дознаци и висинама стабала регистровани на сваком четвртном (деталном) пробном кругу, који су такође распоређени у виду мреже квадрата са еквилистанцом од 200 метара.

4.2.4. Таксациони радови у високим деградираним шумама

У високим деградираним шумама вршено је снимање таксационих података истом методом као у високим шумама са природном обновом, стом разликом што у овим шумама није вршена пробна дознака и није утврђиван број биљака природног подмлатка.

4.2.5. Таксациони радови у шумским културама

У шумским културама изнад таксационе границе на пробним круговима се региструју сви подаци као у високим шумама са природном обновом, с тим да се не региструју стање подмлатка и обим пошумљавања. Поред тога оцјењује се старост подигнутих култура и врши њихово сврставање по класама старости (добни разреди). У културама испод таксационе границе евидентирају се врсте дрвећа и старост култура ради њиховог сврставања по класама старости.

4.2.6. Таксациони радови у изданацким шумама

Прикупљање таксационих елемената у изданацким шумама вршено је на пробним концентричним круговима распоређеним у виду јединствене мреже квадрата са еквилистанцом од 100 метара, с том разликом да су постављани само тзв. обични кругови. Таксациона граница је помјерена на 0 cm, а дебљинске класе су остале исте као у високим шумама с априродном обновом, с тим да имамо још једну нову дебљинску класу, од 0-5 cm.

4.2.7. Таксациони радови на површинама подесним за пошумљавање и газдовање

Приликом редовног уређивања шума идентификовани су шибљаци и голети који су подесни за пошумљавање и газдовање, те су утврђене њихове тачне површине. Друга таксациона снимања на овим површинама нису била потребна, те се нису ни изводила.

4.2.8. Таксациони радови на површинама неподесним за пошумљавање и газдовање

У оквиру ових површина издвојене су шуме неподесне за газдовање, а таксациони елементи су добијени мјерењем на терену, уколико је постојала могућност приступа одређеној површини, а ако теренски услови нису омогућавали приступ таксациони елементи су процјењивани.

Остале непродуктивне површине (крш и голети, сталне шумске чистине, просјеке испод далековода и шумске комуникације) само су регистроване.

4.2.9. Таксациони радови на минираним површинама

На површинама на којима су у протеклим ратним дешавањима постављена минско-експлозивна средства и која су као таква заостала до овог уређивања шума нису вршена директна мјерења на терену, већ су подаци који су приказани у стању шума добијени процјеном таксационих елемената. Процјена је извршена на више начина у зависности од услова терена:

- на дијеловима подручја гдје је био могућ ограничен приступ, коришћен је метод окуларне процјене,
- за остале дијелове подручја за процјену су коришћени подаци снимљени у неминираним дијеловима подручја са сличним састојинским приликама.

У склопу процјене таксационих елемената за миниране дијелове подручја коришћени су и сателитски снимци и елаборати из претходних уређивања шума.

4.3. Канцеларијски радови

4.3.1. Израда карата

Класични начин израде карата започињао је израдом матрица на бази топографских карата и наношењем граница шумскопривредне подјеле. Копирањем и ађустирањем матрица добијане су радне карте за теренске радове. Теренска карта са дефинитивно утврђеном подјелом на просторне и уређајне јединице служила је као основ за ручну израду финалних карата: основне карте, карте газдинских класа, карте саобраћајница, прегледне карте итд. Развојем Географског информационог система (GIS-а) и глобалних информационих технологија развили су се и различити софтвери намијењени за картографију у разним областима, па тако и у шумарству. Један од тих софтвера је и *WinGIS 2003*, професионални GIS систем за рад у MS Windows окружењу аустријске фирме *PROGIS Software AG*, намијењен за дигитализацију свих потребних елемената шумскопривредне подјеле, генерисање површина, креирање базе података и њихово увезивање са топографским картама у циљу добијања финалних шумарских карата у дигиталној форми. Приступ подацима у графици и бази података је практичан. Штампa је могућа у неограниченим количинама. Тачност дигиталних карата зависи од тачности изворних података.

4.3.2. Мјерење површина

Примјеном софтвера *WinGIS 2003* програмски је ријешено директно мјерење свих потребних просторних података као што су: површине одјељења и одсјека, дужина и површина путева и других потребних података по уређајним и класификационим јединицама.

4.3.3. Бонитирање станишта

За изравнавање висинских кривих кориштен је метод покретних средина и рачунарска графика. При методу покретних средина умјесто појединачних користе се средње висине по дебљинским степенима. У првом кораку када нанесемо средње висине дебљинских степена добијамо изломљени висински полигон. У другом кораку узимамо покретне средине од по три сусједна дебљинска степена и добијамо нешто правилнији висински полигон, а након трећег изравнавања можемо се определијелити којој висинској кривој из тарифног низа одговара конкретна састојина.

4.3.4. Обрада података и израда планова

За реализацију шумскопривредне основе у свим њеним поставкама, план сјеча има вишеструки значај. Утврђивањем плана сјеча, предвиђају се и сви други планови: план шумскоузгојних радова, план искоришћавања шума, план шумских комуникација и др. Методи за утврђивање обима сјеча (етата) настајали су и развијали су се током времена са циљем да се што поузданије обезбједи трајна и максимална производња дрвне масе. Многи методи настали су у разним етапама развоја науке и праксе планирања газдовања шумама. У овој шумскопривредној основи за утврђивање етата коришћен је однос између стварне и „нормалне” дрвне залихе, однос дрвне залихе и запреминског прираста и економска оправданост етата, с обзиром на могућност извршења осталих планова шумскопривредне основе.

За газдинске класе високих шума са природном обновом у којим је стварна дрвна залиха мања од нормалне, планира се обим сјеча који је мањи од запреминског прираста, а ако је стварна дрвна залиха већа од нормалне, може се планирати обим сјеча који је већи од запреминског прираста с тим да залиха послџе сјече у газдинској класи не буде мања од нормалне дрвне залихе.

За газдинске класе високих деградираних шума које ће се реконструисати у високе шуме мјерама његе, обим сјеча се планира на основу површина која ће се третирати у наредном уређајном периоду и интезитета прореда на тим површинама.

Планови и обим сјеча у шумским културама планиран је на основу величине запреминског прираста по хектару, и оцјењеног интезитета прореда.

Величина прореда директно зависи од величине и структуре дрвне залихе, старости шумских култура, начина његе и др.

За газдинске класе изданачких шума које ће се реконструисати у високе шуме мјерама његе, обим сјеча се планира на основу површина која ће се третирати у наредном уређајном периоду и интезитета прореда на тим површинама.

План шумскоузгојних радова, као и сви други планови газдовања, по врсти и обиму за „Которварошко” шумскопривредно подручје у наредном уређајном периоду је производ стања шума и шумског земљишта, циљева газдовања по газдинским класама, утврђеног овима сјеча и важећих законских прописа. Унос и обрада података за шумскопривредну основу урађени су у апликацији *Microsoft Access* 2013 године, која је у власништву ЈПШ „Шуме“ Републике Српске ИРПЦ Бања Лука.

4.4. Фактори за прерачунавање укупне дрвне запремине у запремину крупног дрвета и обрнуто

Прерачунавање укупне дрвне залихе у дрвну залиху крупног дрвета и запреминског прираста вршено је на основу Таблица таксационих елемената високих и изданачких шума у СР БиХ, групе аутора: Дринић, П., Матић, В., Павлич, Ј., Пролић, Н., Стојановић, О., Вукмировић, В., (1980.), посебно издање Шумарског факултета у Сарајеву.

Фактори за прерачунавање укупне дрвне залихе у залиху крупног дрвета и обрнуто

ВРСТА ДРВЕЋА	Дебљинске класе (cm)						
	5-10	10-15	15-20	20-30	30-50	50-80	преко 80
	Фактори						
Јела и смрча	0,18	0,62	0,77	0,85	0,87	0,83	0,79
Борови	0,33	0,65	0,79	0,86	0,89	0,90	0,91
Буква	0,20	0,62	0,72	0,80	0,86	0,88	0,88
Храстови	0,21	0,62	0,80	0,86	0,88	0,87	0,86

Прерачунавање се врши тако што се укупна дрвна залиха множи фактором из таблица, а прерачунавање залихе крупног дрвета у укупну дрвну масу врши се дијелењем конкретне дрвне залихе са одговарајућим фактором.

Фактори за прерачунавање запреминског прираста укупне дрвне залихе у запремински прираст крупног дрвета и обрнуто

ВРСТА ДРВЕЋА	Дебљинске класе (cm)						
	5-10	10-15	15-20	20-30	30-50	50-80	преко 80
	Фактори						
Јела и смрча	0,65	0,80	0,80	0,90	0,90	0,78	0,71
Борови	0,67	0,77	0,84	0,93	0,93	0,93	0,93
Буква	0,74	0,77	0,80	0,88	0,88	0,91	0,91
Храстови	0,83	0,86	0,88	0,89	0,89	0,88	0,85

4.5. Извођачи радова на изради шумскопривредне основе

Таксационим радовима на терену руководио је:

Родољуб Ђурица, дипл.инж. шумарства
 Дамир Благојевић, дипл.инж. шумарства

Таксациона снимања на терену обавили су :

Вера Субашић, дипл.инж.шум.
 Милош Ескић, дипл.инж.шум.
 Дарко Тепић, дипл.инж.шум.
 Марко Јанковић, дипл.инж.шум.
 Младен Шкорић, дипл.инж.шум.
 Деан Нарих, дипл.инж.шум.
 Јован Милојевић, шумарски техничар
 Марко Кнежевић, шумарски техничар
 Марко Пилиповић, шумарски техничар
 Драго Предојевић, шумарски техничар
 Саво Шебез, шумарски техничар
 Павле Ћосовић, шумарски техничар

Контролу теренских радова извршио је:

Шумарски факултет БањаЛука

Координатор на изради шумскопривредне основе из ШГ „Врбања“ Котор Варош:

Игор Андрић, дипл.инж.шум.

Израду карата обавили су:

Нада Трипуновић, дипл.инж.
 Драгица Јокић, грађевински техничар

Компјутерском обрадом података руководио је:

Предраг Вујанчевић, дипл. информатичар

Шумскопривредну основу написао:

Др Велибор Благојевић

Комисија за рецензију:

Проф.др Зоран Маунага
 Мр Борис Марковић
 Мр Зоран Лазендић
 Милан Кеџман, дипл.инж.шум.
 Младен Баштић, дипл.инж.шум.

II. СТАЊЕ ШУМА И НЕОБРАСЛОГ ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА У ДОБА УРЕЂИВАЊА

1. ПРЕГЛЕД УРЕЂАЈНИХ ЈЕДИНИЦА И ГАЗДИНСКИХ КЛАСА

Према планираној динамици и законској обавези, у току 2017. године извршено је прикупљање таксационих података и осталих података о стању шума и необраслог шумског земљишта на „Которварошком“ шумскопривредном подручју.

Стање шума и необраслог шумског земљишта у доба уређивања, према важећем Правилнику за израду шумскопривредне основе се исказује по класификационим и уређајним јединицама. Класификационе јединице су газдинске класе и категорије шума, а уређајне јединице су шумскопривредно подручје, привредне јединице, подручје општина, одјељења и одсјечи.

Шумскопривредно подручје представља економски и природно заокружену цјелину, а формира се на основу природних, станишних, економских, географских и других услова, којима се обезбјеђује цјелина подручја, динамика трајности приноса и прихода шума, отвореност и општекорисне функције шума. Шумскопривредно подручје представља најужу територијалну јединицу у чијим оквирима се може успјешно газдовасти шумама.

Према Закону о шумама, за шумскопривредно подручје као цјелину ради се шумскопривредна основа која је прије свега инструмент за регулисање газдовања шумама на шумскопривредном подручју на принципу континуитета (трајности) газдовања шумама.

Шумскопривредно подручје се дијели на мање територијалне цјелине или привредне јединице. Привредна јединица представља територијалну цјелину шуме и шумског земљишта, а обухвата шумски комплекс или његов дио.

„Которварошко“ шумскопривредно подручје у територијалом и организационом смислу подијељено је на шест (6) привредних јединица:

- ПЈ „Узломац“
- ПЈ „Бистрица“
- ПЈ „Врбања“
- ПЈ „Кордача“
- ПЈ „Горња Велика Усора“
- ПЈ „Јасеница-Била“

Одјељења су најмање трајне и основне јединице просторне подјеле шума, а формирају се у циљу прегледности и прецизности рада на узгоју, заштити и искоришћавању шума. Подјела шума на одјељења зависи у првом реду од карактера и рељефа самог терена, а у последње вријеме и од развијености саобраћајница. Одсјек је дио шуме неке минималне површине, довољне унутрашње хомогености, која се својим елементима структуре толико разликује од околине да то захтјева нарочит узгојни, уређајни и привредни поступак (Милетић Ж., 1953).

„Которварошко“ шумскопривредно подручје налази се на територији општине: Котор Варош (шифра општине 027)

Стање шума и необраслог шумског земљишта у доба уређивања приказано је у наредном излагању кроз:

- преглед површина,
- преглед дрвних залиха, запреминског прираста и осталих основних таксационих елемената,
- релативне грешке процјене таксационих података,
- стање отворености шумскопривредног подручја.

На основу предходно проведеног педолошког и вегетацијског картирања и издвојених производних типова шума, у „Которварошком“ шумскопривредном подручју издвојене су и формиране сљедеће газдинске класе и категорије шума и шумског земљишта:

Списак газдинских класа на „Которварошком“ шумскопривредном подручју:

Ред. број	СПИСАК ГАЗДИНСКИХ КЛАСА ЗА ШПП „Которварошко“	Шифра
ВИСОКЕ ШУМЕ СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ		
1.	Високе шуме букве и осталих лишћара на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	1101
2.	Високе шуме букве на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	1103
3.	Високе шуме букве и храста китњака на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	1104
4.	Високе шуме букве и обичног граба на еутрично смеђим земљиштима на стијенама флиша	1106
5.	Високе шуме букве на комбинацијама кречњачких и еутричних земљишта на кречњацима и стијенама флиша	1108
6.	Високе шуме букве са смрчом на комбинацијама кречњачких и кисело-смеђих земљишта на силикатно-карбонатним стијенама	1109
7.	Високе шуме букве на комбинацијама кречњачких и еутрично смеђих земљишта на стијенама флиша	1110
8.	Мјешовите шуме букве, јеле и смрче на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	1208
9.	Мјешовите шуме букве, јеле и смрче на комбинацијама кречњачких и еутричних земљишта на кречњацима, стијенама флиша, перидотитима и серпентинитима	1209
10.	Мјешовите шуме букве, јеле и смрче на еутрично смеђим земљиштима на стијенама флиша	1211
11.	Мјешовите шуме букве, јеле и смрче на комбинацијама кисело-смеђих илимеризованих и еутрично смеђих земљишта на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	1214
12.	Мјешовите шуме букве, јеле и смрче на еутрично смеђим земљиштима на стијенама флиша и на перидотитима и серпентинитима	1215
13.	Високе шуме храста китњака и букве на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	1415
14.	Високе шуме храста китњака и букве на комбинацијама кисело-смеђих, илимеризованих и еутрично смеђих земљишта на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама и на стијенама флиша	1416
ВИСОКЕ ДЕГРАДИРАНЕ ШУМЕ		
15.	Високе деградиране шуме храста китњака и букве на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	2415
16.	Високе деградиране шуме храста китњака и букве на комбинацијама кисело-смеђих илимеризованих и еутрично смеђих земљишта на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама и на стијенама флиша	2416
ШУМСКЕ КУЛТУРЕ		
17.	Шумске културе смрче у појасу шума букве и јеле са смрчом на кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	3102
18.	Шумске културе смрче у појасу шума букве и јеле са смрчом на еутрично смеђим земљиштима на стијенама флиша	3103
19.	Шумске културе бијелог и црног бора у појасу храстових шума на кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним стијенама	3219

20.	Шумске културе бијелог и црног бора у појасу храстових шума на еутрично смеђим земљиштима на перидотитима	3223
21.	Шумске културе бијелог бора у појасу храстових шума на рендзинама и кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	3225
22.	Шумске културе црног бора у појасу шума букве и јеле са смрчком на кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	3236
23.	Шумске културе црног бора у појасу шума букве и јеле са смрчком на еутрично смеђим земљиштима на стијенама флиша	3239
24.	Шумске културе ариша у појасу шума букве и јеле са смрчком на еутрично смеђим земљиштима на стијенама флиша	3330
25.	Шумске културе јавора у појасу шума букве и јеле са смрчком на серији кречњачких земљишта на кречњацима и стијенама флиша	3402
ИЗДАНАЧКЕ ШУМЕ		
26.	Изданачке шуме букве са термофилним лишћарима на комбинацијама кречњачких земљишта и еутрично смеђих земљишта на стијенама флиша	4107
27.	Изданачке шуме букве са осталим лишћарима у појасу шума букве и јеле са смрчком на кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	4108
28.	Изданачке шуме букве и обичног граба на еутрично смеђим земљиштима на стијенама флиша	4111
29.	Изданачке шуме букве, храста китњака и осталих лишћара на кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним стијенама	4114
30.	Изданачке шуме храста китњака, букве и осталих лишћара на кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	4203
31.	Изданачке шуме храста китњака, букве и осталих лишћара на комбинацијама кречњачких земљишта и кисело-смеђих земљишта на киселим силикатним стијенама	4204
ПОВРШИНЕ ПОДЕСНЕ ЗА ПОШУМЉАВАЊЕ И ГАЗДОВАЊЕ		
32.	Шибљаци подесни за пошумљавање и газдовање у појасу шума букве и јеле са смрчком на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	5156
33.	Голети подесне за пошумљавање и газдовање у појасу букових шума на кисело-смеђим земљиштима на киселим силикатним стијенама	5252
34.	Голети подесне за пошумљавање и газдовање у појасу шума букве и јеле са смрчком на кисело-смеђим и илимеризованим земљиштима на киселим силикатним и силикатно-карбонатним стијенама	5256
ПОВРШИНЕ НЕПОДЕСНЕ ЗА ПОШУМЉАВАЊЕ И ГАЗДОВАЊЕ		
35.	Високе шуме букве неподесне за газдовање	6101
36.	Изданачке шуме букве неподесне за газдовање	6102
37.	Крш и голети неподесне за пошумљавање и газдовање	6201
38.	Сталне шумске чистине	6301
49.	Шумске комуникације	6401
40.	Просјеке испод далековода	6501
41.	Остале непродуктивне површине у шумарском погледу	6601
Узурпације		7101

У ШПП-у су заступљене следеће категорије шума и шумског земљишта:

КАТЕГОРИЈА ШУМА И НЕОБРАСЛОГ ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА			
Шира категорија	Шифра	Ужа категорија	Шифра
Високе шуме са природном обновом	1000	Високе шуме букве	1100
		Високе чисте и мјешовите шуме јеле и смрче и мјешовите шуме букве, јеле и смрче	1200
		Високе шуме храста китњака	1400
Високе деградиране шуме	2000	Високе деградиране шуме храста китњака	2400
Шумске културе	3000	Културе смрче и јеле	3100
		Културе бијелог и црног бора	3200
		Културе осталих четинара	3300
		Културе осталих лишћара	3400
Изданачке шуме	4000	Изданачке шуме букве	4100
		Изданачке шуме храста	4200
Површине подесне за пошумљавање и газдовање	5000	Шибљаци и голети подесне за пошумљавање	5100
			5200
Површине неподесне за пошумљавање и газдовање	6000	Шуме неподесне за газдовање	6100
		Крш и голети неподесне за пошумљавање	6200
		Сталне шумске чистине	6300
		Шумске комуникације	6400
		Далеководи и противпожарне пруге	6500
		Остале непродуктивне површине	6600

2. СТАЊЕ ПОВРШИНА ШУМА И НЕОБРАСЛОГ ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

2.1. Укупна површина шума

Шира категорија шума		Привредна јединица						Ш П П Которварошко
		(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра		Површина у ha						
1000	Н	2.977,69	1.728,14	11.425,36	356,88	523,55	-	17.011,62
	М	-	-	230,23	2,37	-	972,41	1.205,01
	Σ	2.977,69	1.728,14	11.655,59	359,25	523,55	972,41	18.216,63
2000	Н	0,98	33,22	29,14	-	-	-	63,34
	М	-	-	-	-	-	-	-
	Σ	0,98	33,22	29,14	-	-	-	63,34
3000	Н	475,48	191,38	574,37	165,14	-	-	1.406,37
	М	-	-	-	43,21	-	-	43,21
	Σ	475,48	191,38	574,37	208,35	-	-	1.449,58
4000	Н	830,84	120,34	1.084,97	933,73	-	-	2.969,88
	М	-	-	-	168,15	-	-	168,15
	Σ	830,84	120,34	1.084,97	1.101,88	-	-	3.138,03
5000	Н	8,81	4,78	179,68	42,30	4,84	-	240,41
	М	-	-	3,88	2,89	-	-	6,77
	Σ	8,81	4,78	183,56	45,19	4,84	-	247,18
6000	Н	32,92	11,88	328,57	17,80	6,06	8,24	459,47
	М	-	-	-	-	-	-	-
	Σ	32,92	11,88	328,57	17,80	6,06	8,24	459,47
УКУПНО	Н	4.326,72	2.089,74	13.676,09	1.515,85	534,45	8,24	22.151,09
	М	-	-	234,11	216,62	-	972,41	1.423,14
	Σ	4.326,72	2.089,74	13.910,20	1.732,47	534,45	980,65	23.574,23
УЗУРПАЦИЈЕ	Н	0,77	-	13,60	3,11	-	123,85	141,33
	М	-	-	-	-	-	-	-
	Σ	0,77	-	13,60	3,11	-	123,85	141,33

2.2. Површина неминираних шума

Газдинске класе

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
1101	3,73	27,79	392,81	-	-	-	424,33
1103	2.029,65	1.073,50	538,65	336,30	19,68	-	3.997,78
1104	604,70	244,23	122,47	-	-	-	971,40
1106	-	-	354,90	-	-	-	354,90
1108	-	-	40,90	-	-	-	40,90
1109	-	-	256,26	-	-	-	256,26
1110	-	-	2.040,29	-	-	-	2.040,29
1208	47,10	132,23	1.694,20	19,91	503,87	-	2.397,31
1209	-	-	975,23	-	-	-	975,23
1211	-	-	219,19	-	-	-	219,19
1214	-	-	223,15	-	-	-	223,15
1215	-	-	4.356,51	-	-	-	4.356,51
1415	33,91	69,71	117,33	0,67	-	-	221,62
1416	258,60	180,68	93,47	-	-	-	532,75
Укупно високе шуме са природном обновом	2.977,69	1.728,14	11.425,36	356,88	523,55	-	17.011,62

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
2415	-	6,24	24,69	-	-	-	30,93
2416	0,98	26,98	4,45	-	-	-	32,41
Укупно високе деградиране шуме	0,98	33,22	29,14	-	-	-	63,34

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
3102	137,39	56,53	66,94	121,34	-	-	382,20
3103	0,98	-	291,75	-	-	-	292,73
3219	213,26	65,43	88,97	18,18	-	-	385,84
3223	62,28	40,86	-	-	-	-	103,14
3225	14,34	9,74	9,62	-	-	-	33,70
3236	0,37	2,89	61,17	22,15	-	-	86,58
3239	43,37	-	1,09	-	-	-	44,46
3330	3,49	5,02	0,03	3,47	-	-	12,01
3402	-	10,91	54,80	-	-	-	65,71
Укупно шумске културе	475,48	191,38	574,37	165,14	-	-	1.406,37

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
4107	-	-	115,29	-	-	-	115,29
4108	182,12	31,63	436,29	738,51	-	-	1.388,55
4111	-	-	375,58	-	-	-	375,58
4114	131,05	84,30	60,87	171,68	-	-	447,90
4203	517,67	4,41	69,12	23,54	-	-	614,74
4204	-	-	27,82	-	-	-	27,82
Укупно изданацке шуме	830,84	120,34	1.084,97	933,73	-	-	2.969,88

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
5156	3,75	1,73	-	0,82	-	-	6,30
5252	-	-	1,29	-	4,84	-	6,13
5256	5,06	3,05	178,39	41,48	-	-	227,98
Укупно површине подесне за пош. и газдовање	8,81	4,78	179,68	42,30	4,84	-	240,41

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ха)						
6101	3,11	-	123,65	6,89	-	-	133,65
6102	-	-	173,90	-	-	-	173,90
6201	2,90	3,67	0,51	-	-	-	7,08
6301	-	0,57	9,53	3,07	-	-	13,17
6401	24,14	7,64	71,21	7,55	6,06	8,24	124,84
6501	-	-	0,69	0,29	-	-	0,98
6601	2,77	-	3,08	-	-	-	5,85
Укупно површине неподесне за пош. и газдовање	32,92	11,88	382,57	17,80	6,06	8,24	459,47

УКУПНО	4.326,72	2.089,74	13,676,09	1.515,85	534,45	8,24	22.151,09
УЗУРПАЦИЈЕ	0,77	-	13,60	3,11	-	123,85	141,33

Уже категорије шума

Ужа категорија шума	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
1100	2.638,08	1.345,52	3.746,28	336,30	19,68	-	8.085,86
1200	47,10	132,23	7.468,28	19,91	503,87	-	8.171,39
1400	292,51	250,39	210,80	0,67	-	-	754,37
2400	0,98	33,22	29,14	-	-	-	63,34
3100	138,37	56,53	358,69	121,34	-	-	674,93
3200	333,62	118,92	160,85	40,33	-	-	653,72
3300	3,49	5,02	0,03	3,47	-	-	12,01
3400	-	10,91	54,80	-	-	-	65,71
4100	313,17	115,93	988,03	910,19	-	-	2.327,32
4200	517,67	4,41	96,94	23,54	-	-	642,56
5100	3,75	1,73	-	0,82	-	-	6,30
5200	5,06	3,05	179,68	41,48	4,84	-	234,11
6100	3,11	-	297,55	6,89	-	-	307,55
6200	2,90	3,67	0,51	-	-	-	7,08
6300	-	0,57	9,53	3,07	-	-	13,17
6400	24,14	7,64	71,21	7,55	6,06	8,24	124,84
6500	-	-	0,69	0,29	-	-	0,98
6600	2,77	-	3,08	-	-	-	5,85
УКУПНО	4.326,72	2.089,74	13,676,09	1.515,85	534,45	8,24	22.151,09
УЗУРПАЦИЈЕ	0,77	-	13,60	3,11	-	123,85	141,33

Шире категорије шума

Шира категорија шума	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
1000	2.977,69	1.782,14	11.425,36	356,88	523,55	-	17.011,62
2000	0,98	33,22	29,14	-	-	-	63,34
3000	475,48	191,38	574,37	165,14	-	-	1.406,37
4000	830,84	120,34	1.084,97	933,73	-	-	2.969,88
5000	8,81	4,78	179,68	42,30	4,84	-	240,41
6000	32,92	11,88	382,57	17,80	6,06	8,24	459,47
УКУПНО	4.326,72	2.089,74	13.676,09	1.515,85	534,45	8,24	22.151,09
УЗУРПАЦИЈЕ	0,77	-	13,60	3,11	-	123,85	141,33

2.3. Површине минираних шума

Газдинске класе

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
1103М	-	-	-	2,37	-	-	2,37
1208М	-	-	28,19	-	-	909,30	937,49
1209М	-	-	4,80	-	-	35,64	40,44
1214М	-	-	197,24	-	-	27,47	224,71
Укупно високе шуме са природном обновом	-	-	230,23	2,37	-	972,41	1.205,01

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
3102М	-	-	-	34,25	-	-	34,25
3330М	-	-	-	8,96	-	-	8,96
Укупно шумске културе	-	-	-	43,21	-	-	43,21

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
4108М	-	-	-	167,56	-	-	167,56
4203М	-	-	-	0,59	-	-	0,59
Укупно изданачке шуме	-	-	-	168,15	-	-	168,15

Газдинска класа	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
5256М	-	-	3,88	2,89	-	-	6,77
Укупно површине подесне за пош. и газдовање	-	-	3,88	2,89	-	-	6,77

УКУПНО	-	-	234,11	216,62	-	-	1.423,14
---------------	---	---	--------	--------	---	---	----------

Уже категорија шума

Ужа категорија шума	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
1100M	-	-	-	2,37	-	-	2,37
1200M	-	-	230,23	-	-	972,41	1.202,64
3100M	-	-	-	34,25	-	-	34,25
3300M	-	-	-	8,96	-	-	8,96
4100M	-	-	-	167,56	-	-	167,56
4200M	-	-	-	0,59	-	-	0,59
5200M	-	-	3,88	2,89	-	-	6,77
УКУПНО	-	-	234,11	216,62	-	972,41	1.423,14

Шире категорије шума

Шира категорија шума	Привредна јединица						Ш П П Которварошко
	(01) „Узломац“	(02) „Бистрица“	(03) „Врбања“	(04) „Кордача“	(05) „Горња Велика Усора“	(06) „Јасеница-Била“	
Шифра	Површина (ha)						
1000M	-	-	230,23	2,37	-	972,41	1.205,01
3000M	-	-	-	43,21	-	-	43,21
4000M	-	-	-	168,15	-	-	168,15
5000M	-	-	3,88	2,89	-	-	6,77
УКУПНО	-	-	234,11	216,62	-	972,41	1.423,14

3.3. Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по ширим категоријама шума

3.3.1. Шири категорија високих шума са природном обновом

КАТЕГОРИЈА 1000 - Високе шуме са природном обновом

а) Укупна површина неминираног дијела ове категорије шума подесних за газдовање износи 17.011,62 ha, што представља 72,16% укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

Шири категорија шума	Ужи категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
1000	1100 1200 1400	1101	424,33
		1103	3.997,78
		1104	971,40
		1106	354,90
		1108	40,90
		1109	256,26
		1110	2.040,29
		1208	2.397,31
		1209	975,23
		1211	219,19
		1214	223,15
		1215	4.356,51
		1415	221,62
		1416	532,75
СВЕГА:			17.011,62

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	6,81		3,6	0,32	1,95	4,26	11,38	4,08	0,07	22,06	375.332
22-смрча	12,18		3,7	0,25	2,06	5,42	19,53	11,73	0,45	39,43	670.832
23-бијели бор	0,08		3,8	0,00	0,02	0,03	0,16	0,06	0,00	0,27	4.533
24-црни бор	0,12		2,9	0,00	0,01	0,07	0,29	0,02	0,00	0,40	6.748
41-буква	71,85		3,0	2,18	14,89	33,90	103,66	72,75	5,32	232,70	3.958.638
42-храст	3,05		3,5	0,11	1,02	2,67	4,80	1,21	0,08	9,89	168.284
43-пл.лишћ.	3,14		3,9	0,23	1,41	2,38	4,22	1,79	0,16	10,18	173.254
44-ост.лишћ.	2,76		4,3	0,68	2,67	2,47	2,21	0,73	0,16	8,93	151.858
45-цер	0,01		4,0	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,02	319
четинари	19,19			0,57	4,04	9,78	31,36	15,89	0,52	62,16	1.057.445
лишћари	80,81			3,21	19,99	41,42	114,89	76,49	5,72	261,72	4.452.353
УКУПНО:	100,00	72,86		3,78	24,03	51,20	146,25	92,38	6,24	323,88	5.509.798

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	20,48	40,81	38,71	27,47	36,61	32,07	3,85
Лишћари	18,30	33,79	47,91	24,49	29,37	36,05	10,09

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој поршини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,02	0,16	0,32	0,75	0,28	0,01	1,53	26.049
Лишћари	-	0,09	0,63	0,98	2,37	1,07	0,04	5,18	88.153
УКУПНО:	-	0,11	0,78	1,30	3,12	1,35	0,05	6,71	114.202

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој поршини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,04	0,53	1,12	3,40	3,97	0,35	9,40	159.915
Лишћари	-	0,31	3,32	5,22	15,43	18,86	2,33	45,47	773.449
УКУПНО:	-	0,34	3,85	6,34	18,84	22,83	2,68	54,87	933,364

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	6	15	79	11	28	42	19
Лишћари	6	14	80	9	20	35	36

е) Стање подмлатка:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина (cm)		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	1-5 (cm)	
21-јела	910	112	57	1.079
22-смрча	234	43	17	294
23-бијели бор	2	0	0	2
24-црни бор	2	0	0	2
41-буква	5.226	1.175	637	7.038
42-храст	1.534	87	26	1.647
43-пл. лишћари	639	103	73	815
44-ост. лишћари	1.054	217	119	1.390
46-воћкарице	5	0	1	6
47-питоми кестен	0	1	0	1
Четинари	1.148	155	74	1.377
Лишћари	8.458	1.583	856	10.897
УКУПНО	9.606	1.783	930	12.274

КАТЕГОРИЈА 1000М - Високе шуме са природном обновом - минирани

а) Укупна површина минираног дијела ове категорије шума износи 1.205,01 ха, што износи 5,11% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

Шира категорија шума	Ужа категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
1000М	1100М 1200М	1103М	2,37
		1208М	937,49
		1209М	40,44
		1214М	224,71
СВЕГА:			1.205,01

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ха)							
21-јела	12,21		3,4	1,97	6,39	18,38	14,11	7,71	0,00	48,55	58.499
22-смрча	37,18		3,2	1,62	12,51	34,31	70,67	28,63	0,10	147,83	178.131
41-буква	50,46		2,8	3,31	14,18	40,43	83,29	54,74	4,65	200,61	241.734
43-пл.лишћ.	0,14		3,0	0,00	0,00	0,00	0,45	0,09	0,00	0,54	653
44-ост.лишћ.	0,02		5,0	0,01	0,00	0,01	0,05	0,00	0,00	0,07	87
четинари	49,39			3,59	18,89	52,68	84,78	36,33	0,10	196,37	236.630
лишћари	50,61			3,32	14,18	40,44	83,79	54,83	4,65	201,22	242.474
УКУПНО:	100,00	76,43		6,91	33,08	93,12	168,58	91,16	4,75	397,59	479.104

в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој поршини
	(m ³ /ха)								
Четинари	-	0,14	0,62	1,58	1,90	0,50	0,00	4,75	5.728
Лишћари	-	0,10	0,34	1,04	1,79	0,65	0,02	3,96	4.766
УКУПНО:	-	0,24	0,97	2,63	3,69	1,16	0,02	8,71	10.494

3.3.2. Ши́ра категорија високих деградираних шума

КАТЕГОРИЈА 2000 - Високе деградиране шуме

- а) Укупна површина неминираних високих деградираних шума износи 63,34 ха, што је 0,29% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

Ши́ра категорија шума	Ужа категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
2000	2400	2415	30,93
		2416	32,14
СВЕГА:			63,34

- б) Структура дрвне залихе у м³:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(м ³ /ха)							
21-јела	2,59		4,5	0,00	0,25	2,16	0,47	0,00	0,00	2,89	183
23-бијели бор	1,44		4,5	0,00	0,54	0,51	0,57	0,00	0,00	1,61	102
41-буква	2,74		5,0	0,00	1,03	0,65	0,51	0,88	0,00	3,06	194
42-храст	90,67		5,0	2,67	18,83	26,56	44,02	9,16	0,00	101,23	6.412
43-пл.лишћ.	0,78		5,0	0,73	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,87	55
44-ост.лишћ.	1,78		5,0	0,03	1,03	0,93	0,00	0,00	0,00	1,99	126
четинари	4,03			0,00	0,79	2,67	1,04	0,00	0,00	4,50	285
лишћари	95,97			3,43	21,03	28,13	44,52	10,04	0,00	107,15	6.787
УКУПНО:	100,00	34,33		3,43	21,82	30,80	45,56	10,04	0,00	111,65	7.072

- г) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
четинари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
лишћари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	30,06	69,94

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој поршини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,08	0,09	0,08	0,00	0,00	0,25	16
Лишћари	-	0,08	0,52	0,27	0,65	0,05	0,00	1,56	99
УКУПНО:	-	0,08	0,60	0,36	0,73	0,05	0,00	1,82	115

3.3.3. Ши́ра категорија шумских култура

КАТЕГОРИЈА 3000 - Шумске културе

- а) Укупна површина неминираних шумских култура износи 1.406,37 ha, што је 5,97% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја. Површина са процјењеном дрвном масом износи 1.332,08 ha.

Ши́ра категорија шума	Ужа категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
3000	3100 3200 3300 3400	3102	382,20
		3103	292,73
		3219	385,84
		3223	103,14
		3225	33,70
		3236	86,58
		3239	44,46
		3330	12,01
		3402	65,71
СВЕГА:			1.406,37

- б) Структура дрвне залихе у m³:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	1,14		4,0	0,07	0,61	1,38	0,87	0,09	0,00	3,03	4.030
22-смрча	42,79		2,9	3,05	34,92	49,70	23,22	2,52	0,04	113,45	151.120
23-бијели бор	7,79		3,8	0,61	6,97	10,38	2,68	0,02	0,00	20,64	27.500
24-црни бор	31,61		2,7	1,26	17,75	33,19	31,23	0,40	0,00	83,82	111.651
25-ост.чет.	0,80		3,1	0,03	0,47	1,19	0,42	0,00	0,00	2,11	2.814
41-буква	4,32		4,0	1,21	3,40	1,82	3,75	1,09	0,18	11,45	15.248
42-храст	5,94		3,8	1,13	3,56	4,03	5,46	1,44	0,13	15,75	20.982
43-пл.лишћ.	1,35		4,3	0,38	1,28	1,00	0,79	0,12	0,00	3,58	4.768
44-ост.лишћ.	4,27		4,2	2,89	4,60	2,47	1,00	0,29	0,06	11,31	15.066
четинари	84,13			5,01	60,73	95,83	58,42	3,03	0,04	223,05	297.115
лишћари	15,87			5,62	12,84	9,32	11,00	2,95	0,36	42,09	56.064
УКУПНО:	100,00	72,77		10,62	73,57	105,16	69,42	5,98	0,40	265,13	353.179

в) Дрвна залиха по класама старости у м³:

Површина: 1. – 52,53 ха
 2. – 944,17 ха
 3. – 334,84 ха
 4. – 0,54 ха

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	1,12	3,75	1,30	0,00	4.030
22-смрча	20,48	126,21	92,21	0,00	151.120
23-бијели бор	13,93	23,26	14,36	0,00	27.500
24-црни бор	25,66	38,70	220,13	92,59	111.651
25-остали четинари	0,06	2,98	0,00	0,00	2.814
41-буква	10,95	10,76	13,48	0,00	15.248
42-храст	11,00	9,28	34,65	72,22	20.982
43-племенити лишћари	0,25	3,83	3,41	0,00	4.768
44-остали лишћари	10,83	12,08	9,24	0,00	15.066
четинари	61,26	194,90	328,00	92,59	297.115
лишћари	33,03	35,95	60,78	72,22	56.064
УКУПНО:	94,29	230,85	388,78	164,81	353.179

г) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	9,69	36,98	53,33	11,05	12,14	73,60	3,21
лишћари	4,30	16,83	78,87	6,04	11,34	56,25	26,37

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој поршини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,33	3,21	4,04	1,69	0,06	0,00	9,33	13.125
Лишћари	-	0,19	0,46	0,25	0,18	0,04	0,00	1,12	1.574
УКУПНО:	-	0,52	3,66	4,29	1,87	0,10	0,00	10,45	14.699

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,91	5,69	8,55	6,23	1,00	0,04	22,42	31.525
Лишћари	-	1,68	3,57	2,07	3,61	1,80	0,21	12,94	18.201
УКУПНО:	-	2,59	9,26	10,62	9,85	2,80	0,24	35,36	49.726

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	1	20	79	1	15	65	20
лишћари	0	6	94	0	10	45	45

КАТЕГОРИЈА 3000М - Шумске културе - минирано

а) Укупна површина минираних шумских култура износи 43,21 ха, што износи 0,18% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја, од чега је 0 ха испод таксационог прага.

Шири категорија шума	Ужи категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
3000М	3100М	3102М	34,25
	3300М	3330М	8,96
СВЕГА:			43,21

б) Структура дрвне залихе у м³:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
22-смрча	67,35		4,0	0,00	29,04	75,79	18,63	0,00	0,00	123,47	5.335
23-бијели бор	10,49		3,0	0,00	8,31	10,92	0,00	0,00	0,00	19,23	831
24-црни бор	3,28		4,0	0,00	0,00	6,02	0,00	0,00	0,00	6,02	260
25-ост. чет.	13,77		3,0	0,00	6,67	11,90	6,69	0,00	0,00	25,25	1.091
41-буква	0,13		5,0	0,00	0,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	10
44-ост. лишћ.	4,97		4,8	2,22	6,90	0,00	0,00	0,00	0,00	9,12	394
четинари	94,90			0,00	44,02	104,63	25,32	0,00	0,00	173,96	7.517
лишћари	5,10			2,22	7,13	0,00	0,00	0,00	0,00	9,35	404
УКУПНО:	100,00	59,78		2,22	51,15	104,63	25,32	0,00	0,00	183,31	7.921

в) Дрвна залиха по класама старости у м³:

Површина класе старости: 2. – 43,21 ха

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
22-смрча	-	123,47	-	-	5.335
23- бијели бор	-	19,23	-	-	831
24-црни бор	-	6,02	-	-	260
25-остали четинари	-	25,25	-	-	1.091
41-буква	-	0,23	-	-	10
44-остали лишћари	-	9,12	-	-	394
четинари	-	173,96	-	-	7.517
лишћари	-	9,35	-	-	404
УКУПНО:	-	183,31	-	-	7.921

в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој поршини
	(m ³ /ha)								
Чегинари	-	0,00	2,06	5,25	0,83	0,00	0,00	8,15	352
Лишћари	-	0,05	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	9
УКУПНО:	-	0,05	2,22	5,25	0,83	0,00	0,00	8,35	361

3.3.4. Ши́ра категорија издана́чких шума

КАТЕГОРИЈА 4000 - Изда́начке шуме

а) Укупна површина ове категорије шума износи 2.969,88 ха, што износи 12,60% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

Ши́ра категорија шума	Ужа категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
4000	4100 4200	4107	115,29
		4108	1.388,55
		4111	375,58
		4114	447,90
		4203	614,74
		4204	27,82
СВЕГА:			2.969,88

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
		(m ³ /ха)								
21-јела	0,10	0,00	0,01	0,05	0,09	0,05	0,00	0,00	0,20	604
22-смрча	0,72	0,01	0,12	0,27	0,21	0,59	0,16	0,04	1,40	4.161
23-бијели бор	0,08	0,01	0,01	0,03	0,06	0,03	0,00	0,00	0,15	439
24-црни бор	0,12	0,00	0,03	0,04	0,14	0,02	0,00	0,00	0,23	690
25-ост. чет.	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	32
41-буква	49,30	3,74	4,07	14,97	18,15	29,04	21,01	5,17	96,15	285.555
42-храст	14,78	0,68	0,85	7,26	11,34	6,45	2,03	0,20	28,82	85.592
43-пл. лишћ.	7,07	1,16	1,77	3,87	3,40	2,62	0,77	0,20	13,80	40.970
44-ост. лишћ.	27,78	4,52	8,13	17,91	10,59	8,53	3,97	0,54	54,19	160.923
45-цер	0,05	0,00	0,00	0,03	0,04	0,00	0,02	0,00	0,10	289
четинари	1,02	0,02	0,17	0,40	0,52	0,68	0,16	0,04	1,99	5.926
лишћари	98,97	10,11	14,83	44,04	43,52	46,63	27,80	6,12	193,05	573.329
УКУПНО:	100,00	10,13	15,00	44,45	44,03	47,32	27,97	6,16	195,14	579.255

в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	Годишњи запремински прираст (m ³)	
	Просјек по хектару	На цијелој површини
четинари	0,06	176
лишћари	5,41	16.066
УКУПНО:	5,47	16.242

КАТЕГОРИЈА 4000М - Издавачке шуме - миниране

- а) Укупна површина минираног дијела ове категорије шума износи 168,15 ха, што износи 0,71% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

Шира категорија шума	Ужа категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
4000М	4100М	4108М	167,56
	4200М	4203М	0,59
СВЕГА:			168,15

- б) Структура дрвне залихе :

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
		(m ³ /ha)								
41-буква	79,08	0,00	11,82	22,03	58,42	21,49	0,00	0,00	113,77	19.130
42-храст	0,27	0,00	0,05	0,04	0,12	0,12	0,05	0,00	0,39	65
43-пл.лишћ.	0,05	0,00	0,03	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	12
44-ост.лишћ.	20,60	0,06	1,81	5,66	12,35	9,76	0,00	0,00	29,64	4.984
четинари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
лишћари	100,00	0,06	13,71	27,77	70,90	31,37	0,05	0,00	143,87	14.191
УКУПНО:	100,00	0,06	13,71	27,77	70,90	31,37	0,05	0,00	143,87	24.191

- в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	Годишњи запремински прираст (m ³)	
	Просјек по хектару	На цијелој површини
четинари	0,00	0
лишћари	5,06	851
УКУПНО:	5,06	851

3.3.5. Шира категорија површина подесних за пошумљавање и газдовање

КАТЕГОРИЈА 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума износи 240,41 ха, што је 1,02% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

КАТЕГОРИЈА 5000 М - Површине подесне за пошумљавање и газдовање - минирано

Укупна површина ове категорије шума износи 6,77 ха, што је 0,03% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

3.3.6. Ши́ра категорија површина неподесних за пошумљавање и газдовање

КАТЕГОРИЈА 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума износи 459,47 ха, што износи 1,95% од укупне неспорне површине шумскопривредног подручја.

Ши́ра категорија шума	Ужа категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
6000	6100 6200 6300 6400 6500 6600	6101	133,65
		6102	173,90
		6201	7,08
		6301	13,17
		6401	124,84
		6501	0,98
		6601	5,85
		СВЕГА:	

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
		(m ³ /ha)								
21-јела	0,14	0,00	0,00	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00	0,33	103
22-смрча	2,12	0,00	0,03	0,34	0,60	1,93	2,13	0,00	5,04	1.550
41-буква	64,46	0,57	1,57	7,87	18,01	42,34	66,84	16,12	153,31	47.151
42-храст	0,21	0,00	0,00	0,24	0,27	0,00	0,00	0,00	0,51	157
43-пл.лишћ.	13,12	0,32	2,32	8,82	4,66	9,28	4,38	1,42	31,20	9.596
44-ост.лишћ.	19,95	0,71	7,42	13,72	10,00	9,30	4,62	1,68	47,44	14.590
четинари	2,26	0,00	0,03	0,34	0,93	1,93	2,13	0,00	5,37	1.653
лишћари	97,74	1,60	11,31	30,65	32,95	60,92	75,83	19,22	232,46	71.494
УКУПНО:	100,00	1,60	11,34	30,99	33,88	62,85	77,97	19,22	237,84	73.147

в) Структура запреминског прираста :

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,01	0,01	0,01	0,04	0,00	0,07	22
Лишћари	-	0,00	0,23	0,36	0,78	0,60	0,06	2,02	622
УКУПНО:	-	0,00	0,24	0,37	0,79	0,63	0,06	2,09	644

3.3.7. Узурпације

Укупна површина неминираних узурпација је 141,33 ха.

4. СТАЊЕ ШУМА ПО ПРОСТОРНИМ (ТЕРИТОРИЈАЛНИМ) ЈЕДИНИЦАМА

4.1. Привредне јединице

Привредна јединица 01 – „УЗЛОМАЦ“

Категорија 1000 - Високе шуме са природном обновом

а) Укупна површина високих шума са природном обновом у ПЈ „УЗЛОМАЦ“ износи 2.977,69 ha, што је 12,63 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 16,35 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1101, 1103,1104,1208,1415 и 1416.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„УЗЛОМАЦ“	1000	1101	3,73
		1103	2.029,65
		1104	604,70
		1208	47,10
		1415	33,91
		1416	258,60
СВЕГА:			2.977,69

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	0,52		3,6	0,06	0,31	0,48	0,52	0,01	0,00	1,38	4.110
22-смрча	0,04		3,5	0,02	0,02	0,01	0,06	0,00	0,00	0,11	326
23-б.бор	0,04		3,6	0,00	0,02	0,02	0,07	0,00	0,00	0,11	337
24-ц.бор	0,07		3,5	0,01	0,03	0,10	0,02	0,00	0,00	0,18	522
41-буква	80,30		3,5	2,82	18,04	41,12	96,08	51,75	1,60	211,40	629.480
42-храст	9,90		3,3	0,42	3,31	8,19	11,27	2,68	0,20	26,07	77.626
43-пл.лишћ.	5,54		3,8	0,33	2,70	4,33	5,04	2,04	0,15	14,59	43.452
44-ост.лишћ.	3,54		4,3	0,96	3,07	2,75	2,13	0,41	0,01	9,32	27.764
45-цер	0,03		3,5	0,00	0,00	0,02	0,01	0,05	0,00	0,08	244
четинари	0,68			0,10	0,38	0,62	0,67	0,01	0,00	1,78	5.295
лишћари	99,32			4,54	27,11	56,42	114,52	56,93	1,96	261,47	778.566
УКУПНО:	100,00	73,80		4,63	27,49	57,03	115,19	56,94	1,96	263,24	783.861

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	31,57	36,50	31,93	31,57	20,06	48,37	0,00
Лишћари	19,08	37,18	43,74	27,93	27,61	38,05	6,41

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,02	0,03	0,02	0,00	0,00	0,08	227
Лишћари	-	0,12	0,83	1,33	2,52	0,93	0,02	5,75	17.127
УКУПНО:	-	0,13	0,85	1,36	2,54	0,93	0,02	5,83	17.354

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Лишћари	-	0,30	3,89	6,09	11,29	11,80	0,93	34,29	102.101
УКУПНО:	-	0,30	3,89	6,09	11,29	11,80	0,93	34,29	102.101

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	0	0	0	0	0	0
Лишћари	8	13	79	12	23	33	32

е) Стање подмлатка:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина (cm)		Прсни пречник 0-5 (cm)	УКУПНО
	10-50	50-130		
21-јела	0	6	0	6
41-буква	4.636	530	679	5.845
42-храст	3.983	242	50	4.275
43-пл. лишћари	282	124	106	512
44-ост. лишћари	915	177	162	1.254
Четинари	0	6	0	6
Лишћари	9.816	1.073	997	11.886
УКУПНО	9.816	1.079	997	11.892

Категорија 2000 - Високе деградиране шуме

- а) Укупна површина високих деградираних шума у ПЈ „Узломац“ износи 0,98 ха, што је 0,004 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 1,41 % од укупне површине високих деградираних шума. Обухвата газдинску класу 2416.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„УЗЛОМАЦ“	2416	2416	0,98
СВЕГА:			0,98

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
42-храст.	100,00		5,0	0,00	0,00	0,00	143,88	0,00	0,00	143,88	141
четинари	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
лишћари	100,00			0,00	0,00	0,00	143,88	0,00	0,00	143,88	141
УКУПНО:	100,00	32,00		0,00	0,00	0,00	143,88	0,00	0,00	143,88	141

- в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Лишћари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00

- г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Лишћари	-	0,00	0,00	0,00	2,04	0,00	0,00	2,04	2
УКУПНО:	-	0,00	0,00	0,00	2,04	0,00	0,00	2,04	2

Категорија 3000 - Шумске културе

- а) Површина шумских култура са процјењеном дрвном масом у ПЈ „УЗЛОМАЦ“ износи 475,48 ha, што је 32,80 % од укупне површине шумских култура, а обухвата газдинске класе 3102, 3103, 3219, 3223, 3225, 3236, 3239 и 3330. Површина шумских култура без процењене дрвне масе у овој ПЈ износи 1,86 ha.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„УЗЛОМАЦ“	3000	3102	137,39
		3103	0,98
		3219	213,26
		3223	62,28
		3225	14,34
		3236	0,37
		3239	43,37
		3330	3,49
СВЕГА:			475,48

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	0,03		3,0	0,02	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	35
22-смрча	22,39		2,7	2,62	31,17	26,72	3,60	0,06	0,00	64,17	30.391
23-б.бор	5,51		3,7	0,44	7,14	6,49	1,71	0,00	0,00	15,78	7.474
24-црни бор	54,10		2,5	2,01	31,62	59,39	61,42	0,63	0,00	155,06	73.441
25-ост.чет.	0,67		2,3	0,00	0,46	0,95	0,50	0,00	0,00	1,91	903
41-буква	3,14		3,8	1,24	1,89	1,49	2,99	1,38	0,00	8,99	4.256
42-храст	10,41		3,4	2,02	6,07	8,21	10,84	2,65	0,06	29,84	14.135
43-пл.лишћ.	1,06		3,8	0,39	0,78	1,03	0,67	0,15	0,00	3,03	1.433
44-ост.лишћ.	2,70		3,9	2,04	3,37	1,62	0,61	0,10	0,00	7,74	3.668
четинари	82,69			5,08	70,45	93,55	67,23	0,69	0,00	236,99	112.244
лишћари	17,31			5,69	12,11	12,35	15,11	4,28	0,06	49,60	23.492
УКУПНО:	100,00	74,20		10,77	82,56	105,90	82,34	4,97	0,06	286,59	135.736

- в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	12,68	44,59	42,73	14,46	14,75	68,24	2,55
Лишћари	3,78	18,74	77,48	6,04	14,38	53,57	26,01

г) Дрвна залиха по класама старости у m^3 :

Површина класа старости: 1. – 26,90 ha
 2. – 241,03 ha
 3. – 205,15 ha
 4. – 0,54 ha

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	1,30	0,00	0,00	0,00	35
22-смрча	0,00	107,86	21,42	0,00	30.391
23-бијели бор	14,50	19,86	11,19	0,00	7.474
24-црни бор	34,91	60,30	282,32	92,59	73.441
25-остали четинари	0,00	3,75	0,00	0,00	903
41-буква	14,91	6,39	11,28	0,00	4.256
42-храст	8,88	18,04	46,35	72,22	14.135
43-пл. лишћари	0,48	4,59	1,53	0,00	1.433
44-остали лишћари	14,46	8,65	5,82	0,00	3.668
четинари	50,71	191,77	314,93	92,59	112.244
лишћари	38,74	37,68	64,98	72,22	23.492
УКУПНО:	89,44	229,44	379,91	164,81	135.736

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,32	3,50	3,52	1,82	0,00	0,00	9,16	4.355
Лишћари	-	0,28	0,59	0,37	0,29	0,06	0,00	1,58	752
УКУПНО:	-	0,60	4,08	3,89	2,11	0,06	0,00	10,74	5.107

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	1,15	6,36	13,86	8,02	0,00	0,00	29,39	13.973
Лишћари	-	2,96	5,15	4,98	6,04	3,05	0,00	22,19	10.550
УКУПНО:	-	4,12	11,51	18,84	14,06	3,05	0,00	51,58	24.523

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	36	64	0	20	72	8
Лишћари	0	7	93	0	9	50	40

Категорија 4000 - Изданачке шуме

- а) Укупна површина изданачких шума у ПЈ „УЗЛОМАЦ“ износи 830,84 ха, што је 3,52 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 4108, 4114 и 4203.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„УЗЛОМАЦ“	4000	4108	182,12
		4114	131,05
		4203	517,67
СВЕГА:			830,84

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
		(m ³ /ha)								
22-смрча	0,17	0,01	0,00	0,01	0,00	0,26	0,00	0,00	0,28	234
23-бијели бор	0,21	0,04	0,00	0,07	0,15	0,10	0,00	0,00	0,36	298
24-црни бор	0,48	0,00	0,09	0,13	0,52	0,06	0,00	0,00	0,81	671
41-буква	28,44	1,67	2,54	11,45	13,46	13,24	4,90	0,54	47,79	39.704
42-храст	45,68	1,76	1,94	20,76	35,03	14,21	2,77	0,28	76,75	63.765
43- пл. лишћ.	4,74	1,10	1,33	1,91	1,85	1,53	0,09	0,15	7,96	6.613
44-ост. лишћ.	20,16	3,09	6,17	13,37	6,04	4,23	0,90	0,06	33,87	28.141
45-цер	0,11	0,00	0,01	0,09	0,09	0,00	0,00	0,00	0,19	157
четинари	0,86	0,06	0,09	0,21	0,66	0,42	0,00	0,00	1,45	1.203
лишћари	99,13	7,63	11,99	47,57	56,47	33,21	8,66	1,03	166,55	138.380
УКУПНО:	100,00	7,69	12,08	47,78	57,13	33,63	8,66	1,03	168,00	139.583

- в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	Годишњи запремински прираст (m ³)	
	Просјек по хектару	На цијелој површини
четинари	0,04	36
лишћари	5,07	4.206
УКУПНО:	5,11	4.242

Категорија 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „УЗЛОМАЦ“ износи 8,81 ha, што је 0,04 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 5156 и 5256.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„УЗЛОМАЦ“	5000	5156	3,75
		5256	5,06
СВЕГА:			8,81

Категорија 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „УЗЛОМАЦ“ износи 32,92 ha, што је 0,14 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 6101, 6201, 6401 и 6601. Површина неподесна за газдовање са процењеном дрвном масом у овој ПЈ износи 3,11 ha.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„УЗЛОМАЦ“	6000	6101	3,11
		6201	2,90
		6401	24,14
		6601	2,77
СВЕГА:			830,84

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
41-буква	32,86		4,5	0,00	0,00	0,00	82,64	0,00	0,00	82,64	257
44-ост.лишћ.	67,14		4,0	0,00	93,57	0,00	75,24	0,00	0,00	168,81	525
четинари	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
лишћари	100,00			0,00	93,57	0,00	157,88	0,00	0,00	251,45	782
УКУПНО:	100,00	2,41		0,00	93,57	0,00	157,88	0,00	0,00	251,45	782

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,00	1,61	0,00	0,00	1,61	5
Лишћари	-	0,00	3,54	0,00	2,89	0,00	0,00	6,43	20
УКУПНО:	-	0,00	3,54	0,00	2,89	0,00	0,00	6,43	20

ШИФРА 7000 - Узурпације

Укупна површина узурпација у ПЈ „УЗЛОМАЦ“ износи 0,77 ha.

Привредна јединица 02 – „БИСТРИЦА“

Категорија 1000 - Високе шуме са природном обновом

- а) Укупна површина високих шума са природном обновом у ПЈ „БИСТРИЦА“ износи 1.728,14 ha, што је 7,33 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 9,49 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1101, 1103, 1104, 1208, 1415 и 1416.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„БИСТРИЦА“	1000	1101	27,79
		1103	1.073,50
		1104	244,23
		1208	132,23
		1415	69,71
		1416	180,68
СВЕГА:			1.728,14

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	1,83		4,1	0,18	0,85	1,40	2,18	0,43	0,00	5,05	8.720
22-смрча	0,04		4,8	0,00	0,05	0,00	0,06	0,00	0,00	0,11	198
23-б.бор	0,05		5,0	0,00	0,03	0,00	0,09	0,00	0,00	0,12	215
24-ц.бор	0,02		4,0	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,04	77
41-буква	79,35		3,3	1,66	12,73	30,94	104,65	64,79	3,94	218,71	377.960
42-храст	9,64		3,5	0,30	2,90	7,47	13,18	2,60	0,12	26,57	45.914
43-пл.лишћ.	5,69		3,9	0,47	2,83	3,96	6,31	2,03	0,06	15,68	27.092
44-ост.лишћ.	3,38		4,2	0,67	2,84	2,66	2,38	0,62	0,15	9,31	16.096
45-цер	0,02		5,0	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,04	75
четинари	1,93			0,19	0,94	1,44	2,34	0,43	0,00	5,33	9.210
лишћари	98,07			3,10	21,30	45,03	126,56	70,04	4,28	270,31	467.137
УКУПНО:	100,00	70,45		3,29	22,24	46,47	128,90	70,47	4,28	275,64	476.347

- в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	14,82	50,14	35,04	21,17	30,04	43,48	5,31
Лишћари	21,62	32,85	45,53	28,51	25,94	38,47	7,08

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,06	0,11	0,09	0,01	0,00	0,28	481
Лишћари	-	0,05	0,63	1,08	2,77	1,10	0,04	5,68	9.818
УКУПНО:	-	0,05	0,70	1,20	2,87	1,10	0,04	5,96	10.299

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,22	0,00	0,38	0,00	0,61	1.048
Лишћари	-	0,12	1,59	5,01	13,80	13,23	2,18	35,92	62.073
УКУПНО:	-	0,12	1,59	5,23	13,80	13,61	2,18	36,93	63.121

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	35	0	65	35	27	38	0
Лишћари	10	11	79	12	23	37	28

е) Стање подмлатка:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина (cm)		Прсни пречник 0-5 (cm)	УКУПНО
	10-50	50-130		
21-јела	31	0	0	31
41-буква	4.861	592	687	6.140
42-храст	5.931	379	151	6.461
43-пл. лишћари	153	102	151	406
44-ост. лишћари	229	55	125	409
46-воћкарице	0	0	5	5
Четинари	31	0	0	31
Лишћари	11.174	1.128	1.119	13.421
УКУПНО	11.205	1.128	1.119	13.452

Категорија 2000 - Високе деградирани шуме

а) Укупна површина високих деградираних шума у ПЈ „БИСТРИЦА“ износи 33,22 ха, што је 0,14 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 52,45 % од укупне површине високих деградираних шума. Обухвата газдинске класе 2415 и 2416.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„БИСТРИЦА“	2000	2415	6,24
		2416	26,98
СВЕГА:			33,22

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
23-б.бор	0,28		5,0	0,00	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,27	9
41-буква	3,20		5,0	0,00	0,90	1,23	0,00	0,99	0,00	3,13	104
42-храст	91,84		5,0	2,65	28,24	25,14	29,83	3,91	0,00	89,77	2.982
43-пл.лишћ.	0,80		5,0	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,78	26
44-ост.лишћ.	3,88		5,0	0,06	1,96	1,78	0,00	0,00	0,00	3,79	126
четинари	0,28			0,00	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,27	9
лишћари	99,72			3,49	31,10	28,15	29,83	4,91	0,00	97,47	3.238
УКУПНО:	100,00	33,08		3,49	31,37	28,15	29,83	4,91	0,00	97,74	3.247

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
Лишћари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	27,45	72,55

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15	5
Лишћари	-	0,15	0,78	0,15	0,21	0,06	0,00	1,35	45
УКУПНО:	-	0,15	0,93	0,15	0,21	0,06	0,00	1,51	50

Категорија 3000 - Шумске културе

- а) Површина шумских култура са процјењеном дрвном масом у ПЈ „БИСТРИЦА“ износи 191,38 ha, што је 13,20 % од укупне површине шумских култура, а обухвата газдинске класе 3102, 3219, 3223, 3225, 3236, 3330 и 3402. Површина шумских култура без процењене дрвне масе у овој ПЈ износи 10,91 ha.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„БИСТРИЦА“	3000	3102	56,53
		3219	65,43
		3223	40,86
		3225	9,74
		3236	2,89
		3330	5,02
		3402	10,91
СВЕГА:			191,38

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
22-смрча	35,05		2,8	4,34	33,67	26,95	3,32	0,19	0,00	68,48	12.358
23-б.бор	21,29		3,9	1,85	18,57	30,32	0,87	0,00	0,00	41,60	7.508
24-црни бор	28,81		3,1	2,69	21,69	28,15	3,76	0,00	0,00	56,29	10.159
25-ост.чет.	2,12		3,2	0,01	1,21	2,45	0,48	0,00	0,00	4,15	749
41-буква	2,12		4,6	0,82	0,06	0,80	2,33	0,00	0,14	4,14	747
42-храст	5,36		4,6	1,47	3,35	2,27	3,01	0,35	0,00	10,46	1.888
43-пл.лишћ.	1,38		4,6	0,73	1,29	0,48	0,00	0,20	0,00	2,69	486
44-ост.лишћ.	3,87		4,5	1,35	2,73	2,07	1,12	0,00	0,28	7,56	1.364
четинари	87,27			8,89	75,14	77,88	8,42	0,19	0,00	170,52	30.774
лишћари	12,73			4,37	7,43	5,62	6,47	0,55	0,42	24,85	4.485
УКУПНО:	100,00	73,01		13,26	82,57	83,50	14,89	0,74	0,42	295,37	35.259

- в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	6,11	27,92	65,97	6,37	2,09	88,05	3,49
Лишћари	6,68	10,77	82,55	6,69	1,32	68,06	23,93

г) Дрвна залиха по класама старости у m^3 :

Површина класа старости: 1. – 20,02 ha

2. – 144,06 ha

3. – 16,39 ha

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
22-смрча	12,04	83,28	7,32	-	12.358
23-бијели бор	3,75	45,19	56,31	-	7.508
24-црни бор	20,43	46,64	184,93	-	10.159
25-остали четинари	0,00	5,20	0,00	-	749
41-буква	8,69	2,83	10,13	-	747
42-храст	15,38	7,96	26,48	-	1.888
43-пл. лишћари	0,00	3,27	0,92	-	486
44-остали лишћари	8,69	5,16	27,21	-	1.364
четинари	36,21	180,31	248,57	-	30.774
лишћари	32,77	19,21	64,73	-	4.485
УКУПНО:	68,98	199,52	313,30	-	35.259

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m^3/ha)								
Четинари	-	0,69	4,05	2,88	0,33	0,00	0,00	7,95	1.522
Лишћари	-	0,21	0,22	0,28	0,10	0,00	0,01	0,82	156
УКУПНО:	-	0,90	4,27	3,16	0,43	0,00	0,01	8,77	1.678

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m^3/ha)								
Четинари	-	2,03	4,73	3,20	0,61	0,00	0,00	40,58	2.025
Лишћари	-	1,40	1,82	1,01	0,94	0,00	0,00	5,16	987
УКУПНО:	-	3,43	6,55	4,21	1,55	0,00	0,00	15,74	3.012

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	0	100	3	9	73	15
Лишћари	0	0	100	0	0	51	49

Категорија 4000 - Изданачке шуме

а) Укупна површина изданачких шума у ПЈ „БИСТРИЦА“ износи 120,34 ха, што је 0,51 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 4108, 4114 и 4203.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„БИСТРИЦА“	4000	4108	31,63
		4114	84,30
		4203	4,41
СВЕГА:			120,34

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
		(m ³ /ha)								
21-јела	0,07	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	13
23-бијели бор	0,17	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00	0,00	0,00	0,26	31
24-црни бор	0,10	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	19
41-буква	30,44	0,79	2,71	11,43	11,54	12,91	6,58	1,32	47,26	5.687
42-храст	12,48	1,03	1,63	6,88	4,92	3,43	1,48	0,00	19,37	2.331
43-ост.лишћ.	14,17	1,69	3,81	8,12	7,28	0,90	0,19	0,00	21,99	2.646
44-пл.лишћ.	42,19	5,67	11,04	25,44	7,65	10,32	5,37	0,00	65,50	7.882
45-цер	0,37	0,00	0,00	0,15	0,43	0,00	0,00	0,00	0,58	70
четинари	0,34	0,00	0,00	0,27	0,26	0,00	0,00	0,00	0,52	63
лишћари	99,66	9,17	19,20	52,02	31,83	27,56	13,62	1,32	154,70	18.616
УКУПНО:	100,00	9,17	19,20	52,29	32,08	27,56	13,62	1,32	155,22	18.679

в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	Годишњи запремински прираст (m ³)	
	Просјек по хектару	На цијелој површини
четинари	0,02	3
лишћари	5,17	622
УКУПНО:	5,19	625

Категорија 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „БИСТРИЦА“ износи 4,78 ha, што је 0,02 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 5156 и 5256.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„БИСТРИЦА“	5000	5156	1,73
		5256	3,05
СВЕГА:			4,78

Категорија 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „БИСТРИЦА“ износи 11,88 ha, што је 0,05 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 6201, 6301 и 6401.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„БИСТРИЦА“	6000	6201	3,67
		6301	0,57
		6401	7,64
СВЕГА:			11,88

Привредна јединица 03 – „ВРБАЊА“

Категорија 1000 - Високе шуме са природном обновом

а) Укупна површина високих шума са природном обновом у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 11.425,36 ha, што је 48,46 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 62,72 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1101, 1103, 1104, 1106, 1108, 1109, 1110, 1208, 1209, 1211, 1214, 1215, 1415 и 1416.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„ВРБАЊА“	1000	1101	329,81
		1103	538,65
		1104	122,47
		1106	354,90
		1108	40,90
		1109	256,26
		1110	2.040,29
		1208	1.694,20
		1209	975,23
		1211	219,19
		1214	223,15
		1215	4.356,51
		1415	117,33
1416	93,47		
СВЕГА:			11.425,36

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	8,59		3,5	0,39	2,43	5,63	15,79	5,46	0,04	29,74	339.773
22-смрча	16,27		3,7	0,35	2,93	7,73	28,08	16,61	0,61	56,31	643.316
23-б.бор	0,10		3,7	0,00	0,02	0,03	0,21	0,09	0,00	0,35	3.981
24-ц.бор	0,15		2,4	0,00	0,01	0,07	0,42	0,03	0,00	0,53	6.108
41-буква	68,57		2,9	2,12	14,53	32,51	104,29	77,56	6,33	237,33	2.711.582
42-храст	1,13		3,8	0,01	0,21	0,71	2,20	0,71	0,05	3,89	44.491
43-пл.лишћ.	2,48		4,0	0,17	0,88	1,73	3,88	1,72	0,18	8,57	97.877
44-ост.лишћ.	2,71		4,4	0,65	2,73	2,54	2,36	0,89	0,21	9,37	107.041
четинари	25,12			0,74	5,39	13,46	44,50	22,19	0,64	86,93	993.178
лишћари	74,88			2,96	18,35	37,48	112,73	80,87	6,77	259,16	2.960.991
УКУПНО:	100,00	73,42		3,70	23,74	50,94	157,23	103,06	7,41	346,09	3.954.169

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	20,71	40,68	38,61	27,50	37,00	31,75	3,75
Лишћари	17,35	33,17	49,48	22,73	30,59	35,52	11,16

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,03	0,20	0,42	1,04	0,40	0,01	2,10	23.996
Лишћари	-	0,09	0,59	0,89	2,27	1,08	0,04	4,97	56.780
УКУПНО:	-	0,12	0,79	1,31	3,32	1,48	0,05	7,07	80.776

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,04	0,74	1,47	4,81	5,59	0,42	13,08	149.458
Лишћари	-	0,35	3,51	5,00	16,48	21,35	2,77	49,45	564.948
УКУПНО:	-	0,39	4,25	6,47	21,29	26,93	3,19	62,53	714.406

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	5	15	80	11	29	41	19
Лишћари	4	14	82	8	19	36	37

е) Стање подмлатка:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина (cm)		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	0-5 (cm)	
21-јела	1.199	154	66	1.419
22-смрча	311	62	25	398
23-бијели бор	2	0	0	2
24-црни бор	2	0	0	2
41-буква	5.450	1.385	597	7.432
42-храст	386	11	3	400
43-пл. лишћари	803	105	54	962
44-ост. лишћари	1.271	261	115	1.647
46-воћкарице	7	0	0	7
Четинари	1.514	216	91	1.821
Лишћари	7.917	1.762	769	10.448
УКУПНО	9.431	1.978	860	12.269

Категорија 1000М - Високе шуме са природном обновом - минирано

- а) Укупна површина минираних високих шума са природном обновом у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 230,23 ha, што је 0,98 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 1,26 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1208М, 1209М и 1214М.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„ВРБАЊА“	1000М	1208М	28,19
		1209М	4,80
		1214М	197,24
СВЕГА:			230,23

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	2,59		4,5	0,00	0,80	8,88	0,00	0,13	0,00	9,81	2.258
22-смрча	86,83		3,5	1,12	24,04	54,31	198,09	50,68	0,51	328,75	75.688
41-буква	10,51		3,2	0,66	5,87	7,69	21,95	3,61	0,00	39,79	9.161
44-ост.лишћ.	0,07		5,0	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00	0,00	0,26	60
четинари	89,42			1,12	24,84	63,19	198,09	50,81	0,51	338,56	77.946
лишћари	10,58			0,66	5,87	7,69	22,21	3,61	0,00	40,05	9.221
УКУПНО:	100,00	71,19		1,79	30,71	70,88	220,31	54,42	0,51	378,61	87.167

- в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,06	0,86	2,03	3,68	0,35	0,00	6,98	1.607
Лишћари	-	0,01	0,03	0,18	0,49	0,01	0,00	0,71	163
УКУПНО:	-	0,07	0,89	2,21	4,17	0,36	0,00	7,69	1.770

Категорија 2000 - Високе деградирание шуме

- а) Укупна површина високих деградираних шума у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 29,14 ха, што је 0,12 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 46,01 % од укупне површине високих деградираних шума. Обухвата газдинске класе 2415 и 2416.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„ВРБАЊА“	2000	2415	24,69
		2416	4,45
СВЕГА:			29,14

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	4,98		4,5	0,00	0,55	4,70	1,03	0,00	0,00	6,28	183
23-б.бор	2,52		4,0	0,00	0,86	1,10	1,24	0,00	0,00	3,19	93
41-буква	2,44		5,0	0,00	1,20	0,00	1,10	0,79	0,00	3,09	90
42-храст	89,28		5,0	2,78	8,75	29,07	56,83	15,44	0,00	112,87	3.289
43-пл.лишћ.	0,79		5,0	0,69	0,31	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	29
четинари	7,49			0,00	1,41	5,80	2,26	0,00	0,00	9,47	276
лишћари	92,51			3,47	10,26	29,07	57,93	16,23	0,00	116,95	3.408
УКУПНО:	100,00	35,94		3,47	11,67	34,87	60,19	16,23	0,00	126,42	3.684

- в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
Лишћари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	20,54	79,46

- г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,21	0,17	0,00	0,00	0,38	11
Лишћари	-	0,00	0,24	0,41	1,10	0,03	0,00	1,78	52
УКУПНО:	-	0,00	0,24	0,62	1,27	0,03	0,00	2,16	63

Категорија 3000 - Шумске културе

а) Површина шумских култура са процјењеном дрвном масом у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 574,37 ha, што је 39,62 % од укупне површине шумских култура, а обухвата газдинске класе 3102, 3103, 3219, 3225, 3236, 3239, 3330 и 3402. Површина шумских култура без процењене дрвне масе у овој ПЈ износи 61,52 ha.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„ВРБАЊА“	3000	3102	66,94
		3103	291,75
		3219	88,97
		3225	9,62
		3236	61,17
		3239	1,09
		3330	0,03
		3402	54,90
СВЕГА:			574,37

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	2,54		4,0	0,11	1,29	3,38	2,16	0,24	0,00	7,17	3.679
22-смрча	59,71		3,0	3,22	37,79	69,84	51,31	6,43	0,10	168,68	86.506
23-б.бор	5,33		3,6	0,39	3,64	7,54	3,45	0,04	0,00	15,06	7.722
24-црни бор	15,28		2,8	0,34	7,88	17,26	17,40	0,29	0,00	43,16	22.135
25-ост.чет.	0,11		3,7	0,00	0,13	0,12	0,06	0,00	0,00	0,32	162
41-буква	6,03		3,8	1,64	5,53	2,94	5,72	1,01	0,19	17,02	8.731
42-храст	3,39		4,1	0,56	2,45	2,05	3,08	1,18	0,26	9,58	4.914
43-пл.лишћ.	1,84		4,4	0,32	1,94	1,38	1,44	0,10	0,00	5,19	2.664
44-ост.лишћ.	5,77		4,4	3,91	7,40	2,93	1,51	0,50	0,05	16,29	8.356
четинари	82,97			4,05	50,73	98,14	74,38	7,00	0,10	234,39	120.204
лишћари	17,03			6,42	17,32	9,31	11,76	2,78	0,50	48,09	24.665
УКУПНО:	100,00	71,09		10,47	68,05	107,45	86,14	9,78	0,60	282,48	144.869

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	9,40	33,09	57,51	11,01	14,50	70,28	4,21
Лишћари	4,25	18,16	77,59	5,97	11,59	58,14	24,30

г) Дрвна залиха по класама старости у м³:

Површина класа старости: 1. – 4,71 ха

2. – 403,90 ха

3. – 104,24 ха

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	5,10	7,97	4,16	-	3.679
22-смрча	177,28	147,77	249,31	-	86.506
23-бијели бор	47,98	14,62	15,24	-	7.722
24-црни бор	0,00	28,83	100,65	-	22.135
25-остали четинари	0,64	0,39	0,00	-	162
41-буква	0,00	16,59	19,49	-	8.731
42-храст	6,58	7,98	15,92	-	4.914
43-пл. лишћари	0,00	4,64	7,56	-	2.664
44-остали лишћари	1,27	17,08	13,91	-	8.356
четинари	231,00	199,59	369,37	-	120.204
лишћари	7,86	46,29	56,89	-	24.665
УКУПНО:	238,85	245,88	426,26	-	144.869

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,23	2,68	4,17	2,14	0,15	0,00	9,37	5.379
Лишћари	-	0,13	0,51	0,18	0,16	0,03	0,00	1,02	588
УКУПНО:	-	0,37	3,19	4,35	2,30	0,18	0,00	10,39	5.967

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,55	6,61	7,78	7,73	2,45	0,09	25,20	14.474
Лишћари	-	1,12	3,64	0,62	3,38	0,75	0,35	9,87	5.667
УКУПНО:	-	1,67	10,25	8,40	11,12	3,20	0,44	35,07	20.141

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	2	7	91	2	10	57	31
Лишћари	0	7	93	0	14	39	47

Категорија 4000 - Изданачке шуме

- а) Укупна површина изданачких шума у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 1.084,97 ха, што је 4,60 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 4107, 4108, 4111, 4114, 4203 и 4204.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„ВРБАЊА“	4000	4107	115,29
		4108	436,29
		4111	375,58
		4114	60,87
		4203	69,12
		4204	27,82
СВЕГА:			1.084,97

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
		(m ³ /ha)								
21-јела	0,27	0,01	0,04	0,12	0,24	0,14	0,00	0,00	0,54	591
22-смрча	1,74	0,01	0,32	0,70	0,59	1,36	0,44	0,12	3,54	3.839
24-црни бор	0,05	0,00	0,03	0,04	0,03	0,00	0,00	0,00	0,10	110
25-ост. чет.	0,01	0,00	0,00	0,01	0,02	0,00	0,00	0,00	0,03	32
41-буква	47,06	5,22	4,60	15,19	14,74	26,92	22,96	6,07	95,70	103.827
42-храст	4,51	0,29	0,55	2,23	1,31	2,73	2,00	0,03	9,14	9.918
43- пл. лишћ	8,26	1,51	1,92	4,39	3,40	3,71	1,43	0,44	16,80	18.230
44-ост. лишћ.	38,10	5,94	9,38	22,50	16,28	14,63	7,37	1,37	77,47	84.053
45-цер	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	8
четинари	2,07	0,02	0,39	0,87	0,87	1,50	0,44	0,12	4,21	4.572
лишћари	97,93	12,96	16,45	44,32	35,73	47,98	33,77	7,92	199,12	216.036
УКУПНО:	100,00	12,98	16,84	45,19	36,61	49,48	34,21	8,03	203,33	220.608

- в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	Годишњи запремински прираст (m ³)	
	Просјек по хектару	На цијелој површини
четинари	0,12	135
лишћари	5,45	5.917
УКУПНО:	5,58	6.052

Категорија 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 179,68 ha, што је 0,76 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 5252 и 5256.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„ВРБАЊА“	5000	5252	1,29
		5256	178,39
СВЕГА:			179,68

Категорија 5000М - Површине подесне за пошумљавање и газдовање- минирано

Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 3,88 ha, што је 0,02 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинску класу 5256М.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„ВРБАЊА“	5000М	5252М	3,88
СВЕГА:			3,88

Категорија 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 382,57 ха, што је 1,62 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 6101, 6102, 6201, 6301, 6401, 6501 и 6601. Површине неподесне за газдовање са процењеном дрвном масом у овој ПЈ износи 297,55 ха.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„ВРБАЊА“	6000	6101	123,65
		6102	173,90
		6201	0,51
		6301	9,53
		6401	71,21
		6501	0,69
		6601	3,08
СВЕГА:			382,57

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	по ха	на цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	0,14		4,0	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00	0,35	103
22-смрча	2,18		4,1	0,03	0,35	0,62	2,00	2,20	0,00	5,21	1.550
41-буква	64,20		3,9	2,21	7,96	18,09	42,12	66,88	16,28	153,54	45.685
42-храст	0,22		5,0	0,00	0,25	0,28	0,00	0,00	0,00	0,53	157
43-пл.лишћ.	13,49		4,8	2,73	9,12	4,82	9,59	4,53	1,47	32,25	9.596
44-ост.лишћ.	19,77		5,0	8,40	13,20	10,34	8,83	4,77	1,73	47,27	14.065
четинари	2,32			0,03	0,35	0,96	2,00	2,20	0,00	5,56	1.653
лишћари	97,67			13,34	30,53	33,53	60,54	76,18	19,48	233,58	69.503
УКУПНО:	100,00	19,87		13,37	30,88	34,49	62,54	78,38	19,48	239,14	71.156

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	по ха	на цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,01	0,01	0,01	0,04	0,00	0,07	22
Лишћари	-	0,00	0,20	0,37	0,74	0,58	0,06	1,96	583
УКУПНО:	-	0,00	0,21	0,38	0,75	0,62	0,06	2,03	605

ШИФРА 7000 - Узурпације

Укупна површина неминираног дијела узурпација у ПЈ „ВРБАЊА“ износи 13,60 ха.

Привредна јединица 04 – „КОРДАЧА“

Категорија 1000 – Високе шуме са природном обновом

а) Укупна површина високих шума са природном обновом у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 356,88 ха, што је 1,51 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта, или 1,96 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1103, 1208 и 1415.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„КОРДАЧА“	1000	1103	336,30
		1208	19,91
		1415	0,67
СВЕГА:			356,88

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	0,57		5,0	0,17	0,62	0,50	0,18	0,00	0,00	1,47	524
22-смрча	0,03		5,0	0,03	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	25
24-ц.бор	0,04		5,0	0,00	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00	0,11	41
41-буква	95,18		3,4	2,26	10,81	28,02	106,76	85,70	12,51	246,05	87.811
42-храст	0,27		2,0	0,00	0,00	0,11	0,60	0,00	0,00	0,71	253
43-пл.лишћ.	3,27		3,9	0,29	2,22	2,31	2,51	0,96	0,17	8,46	3.018
44-ост.лишћ.	0,63		4,4	0,19	0,54	0,91	0,00	0,00	0,00	1,64	584
четинари	0,64			0,19	0,67	0,50	0,29	0,00	0,00	1,65	590
лишћари	99,36			2,74	13,56	31,36	109,86	86,66	12,68	256,85	91.666
УКУПНО:	100,00	63,47		2,93	14,23	31,86	110,15	86,66	12,68	258,51	92.256

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	-	-	-	-	-	-	-
Лишћари	16,78	24,68	58,54	24,36	19,32	42,10	14,22

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Лишћари	-	0,08	0,24	0,61	2,22	1,15	0,10	4,40	1.569
УКУПНО:	-	0,08	0,24	0,61	2,22	1,15	0,10	4,40	1.569

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Лишћари	-	0,00	0,22	5,15	8,82	4,73	0,48	19,40	6.924
УКУПНО:	-	0,00	0,22	5,15	8,82	4,73	0,48	19,40	6.924

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	0	0	0	0	0	0
Лишћари	19	21	60	27	13	27	33

е) Стање подмлатка:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина (cm)		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	1-5 (cm)	
41-буква	5.497	1.058	1.700	8.255
43-пл. лишћари	83	50	113	246
44-ост. лишћари	416	151	85	652
Четинари	0	0	0	0
Лишћари	5.996	1.259	1.898	9.153
УКУПНО	5.996	1.259	1.898	9.153

Категорија 1000М - Високе шуме са природном обновом - минирано

- а) Укупна површина минираних високих шума са природном обновом у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 2,37 ha, што је 0,01 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта и 0,01 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинску класу 1103М.

ПЈ	Шири категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„КОРДАЧА“	1000М	1103М	2,37
СВЕГА:			2,37

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
41-буква	94,60		3,0	5,06	21,52	51,90	66,24	54,85	0,00	199,58	473
44-ост.лишћ.	5,40		5,0	4,64	0,00	6,75	0,00	0,00	0,00	11,39	27
четинари	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
лишћари	100,00			9,70	21,52	58,65	66,24	54,85	0,00	210,97	500
УКУПНО:	100,00	70,00		9,70	21,52	58,65	66,24	54,85	0,00	210,97	500

- в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Лишћари	-	0,42	2,11	1,27	2,11	0,84	0,00	6,75	16
УКУПНО:	-	0,42	2,11	1,27	2,11	0,84	0,00	6,75	16

Категорија 3000 - Шумске културе

а) Укупна површина шумских култура са процјењеном дрвном масом у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 165,14 ha, што је 11,39 % од укупне површине шумских култура. Обухвата газдинске класе 3102, 3219, 3236 и 3330.

ПЈ	Шири категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„КОРДАЧА“	3000	3102	121,34
		3219	18,18
		3236	22,15
		3330	3,47
СВЕГА:			165,14

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	0,85		5,0	0,20	0,79	0,64	0,28	0,00	0,00	1,91	316
22-смрча	58,59		3,0	2,33	38,14	77,91	14,03	0,00	0,00	132,40	21.865
23-бијели бор	12,85		4,2	0,42	4,17	19,46	5,00	0,00	0,00	29,04	4.796
24-црни бор	15,85		3,0	0,38	4,29	13,04	17,61	0,51	0,00	35,82	5.916
25-ост. чет.	2,68		3,2	0,19	0,78	3,81	1,27	0,00	0,00	6,06	1.000
41-буква	4,06		4,4	0,23	4,74	0,36	1,40	1,71	0,73	9,17	1.514
42-храст	0,12		3,7	0,00	0,07	0,13	0,08	0,00	0,00	0,27	45
43-пл. лишћ.	0,50		4,5	0,20	0,62	0,30	0,00	0,00	0,00	1,12	185
44-ост. лишћ.	4,50		4,3	3,83	1,50	3,95	0,36	0,53	0,00	10,16	1.678
четинари	90,82			3,51	48,17	114,87	38,19	0,51	0,00	205,24	33.893
лишћари	9,17			4,26	6,93	4,73	1,84	2,24	0,73	20,72	3.422
УКУПНО:	99,99	74,47		7,77	55,09	119,60	40,03	2,75	0,73	225,96	37.315

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	4,29	35,62	60,09	4,69	8,15	85,63	1,53
лишћари	4,84	2,10	93,06	4,84	0,00	46,80	48,36

г) Дрвна залиха по класама старости:

Површина класа старости: 1. – 0,90 ha
2. – 155,18 ha
3. – 9,06 ha

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	0,00	2,04	0,00	-	316
22-смрча	0,00	138,49	41,28	-	21.865
23-бијели бор	45,56	30,64	0,00	-	4.796
24-црни бор	0,00	23,50	250,44	-	5.916
25-остали четинари	0,00	6,44	0,00	-	1.000
41-буква	0,00	9,76	0,00	-	1.514
42-храст	0,00	0,29	0,00	-	45
43-пл. лишћари	0,00	1,02	2,87	-	185
44-ост. лишћари	0,00	10,79	0,44	-	1.678
четинари	45,56	201,11	291,72	-	33.893
лишћари	0,00	21,86	3,31	-	3.422
УКУПНО:	45,56	222,97	295,03	-	37.315

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
четинари	-	0,30	3,23	6,44	1,32	0,02	0,00	11,32	1.869
лишћари	-	0,12	0,16	0,11	0,02	0,05	0,01	0,47	78
УКУПНО	-	0,42	3,40	6,55	1,34	0,07	0,01	11,79	1.947

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,18	1,65	2,15	2,40	0,00	0,00	6,38	1.053
Лишћари	-	0,29	0,79	0,00	0,51	3,92	0,53	6,04	997
УКУПНО:	-	0,47	2,45	2,15	2,91	3,92	0,53	12,41	2.050

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	10	90	0	10	60	30
Лишћари	0	0	100	0	0	27	73

Категорија 3000М - Шумске културе - минирано

- а) Укупна површина шумских култура са процјењеном дрвном масом у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 43,21 ха, што је 0,24 % од укупне површине шумских култура. Обухвата газдинске класе 3102М и 3330М.

ПЈ	Шири категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„КОРДАЧА“	3000	3102М	34,25
		3330М	8,96
СВЕГА:			43,21

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
22-смрча	67,35		4,0	0,00	29,04	75,79	18,63	0,00	0,00	123,47	5.335
23-бијели бор	10,49		3,0	0,00	8,31	10,92	0,00	0,00	0,00	19,23	831
24-црни бор	3,28		4,0	0,00	0,00	6,02	0,00	0,00	0,00	6,02	260
25-ост.чет.	13,77		3,0	0,00	6,67	11,90	6,69	0,00	0,00	25,25	1.091
41-буква	0,13		5,0	0,00	0,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	10
44-ост.лишћ.	4,97		4,8	2,22	6,90	0,00	0,00	0,00	0,00	9,12	394
четинари	94,90			0,00	44,02	104,63	25,32	0,00	0,00	173,96	7.517
лишћари	5,10			2,22	7,13	0,00	0,00	0,00	0,00	9,35	404
УКУПНО:	100,00	59,78		2,22	51,15	104,63	25,32	0,00	0,00	183,31	7.921

- г) Дрвна залиха по класама старости:

Површина класа старости: 2. – 43,21 ха

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
22-смрча	-	123,47	-	-	5.335
23-бијели бор	-	19,23	-	-	831
24-црни бор	-	6,02	-	-	260
25-остали четинари	-	25,25	-	-	1.091
41-буква	-	0,23	-	-	10
44-ост.лишћари	-	9,12	-	-	394
четинари	-	173,96	-	-	7.517
лишћари	-	9,35	-	-	404
УКУПНО:	-	183,31	-	-	7.921

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
четинари	-	0,00	2,06	5,25	0,83	0,00	0,00	8,15	352
лишћари	-	0,05	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	9
УКУПНО	-	0,05	2,22	5,25	0,83	0,00	0,00	8,35	361

Категорија 4000 - Изданачке шуме

- а) Укупна површина изданачких шума у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 933,73 ha, што је 3,96 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 4108, 4114 и 4203.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„КОРДАЧА“	4000	4108	738,51
		4114	171,68
		4203	23,54
СВЕГА:			933,73

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
		(m ³ /ha)								
22-смрча	0,04	0,00	0,00	0,04	0,00	0,05	0,00	0,00	0,09	88
41-буква	68,04	4,24	5,02	18,32	27,13	47,65	34,93	8,73	146,01	136.337
42-храст	4,78	0,13	0,13	1,15	2,75	4,25	1,49	0,37	10,26	9.578
43- пл. лишћ.	6,73	0,76	1,73	4,45	4,28	2,54	0,67	0,00	14,44	13.481
44-ост. лишћ.	20,38	3,99	8,04	15,64	8,39	5,03	2,58	0,07	43,75	40.847
45-цер	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	0,06	54
четинари	0,04	0,00	0,00	0,04	0,00	0,05	0,00	0,00	0,09	88
лишћари	99,96	9,12	14,92	39,56	42,55	59,47	39,73	9,17	214,51	200.297
УКУПНО:	100,00	9,12	14,92	39,60	42,55	59,52	39,73	9,17	214,61	200.385

- в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	Годишњи запремински прираст (m ³)	
	Просјек по хектару	На цијелој површини
четинари	0,00	2
лишћари	5,70	5.321
УКУПНО:	5,70	5.323

Категорија 4000М - Изданачке шуме - минирано

а) Укупна површина изданачких шума у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 168,15 ha, што је 0,71 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 4108М и 4203М.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„КОРДАЧА“	4000М	4108М	167,56
		4203М	0,59
СВЕГА:			168,15

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
		0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
		(m ³ /ha)								
41-буква	79,08	0,00	11,82	22,03	58,42	21,49	0,00	0,00	113,77	19.130
42-храст	0,27	0,00	0,05	0,04	0,12	0,12	0,05	0,00	0,39	65
43- пл.лишћ.	0,05	0,00	0,03	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	12
44-ост.лишћ.	20,60	0,06	1,81	5,66	12,35	9,76	0,00	0,00	29,64	4.984
четинари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
лишћари	100,00	0,06	13,71	27,77	70,90	31,37	0,05	0,00	143,87	24.191
УКУПНО:	100,00	0,06	13,71	27,77	70,90	31,37	0,05	0,00	143,87	24.191

в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	Годишњи запремински прираст (m ³)	
	Просјек по хектару	На цијелој површини
четинари	0,00	0
лишћари	5,06	851
УКУПНО:	5,06	851

Категорија 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

- а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 42,30 ha, што је 0,18 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 5156 и 5256.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„КОРДАЧА“	5000	5156	0,82
		5256	41,48
СВЕГА:			42,30

Категорија 5000M - Површине подесне за пошумљавање и газдовање - минирано

- а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 2,89 ha, што је 0,01 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинску класу 5256M.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„КОРДАЧА“	5000M	5256M	2,89
СВЕГА:			2,89

Категорија 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

- а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 17,80 ha, што је 0,07 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 6101, 6301, 6401 и 6501.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„КОРДАЧА“	6000	6101	6,89
		6301	3,07
		6401	7,55
		6501	0,29
СВЕГА:			17,80

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
41-буква	100,00		3,0	0,00	7,40	22,79	33,53	95,21	16,55	175,47	1.209
четинари	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
лишћари	100,00			0,00	7,40	22,79	33,53	95,21	16,55	175,47	1.209
УКУПНО:	100,00	7,68		0,00	7,40	22,79	33,53	95,21	16,55	175,47	1.209

- д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Лишћари	-	0,00	0,00	0,00	1,45	1,31	0,00	2,76	19
УКУПНО:	-	0,00	0,00	0,00	1,45	1,31	0,00	2,76	19

ШИФРА 7000 - Узурпације

Укупна површина неминираног дијела узурпација у ПЈ „КОРДАЧА“ износи 3,11 ha.

Привредна јединица 05 – „ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“

Категорија 1000 – Високе шуме са природном обновом

- а) Укупна површина високих шума са природном обновом у ПЈ „ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“ износи 523,55 ha, што је 2,22 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта, или 2,87 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1103 и 1208.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“	1000	1103	19,68
		1208	503,87
СВЕГА:			523,55

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	10,93		3,3	0,83	5,31	7,98	14,75	11,99	1,56	42,41	22.205
22-смрча	13,27		3,0	0,39	2,65	7,34	21,31	18,56	1,25	51,51	26.967
41-буква	74,72		2,1	1,53	15,02	36,92	127,63	104,82	4,03	289,95	151.805
43-пл.лишћ.	0,89		3,8	0,16	0,27	0,23	1,07	1,54	0,20	3,47	1.815
44-ост.лишћ.	0,18		4,8	0,04	0,14	0,00	0,37	0,16	0,00	0,71	373
четинари	24,20			1,22	7,96	15,32	36,06	30,55	2,82	93,92	49.172
лишћари	75,80			1,73	15,42	37,15	129,08	106,52	4,23	294,13	153.993
УКУПНО:	100,00	68,66		2,95	23,38	52,47	165,14	137,07	7,04	388,05	203.165

- в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	16,25	41,52	42,23	28,11	32,19	33,88	5,82
Лишћари	23,29	37,12	39,59	30,13	29,24	27,01	13,62

- г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,06	0,38	0,53	1,20	0,37	0,03	2,57	1.345
Лишћари	-	0,04	0,44	0,99	2,52	1,46	0,02	5,46	2.859
УКУПНО:	-	0,10	0,82	1,51	3,72	1,84	0,05	8,03	4.204

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,31	0,93	3,39	5,46	5,68	2,19	17,97	9.409
Лишћари	-	0,12	3,85	6,91	26,16	32,97	2,44	71,44	37.403
УКУПНО:	-	0,43	4,78	9,30	31,62	38,65	4,63	89,41	46.812

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	12	19	69	12	21	42	25
Лишћари	12	28	60	18	24	42	36

е) Стање подмлатка:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина (cm)		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	1-5 (cm)	
21-јела	2.848	181	374	3.403
22-смрча	700	30	17	747
41-буква	4.497	1.965	476	6.938
43-пл. лишћари	899	0	34	933
44-ост. лишћари	200	60	0	260
47-воћкарице	0	30	0	30
Четинари	3.548	211	391	4.150
Лишћари	5.596	2.055	510	8.161
УКУПНО	9.144	2.266	901	12.311

Категорија 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

- а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“ износи 4,84 ха, што је 0,02 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинску класу 5252.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“	5000	5252	4,84
СВЕГА:			4,84

Категорија 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

- а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“ износи 6,06 ха, што је 0,03 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинску класу 6401.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“	6000	6401	6,06
СВЕГА:			6,06

Привредна јединица 06 – „ЈАСЕНИЦА - БИЛА“

Категорија 1000М – Високе шуме са природном обновом-минирано

- а) Укупна површина минираних високих шума са природном обновом у ПЈ „ЈАСЕНИЦА - БИЛА“ износи 972,41 ha, што је 4,12 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта, или 5,34 % од укупне површине високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1208М, 1209М и 1214М.

ПЈ	Ширина категорија шума	Газдинска класа	Површина (ha)
„ЈАСЕНИЦА - БИЛА“	1000М	1208М	909,30
		1209М	35,64
		1214М	27,47
СВЕГА:			972,41

- б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				(m ³ /ha)							
21-јела	14,37		3,2	2,44	7,73	20,67	17,49	9,52	0,00	57,84	56.241
022-смрча	26,17		3,1	1,74	9,81	29,65	40,68	23,47	0,00	105,35	102.443
41-буква	59,29		2,6	3,93	16,13	48,15	97,86	66,85	5,77	238,69	232.100
43-пл.лишћ.	0,17		3,0	0,00	0,00	0,00	0,56	0,12	0,00	0,67	653
четинари	40,54			4,18	17,53	50,32	58,16	32,99	0,00	163,19	158.684
лишћари	59,46			3,93	16,13	48,15	98,42	66,96	5,77	239,36	232.753
УКУПНО:	100,00	78,92		8,11	33,67	98,47	156,58	99,95	5,77	402,54	391.437

- в) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА (cm)							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	(m ³ /ha)								
Четинари	-	0,16	0,57	1,48	1,49	0,54	0,00	4,24	4.121
Лишћари	-	0,12	0,41	1,25	2,10	0,81	0,03	4,72	4.587
УКУПНО:	-	0,29	0,98	2,73	3,58	1,35	0,03	8,96	8.708

Категорија 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

- а) Укупна површина ове категорије шума у ПЈ „ЈАСЕНИЦА - БИЛА“ износи 8,24 ха, што је 0,03 % од укупне неспорне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинску класу 6401.

ПЈ	Шира категорија шума	Газдинска класа	Површина (ха)
„ЈАСЕНИЦА - БИЛА“	6000	6401	8,24
СВЕГА:			8,24

ШИФРА 7000 - Узурпације

Укупна површина неминираних узурпација у ПЈ „ЈАСЕНИЦА - БИЛА“ износи 123,85 ха.

4.2. Општине

На шумскопривредном подручју има само једна општина, Котор Варош. Стање дрвне залихе, запреминског прираста и осталих таксациони елементи за општину идентичан као и за шире категорије шума, на овом мјесту их нећемо понављати.

5. РЕЛАТИВНЕ ГРЕШКЕ ПРОЦЈЕНЕ ТАКСАЦИОНИХ ЕЛЕМЕНАТА

Савремена инвентура шума не може се ни замислити без примјене математичко-статистичких метода у рачунању и приказивању резултата, које омогућавају да се унапријед планира обим снимања са којим се може добити задовољавајућа тачност података.

Правилник о елементима и садржају шумскопривредних основа прописује максималне релативне грешке процјене таксационих елемената високих шума са природном обновом, одређене на бази 95% вјероватноће за цијело шумскопривредно подручје. Величина релативних грешака је зависна од површине инвентурне јединице односно од величине узорака и у правилу су веће за ниже уређајне јединице (одсјек, одјел, слив) него за више уређајне јединице (шумскопривредно подручје). У сљедећим прегледима приказане су релативне грешке са којима су утврђени поједини таксациони елементи у високим шумама са природном обновом за шумскопривредно подручје.

Преглед утврђених релативних грешака по таксационим елементима у високим шумама са природном обновом за шумскопривредно подручје приказан је у наредној табели:

ТАКСАЦИОНИ ЕЛЕМЕНТИ	Максимална дозвољена релативна грешка (%)	Утврђена релативна грешка (%)
Залиха дрвета свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и квалитетних класа	1.0	0,98
Запремински прираст свих врста дрвећа и свих дебљинских класа	2.0	1,23
Дрвна залиха стабала пробне дознаке свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и свих квалитетних класа	3.0	2,86
Број биљака природног подмлатка сваке класе узраста свих врста дрвећа	4.0	3,78

Чланом 19. Правилника о елементима и садржају шумскопривредних основа, толеришу се и веће релативне грешке, под условом да су теренска снимања за процјену таксационих елемената извршена на пробним концентричним круговима највећег међусобног размака до 100 метара, као и да су радијуси концентричних кругова износили најмање:

- a) дебљинска класа (cm): 6-10; 11-20; 21-30; 31-50; 51-80; 80<;
- b) радијус кругова (m): 2,5; 4,5; 5,5; 9,0; 15,0; 25,0.

Обзиром да је прикупљање таксационих елемената вршено у складу са наведеним чланом правилника, може се тврдити да су задовољене законске одредбе.

6. СТАЊЕ ШУМСКИХ КОМУНИКАЦИЈА И СТЕПЕН ОТВОРЕНОСТИ ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА

Привредна јединица	Дужина путева (km)			Путеви који отварају површину (km)							Отвореност km/1000 ha						
	Јавни пут	Шумски путеви	Укупно	Високе шуме са природном обновом	Високе деградирани шуме	Шумске културе	Изданачке шуме	Површине подесне за пошумљавање и газдовање	Површине неподесне за пошумљавање и газдовање	Укупно	Високе шуме са природном обновом	Високе деградирани шуме	Шумске културе	Изданачке шуме	Површине подесне за пошумљавање и газдовање	Површине неподесне за пошумљавање и газдовање	Укупно
УЗЛОМАЦ	135,34	114,52	249,86	29,11	-	10,11	17,43	0,21	0,29	57,15	9,78	-	21,26	20,98	23,84	8,81	13,21
БИСТРИЦА	7,00	23,32	30,32	20,74	0,05	3,66	5,44	0,17	0,26	30,32	12,00	1,51	19,13	45,21	35,56	21,89	14,51
ВРБАЊА	45,53	352,34	397,87	153,86	0,75	32,95	46,52	8,95	4,56	247,59	13,20	25,74	57,37	42,88	48,77	11,92	19,74
КОРДАЧА	119,68	55,00	174,68	4,04	-	3,64	14,51	3,65	1,62	27,46	11,25	-	17,50	13,17	80,88	90,01	15,85
ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА	-	12,55	12,55	12,02	-	-	-	0,52	-	12,54	22,96	-	-	-	108,24	-	23,48
ЈАСЕНИЦА-БИЛА	-	21,46	21,46	17,70	-	-	-	-	-	17,70	18,21	-	-	-	-	-	18,05
УКУПНО Ш.П.П.	307,55	579,19	886,74	237,47	0,80	50,36	83,90	13,50	6,73	392,76	12,87	12,63	34,74	26,73	54,61	14,65	16,66

2.4. План обим сјеча по ширим категоријама шумама

На основу предходно приказаног стања, циљева газдовања и критеријума за утврђивање обима сјеча, за овај уређајни период, планиран је сљедећи обим сјеча за шумскопривредно подручје.

Ужа категорија шума	Површина (ha)	Врста дрвећа	Обим сјеча (стаг) (m ³)					
			Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
			За 10 година		Просјек годишње	За 10 година		Просјек годишње
			На цијелој површ.	По хектару		На цијелој површ.	По хектару	
1000	17.011,61	Четин.	197.300	11,60	19.730	165.732	9,74	16.573
		Лишћ.	781.000	45,91	78.100	632.610	37,19	63.261
		Свега	978.300	57,51	97.830	798.342	46,93	79.834
2000	63.34	Четин.	180	2,84	18	150	2,37	15
		Лишћ.	760	12,00	76	608	9,60	61
		Свега	940	14,84	94	758	11,97	76
3000	1.332,08	Четин.	62.800	47,14	6.280	52.931	39,74	5.293
		Лишћ.	28.600	21,47	2.860	22.880	17,18	2.288
		Свега	91.400	68,61	9.140	75.811	56,91	7.581
4000	2.969,88	Четин.	0	0	0	0	0	0
		Лишћ.	114.600	38,59	11.460	92.826	31,26	9.283
		Свега	114.600	38,59	11.460	92.826	31,26	9.283
УКУПНО	21.376,91	Четин.	260.280	12,17	26.028	218.814	10,24	21.881
		Лишћ.	924.960	43,26	92.496	748.924	35,03	74.892
		Свега	1.185.240	55,44	118.524	967.738	45,27	96.774

2.5. Обим сјеча у високим шумама са природном обновом по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету

Површина: 17.011,62 ha

Врста дрвећа	ОБИМ СЈЕЧА (m ³)							Укупно на цијелој површини	МАСА КРУПНОГ ДРВЕТА	
	СВЕУКУПНЕ ДРВНЕ МАСЕ								На цијелој површини	Просјечно по 1 хектару
	Просјечно по 1 хектару									
	Дебљинске класе (cm)									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	Свега			
Јела	0,06	0,36	0,79	2,12	0,76	0,01	4,12	70.030	58.825	3,46
Смрча	0,05	0,38	1,01	3,64	2,19	0,08	7,36	125.165	105.139	6,18
Бијели бор	0,00	0,00	0,01	0,03	0,01	0,00	0,05	846	710	0,04
Црни бор	0,00	0,00	0,01	0,05	0,00	0,00	0,07	1.259	1.058	0,06
Буква	0,38	2,61	5,95	18,18	12,76	0,93	40,82	694.396	562.461	33,06
Храст	0,02	0,18	0,47	0,84	0,21	0,01	1,74	29.519	23.911	1,41
Пл.лишћ.	0,04	0,25	0,42	0,74	0,31	0,03	1,79	30.391	24.617	1,45
Ост. лиш	0,12	0,47	0,43	0,39	0,13	0,03	1,57	26.638	21.577	1,27
Цер	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56	45	0,00
Четинари	0,11	0,81	1,95	6,25	3,17	0,10	12,39	197.300	165.732	9,74
Лишћари	0,70	4,35	9,01	25,00	16,64	1,25	56,95	781.000	632.610	37,19
Укупно	0,81	5,14	10,96	31,31	19,78	1,34	69,34	978.300	798.342	46,93

Квалитетна структура обима сјеча:

Врста дрвећа	Техничке класе			
	1.	2.	3.	4.
Четинари	27,47	36,61	32,07	3,85
Лишћари	24,49	29,37	36,05	10,09

2.6. Обим сјеча у високим деградираним шумама по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету

Површина: 63,34 ha

Врста дрвећа	ОБИМ СЈЕЧА (m ³)							Укупно на цијелој површини	МАСА КРУПНОГ ДРВЕТА	
	СВЕУКУПНЕ ДРВНЕ МАСЕ								На цијелој површини	Просјечно по 1 хектару
	Просјечно по 1 хектару									
	Дебљинске класе (cm)									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	Свега			
Јела	0,00	0,16	1,36	0,30	0,00	0,00	1,82	116	96	1,53
Б. бор	0,00	0,34	0,32	0,35	0,00	0,00	1,02	64	54	0,85
Буква	0,00	0,12	0,07	0,06	0,10	0,00	0,34	22	18	0,28
Храст	0,30	2,11	2,97	4,93	1,03	0,00	11,34	718	574	9,06
Пл. лишћ.	0,08	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	6	5	0,08
Ост. лиш	0,00	0,12	0,10	0,00	0,00	0,00	0,22	14	11	0,18
Четинари	0,00	0,50	1,69	0,66	0,01	0,00	2,84	180	150	2,37
Лишћари	0,38	2,35	3,15	4,99	1,13	0,00	12	760	608	9,60
Укупно	0,46	2,90	4,09	6,06	1,34	0,00	14,84	940	758	11,97

Квалитетна структура обима сјеча:

Врста дрвећа	Техничке класе			
	1.	2.	3.	4.
Четинари	0,00	0,00	100,00	0,00
Лишћари	0,00	0,00	30,06	69,94

2.7. Обим сјеча у шумским културама по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету

Површина: 1.331,08 ha

Врста дрвећа	ОБИМ СЈЕЧА (m ³)							Укупно на цијелој површини	МАСА КРУПНОГ ДРВЕТА	
	СВЕУКУПНЕ ДРВНЕ МАСЕ								На цијелој површини	Просјечно по 1 хектару
	Просјечно по 1 хектару									
	Дебљинске класе (cm)									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	Свега			
Јела	0,01	0,13	0,29	0,18	0,02	0,00	0,64	852	716	0,54
Смрча	0,64	7,38	10,50	4,91	0,53	0,01	23,98	31.942	26.653	20,02
Бијели бор	0,13	1,47	2,19	0,57	0,00	0,00	4,36	5.813	4.883	3,67
Црни бор	0,27	3,75	7,01	6,60	0,08	0,00	17,72	23.599	19.823	14,88
Остали чет.	0,01	0,10	0,25	0,09	0,00	0,00	0,45	595	500	0,38
Буква	0,62	1,73	0,93	1,91	0,56	0,09	5,84	7.778	6.301	4,73
Храст	0,58	1,82	2,06	2,79	0,73	0,07	8,04	10.704	8.384	6,31
Пл.лишћ.	0,19	0,65	0,51	0,40	0,06	0,00	1,83	2.432	1.970	1,48
Ост. лишћ	1,47	2,35	1,26	0,51	0,15	0,00	5,77	7.686	6.225	4,67
Четинари	1,06	12,83	20,26	12,35	0,64	0,01	47,14	62.800	52.931	39,74
Лишћари	2,86	6,54	4,75	5,61	1,50	0,16	21,47	28.600	22.880	17,18
Укупно	2,75	19,03	27,21	17,96	1,55	0,09	68,61	91.400	75.811	56,91

Квалитетна структура обима сјеча:

Врста дрвећа	Техничке класе			
	1.	2.	3.	4.
Четинари	11,05	12,14	73,60	3,21
Лишћари	6,04	11,34	56,25	26,37

2.8. Обим сјеча у издавачким шумама по врстама дрвећа и дебљинској

Површина: 2.969,88 ha

Врста дрвећа	ОБИМ СЈЕЧА (m ³)							Укупно на цијелој површини	МАСА КРУПНОГ ДРВЕТА	
	СВЕУКУПНЕ ДРВНЕ МАСЕ								На цијелој површини	Просјечно по 1 хектару
	Просјечно по 1 хектару									
	Дебљинске класе (cm)									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	Свега			
Јела	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
Смрча	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
Бијели бор	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
Црни бор	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
Буква	1,56	2,99	3,63	5,80	4,20	1,03	19,22	57.078	46.233	15,57
Храст	0,31	1,45	2,27	1,29	0,41	0,04	5,76	17.109	13.858	4,67
Пл.лишћ.	0,59	0,77	0,68	0,52	0,15	0,04	2,76	8.189	6.633	2,23
Ост. лиш	2,53	3,58	2,12	1,70	0,79	0,11	10,83	32.166	26.055	8,77
Цер	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,02	58	47	0,02
Четинари	3,55	2,18	1,99	0,81	0,00	0,00	12,39	0	0	0,00
Лишћари	7,35	12,99	12,84	13,76	8,20	1,81	56,95	114.600	92.826	31,26
Укупно	9,06	15,78	15,58	16,63	9,88	2,18	69,34	114.600	92.826	31,26

2.9. План обима сјеча по привредним јединицама

На основу предходно утврђеног обима сјеча за шумскопривредно подручје по газдинским класама и категоријама шума, разрађен је план обима сјеча по господарским јединицама.

Привредна јединица: 01 – „УЗЛОМАЦ”

Врста дрвећа	Површина ha	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	2.977,69	Четинари	988	0,33	99	830	0,28	83
		Лишћари	136.570	45,86	13.657	110.622	37,15	11.062
		Укупно	137.558	46,20	13.756	111.452	37,43	11.145
Високе деградиране шуме	0,98	Четинари	0	0,00	0	0	0,00	0
		Лишћари	15	15,31	2	12	12,40	1
		Укупно	15	15,31	2	12	12,40	1
Шумске културе	475,48	Четинари	23.236	48,87	2.324	19.518	41,05	1.952
		Лишћари	11.726	24,66	1.173	9.498	19,98	950
		Укупно	34.962	73,53	3.496	29.016	61,03	2.902
Изданачке шуме	830,84	Четинари	0	0,00	0	0	0,00	0
		Лишћари	27.615	33,24	2.762	22.368	26,92	2.237
		Укупно	27.615	33,24	2.762	22.368	26,92	2.237
Укупно ШПП	4.284,99	Четинари	24.224	5,65	2.422	20.348	4,75	2.035
		Лишћари	175.926	41,06	17.593	142.500	33,26	14.250
		Укупно	200.150	46,71	20.015	162.848	38,00	16.285

Привредна јединица: 02- „БИСТРИЦА“

Врста дрвећа	Површина ha	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	1.728,14	Четинари	1.718	0,99	172	1.443	0,84	144
		Лишћари	81.942	47,42	8.194	66.373	38,41	6.637
		Укупно	83.660	48,41	8.366	67.816	39,24	6.782
Високе деградиране шуме	23,22	Четинари	5	0,22	1	4	0,18	0
		Лишћари	357	15,37	36	289	12,45	29
		Укупно	362	15,59	36	293	12,63	29
Шумске културе	191,38	Четинари	6.280	32,81	628	5.275	27,56	528
		Лишћари	2.000	10,45	200	1.620	8,46	162
		Укупно	8.280	43,26	828	6.895	36,03	690
Изданачке шуме	120,34	Четинари	0	0,00	0	0	0,00	0
		Лишћари	3.695	30,70	370	2.993	24,87	299
		Укупно	3.695	30,70	370	2.993	24,87	299
Укупно ШПП	2.063,08	Четинари	8.003	3,88	800	6.723	3,26	672
		Лишћари	87.994	42,65	8.799	71.275	34,55	7.128
		Укупно	95.997	46,53	9.600	77.998	37,81	7.800

Привредна јединица: 03 - „ВРБАЊА“

Врста дрвећа	Површина ha	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	11.425,36	Четинари	185.309	16,22	18.531	155.660	13,62	15.566
		Лишћари	519.397	45,46	51.940	420.712	36,82	42.071
		Укупно	704.706	61,68	70.471	576.371	50,45	57.637
Високе деградиране шуме	29,14	Четинари	173	5,94	17	145	4,99	15
		Лишћари	390	13,04	38	308	10,56	31
		Укупно	563	18,98	55	453	15,55	45
Шумске културе	574,37	Четинари	26.376	45,92	2.638	22.334	38,88	2.233
		Лишћари	13.158	22,91	1.316	10.372	18,06	1.037
		Укупно	39.534	68,83	3.953	32.706	56,94	3.270
Изданачке шуме	1.084,97	Четинари	0	0,00	0	0	0,00	0
		Лишћари	43.646	40,23	4.365	35.353	32,58	3.535
		Укупно	43.646	40,23	4.365	35.353	32,58	3.535
Укупно ШПП	13.113,84	Четинари	211.858	16,16	21.186	178.139	13,58	17.814
		Лишћари	576.591	43,97	57.658	466.745	35,59	46.674
		Укупно	788.449	60,12	78.844	644.884	49,17	64.488

Привредна јединица: 04 – „КОРДАЧА“

Врста дрвећа	Површина ha	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	356,88	Четинари	110	0,31	11	92	0,26	9
		Лишћари	16.079	45,05	1.608	13.024	36,49	1.302
		Укупно	16.189	45,36	1.619	13.116	36,75	1.312
Шумске културе	165,14	Четинари	6.908	41,83	691	5.803	35,14	580
		Лишћари	1.716	10,39	172	1.390	8,42	139
		Укупно	8.624	52,22	862	7.193	43,56	719
Изданачке шуме	933,73	Четинари	0	0,00	0	0	0,00	0
		Лишћари	39.644	42,46	3.964	32.112	34,39	3.211
		Укупно	39.644	42,46	3.964	32.112	34,39	3.211
Укупно ШПП	1.455,75	Четинари	7.018	4,82	702	5.895	4,05	590
		Лишћари	57.439	39,46	5.744	46.526	31,96	4.653
		Укупно	64.457	44,28	6.446	52.421	36,01	5.242

Привредна јединица: 05 – „ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА“

Врста дрвећа	Површина ха	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	523,55	Четинари	9.175	17,52	918	7.707	14,72	771
		Лишћари	27.012	51,59	2.701	21.880	41,79	2.188
		Укупно	36.187	69,12	3.619	29.587	56,51	2.959
Укупно ШПП	523,55	Четинари	9.175	17,52	918	7.707	14,72	771
		Лишћари	27.012	51,59	2.701	21.880	41,79	2.188
		Укупно	36.187	69,12	3.619	29.587	56,51	2.959

2.10. Анализа плана сјеча у високим шумама са природном обновом

Газдинска класа	Врста дрвећа	(Vs) p	Zv	E	(Vs) s	(Vs) k	Vn	(Vs) k ----- x100 (Vs)p	E -----x100 Zv	E ----- x100 (Vs) s
1101	Четинари	6,5	1,00	0,71	7,0	6,8	95,18	103,82	71,00	10,14
	Лишћари	327,3	58,60	44,78	356,6	336,4	285,14	102,79	76,42	12,56
	Свега	333,8	59,60	45,49	363,6	343,2	380,32	102,81	76,33	12,51
1103	Четинари	1,1	0,60	0,25	1,4	1,5	0	134,26	41,67	17,86
	Лишћари	282,4	57,10	45,02	311,0	292,0	364,01	103,38	78,84	14,48
	Свега	283,5	57,70	45,27	312,4	293,4	364,01	103,50	78,46	14,49
1104	Четинари	0,8	0,10	0,21	0,9	0,7	0,0	-	-	-
	Лишћари	246,9	56,90	45,30	275,4	257,5	373,1	104,29	79,61	16,45
	Свега	247,7	57,00	45,51	276,2	258,2	373,1	104,21	79,84	16,48
1106	Четинари	5,0	1,90	1,13	6,0	5,8	0	115,63	59,47	18,99
	Лишћари	326,0	75,70	61,99	363,9	345,5	357,39	105,97	81,89	17,04
	Свега	331,0	77,60	63,12	369,8	351,3	357,39	106,11	81,34	17,07
1108	Четинари	0,4	0,00	0,00	0,4	0,4	0,0	95,24	0,00	0,00
	Лишћари	299,7	54,30	48,90	326,9	305,1	339,54	101,79	90,06	14,96
	Свега	300,2	54,30	48,90	327,3	305,5	339,54	101,78	90,06	14,94
1109	Четинари	10,3	1,30	1,17	11,0	10,4	48,51	101,66	90,00	10,68
	Лишћари	371,0	51,70	66,34	396,9	356,4	302,67	96,05	128,32	16,72
	Свега	381,3	53,00	67,51	407,8	366,8	351,18	96,20	127,38	16,56
1110	Четинари	4,7	1,40	0,98	5,4	5,1	50,05	109,40	70,00	18,15
	Лишћари	316,7	57,50	44,11	345,5	325,2	318,39	102,68	76,71	12,77
	Свега	321,4	58,90	45,09	350,8	330,3	368,44	102,78	76,55	12,85
1208	Четинари	112,6	29,80	20,86	127,5	121,5	197,94	107,97	70,00	16,36
	Лишћари	249,8	49,40	49,64	124,9	249,6	239,39	99,90	100,49	39,74
	Свега	362,4	79,20	70,50	402,0	371,1	437,33	102,41	89,02	17,54
1209	Четинари	111,5	27,80	19,48	125,4	116,7	194,88	104,71	70,07	15,53
	Лишћари	249,8	43,50	44,09	271,6	249,2	229,60	99,76	101,36	16,24
	Свега	361,3	71,30	63,57	396,9	366,0	424,48	101,29	89,16	16,02

Газдинска класа	Врста дрвећа	(Vs) p	Zv	E	(Vs) s	(Vs) k	Vn	(Vs) k ----- x100 (Vs)p	E ----- x100 Zv	E -----x100 (Vs) s
1211	Четинари	334,4	59,70	45,62	364,3	343,9	410,80	102,83	76,42	12,52
	Лишћари	70,7	25,30	18,25	83,4	77,8	88,42	109,97	72,13	21,90
	Свега	405,1	85,00	63,87	447,6	421,7	499,22	104,08	75,14	14,27
1214	Четинари	393,4	126,20	100,83	456,5	416,5	408,08	105,89	79,90	22,09
	Лишћари	60,2	11,80	8,96	66,1	60,8	88,42	100,95	75,93	13,56
	Свега	453,6	138,00	109,79	522,6	477,3	496,50	105,24	79,56	21,01
1215	Четинари	113,6	26,10	20,89	126,7	116,8	194,16	102,80	80,04	16,49
	Лишћари	236,8	47,70	48,20	260,7	236,3	234,39	99,80	101,05	18,49
	Свега	350,4	73,80	69,09	387,3	353,1	428,55	100,77	93,62	17,84
1415	Четинари	1,2	0,10	0,45	1,3	0,9	0,00	-	-	-
	Лишћари	245,6	50,60	40,61	270,9	251,1	345,14	102,25	80,26	14,99
	Свега	246,7	50,70	41,06	272,1	251,9	345,14	102,11	80,99	15,09
1416	Четинари	1,7	0,00	0,94	1,7	0,8	0,00	45,78	0,00	55,29
	Лишћари	221,5	48,20	37,54	245,6	228,4	365,28	103,13	77,88	15,29
	Свега	223,1	48,20	38,48	247,2	229,2	365,28	102,70	79,83	15,56
СВЕГА: ШПП	Четинари	62,2	15,30	12,17	69,9	65,1		104,75	79,54	17,42
	Лишћари	261,7	51,80	43,26	287,6	266,0		101,65	83,51	15,04
	Свега	323,9	67,10	55,43	357,4	331,1		102,24	82,61	15,51

- $(Vs)_p$ – просјечна дрвна залиха у m^3/ha на почетку уређајног периода,
 $(Vs)_k$ – просјечна дрвна залиха у m^3/ha на крају уређајног периода,
 $(Vs)_s$ – просјечна дрвна залиха у m^3/ha на средини уређајног периода,
 V_n – нормална дрвна залиха у m^3/ha ,
 Z_v – десетогодишњи запремински прираст у m^3/ha ,
 E – десетогодишњи етат у m^3/ha ,
 E / Z_v – интезитет сјече у односу на запремински прираст,
 $E / (Vs)_s$ – интезитет сјече у односу на дрвну залиху.

Просјечни интезитет сјеча у високим шумама са природном обновом у односу на дрвну залиху у средини турнуса износи 15,51%. Анализирајући просјечан интезитет сјеча, према запреминском прирасту, он износи 82,61%. Процентни су пројектовани за ниво газдинске класе и потребно је прилагодити и провести на комплетној површини газдинске класе.

2.11. Одредбе о реализацији плана сјеча

Чланом 24. став 1. Закона о шумама, прописано је „Реализација Основа за шуме у својини Републике врши на основу извођачких пројеката“. Ставом 2. истог члана закона прописано је „Извођачки пројекат садржи: све радове по обиму и мјесту, податке о времену почетка и завршетка радова, бруто дозначеним дрвним масама, сортиментном нападу, технолошком поступку, економску анализу, карту одјела са уцртаним одсјецима, важнијим објектима, постојећим и пројектованим саобраћајницама“.

Извођачки пројекат израђује се за период од годину дана, а одредбе пројекта су обавезујуће и морају се реализовати најкасније у периоду од двије године.

Чланом 21. став 3. истог закона, прописано је „Укупан обим сјеча у високим шумама са природном обновом предвиђен Основом не може се прекорачити“. Став 4. истог закона прописује „Планирани обим сјеча за високе шуме са природном обновом у оквиру газдинске класе и привредне јединице не може се прекорачити“.

3.0. ПЛАН ИСКОРИШЋАВАЊА ШУМА

План искоришћавања шума углавном се базира на коришћењу планираног обима сјеча, односно планираног обима сјеча за шумскопривредно подручје, привредне јединице и подручје општине. За наведене уређајне јединице план искоришћавања шума садржи обим и структуру производње шумских дрвних сортимената по врстама дрвећа. Поред наведеног план искоришћавања шума за шумскопривредно подручје као цјелину садржи приказ главних карактеристика технологије искоришћавања која ће се примјењивати и план средстава рада која су потребна за реализацију планиране производње.

С обзиром на могућност кориштења осталих производа шума, потребно је за шумскопривредно подручје као цјелину утврдити планове: сакупљања љековитог биља, сакупљања јестивих гљива, шумских плодова и др. Овај план садржи врсте и количине производа и приказ услова које је потребно обезбједити за реализацију планиране производње.

3.1. План искоришћавања шумских дрвних сортимената

На основу планираног обима сјеча за шумскопривредно подручје, привредне јединице и подручја општина утврђен је обим и структура производње дрвних сортимената по врстама дрвећа за наредни уређајни период. За процјену процентуалног удјела шумских дрвних сортимената у свеукупној запремини планираној за сјечу у наредном уређајном периоду, по техничким квалитетним класама и дебљинским класама у високим шумама, служе сортиментне таблице на бази укупне дрвне масе и масе крупног дрвета. Сортиментне таблице су објављене у раду «Таблице таксационих елемената високих и изданачких шума у СР Босни и Херцеговини», В.Матић, et.al., Сарајево, 1980. За дату врсту дрвећа и техничку класу стабала, из таблица се директно читавају процентуални удјели појединих врста шумских сортимената, по дебљинским класама. Множењем прочитаних процената са запремином дрвета и дјелењем са 100, добијају се количине појединих врста шумских дрвних сортимената (m^3) који се могу израдити из планираног обима сјеча, одређене врсте дрвећа, техничке класе и дебљинске структуре.

Поменуће таблице служе за процјену удјела шумских дрвних сортимената јеле, смрче и букве. Недостају сортиментне таблице за бијели бор, црни бор, али при изради шумскопривредних основа за бијели и црни бор могу се користити сортиментне таблице израђене за смрчу, водећи рачуна о дебљини коре код борова у односу на смрчу.

Удио сортимената се може утврдити и на основу сортиментних таблица на бази крупног дрвета, што значи да се помоћу првих и других сортиментних таблица добијају исте количине сортимената, у првом случају израчунате на бази запремине свеукупне дрвне масе, а у другом на бази запремине крупног дрвета.

Користећи предходно наведене сортиментне таблице на бази свеукупне дрвне масе утврђен је асортиман дрвних сортимената по категоријама шума и укупно за шумскопривредно подручје као цјелину.

Структура етата по сортиментима, односно добијени проценти учешћа појединих сортимената у укупном обиму сјеча су просјечне вриједности за ширу категорију шума.

3.1.1. Производња шумских дрвних сортимената по категоријама шума за шумскопривредно подручје

Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
Ф	1,00	1.973	1,00	7.810	9.783
Л		0	0,00	0	0
ПТ ₁	15,00	29.595	9,00	70.290	99.885
ПТ ₂	18,00	35.514	16,00	124.960	160.474
ПТ ₃	20,00	39.460	14,00	109.340	148.800
ТТ	2,00	3.946	0,00	0	3.946
Јамско дрво	3,00	5.919	0,00	0	5.919
Ситно техничко дрво	2,00	3.946	0,00	0	3.946
Целулозно дрво	11,00	21.703	18,00	140.580	162.283
Огревно дрво	0,00	0	16,00	124.960	124.960
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	72,00	142.056	74,00	577.940	719.996
Отпадак	28,00	55.244	26,00	203.060	258.304
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	197.300	100,00	781.000	978.300

Структура етата по сортиментима за високе деградиране шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
Ф	-	-	-	-	-
Л	-	-	-	-	-
ПТ ₁	-	-	-	-	-
ПТ ₂	10,00	18	0,00	0	18
ПТ ₃	15,00	27	14,00	106	133
ТТ	1,00	2	0,00	0	2
Јамско дрво	1,00	2	0,00	0	2
Ситно техничко дрво	0,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	43,00	77	18,00	137	214
Огревно дрво	0,00	0	36,00	274	274
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	70,00	126	68,00	517	643
Отпадак	30,00	54	32,00	243	297
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	180	100,00	760	940

Структура етата по сортиментима за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
ПТ1	-	-	-	-	-
ПТ2	-	-	-	-	-
ПТ3	4,00	2.512	5,00	1.430	3.942
ТТ стубови	17,00	10.676	0,00	0	10.676
Јамско дрво	19,00	11.932	0,00	0	11.932
Ситно техничко дрво	0,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	24,00	15.072	16,00	4.576	19.648
Огревно	0,00	0	44,00	12.584	12.584
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	64,00	40.192	65,00	18.590	58.782
Отпадак	36,00	22.608	35,00	10.010	32.618
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	62.800	100,00	28.600	91.400

Структура етата по сортиментима за изданацке шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
ПТ3	-	-	4,00	4.584	4.584
Целулозно дрво	-	-	18,00	20.628	20.628
Огревно	-	-	46,00	52.716	52.716
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	-	-	68,00	77.928	77.928
Отпадак	-	-	32,00	36.672	36.672
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	-	-	100,00	114.600	114.600

Структура дрвних сортимената свих категорија шума на шумскопривредном подручју

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
Ф	0,75	1.973	1,15	7.810	9.783
Л	-	-	-	-	-
ПТ ₁	11,37	29.595	10,41	70.290	99.885
ПТ2	13,65	35.532	18,51	124.960	230.782
ПТ3	16,14	41.999	17,11	115.460	157.459
ТТ	5,62	14.624	-	-	14.624
Јамско дрво	6,86	17.853	-	-	17.853
Ситно техничко дрво	1,52	3.946	-	-	3.946
Целулозно дрво	22,53	58.651	24,58	165.921	202.773
Огревно дрво	0	0	28,23	190.534	190.534
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	78,44	204.173	72,97	674.975	879.148
Отпадак	21,56	56.107	27,03	249.985	306.092
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	260.280	100,00	924.960	1.185.240

3.1.2. Производња шумских дрвних сортимената по привредним јединицама

Привредна јединица: 01- „УЗЛОМАЦ“

Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЊА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
ФиЛ	1,00	10	1,00	1.366	1.376
ПТ ₁	15,00	148	9,00	12.291	12.440
ПТ ₂	18,00	178	16,00	21.851	22.029
ПТ ₃	20,00	198	14,00	19.120	19.317
ТТ	2,00	20	0,00	0	20
Јамско дрво	3,00	30	0,00	0	30
Ситно техничко дрво	2,00	20	0,00	0	20
Целулозно дрво	11,00	109	18,00	24.583	24.691
Огревно дрво	0,00	0	16,00	21.851	21.851
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	72,00	711	74,00	101.062	101.773
Отпадак	28,00	277	26,00	35.508	35.785
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	988	100,00	136.570	137.558

Структура етата по сортиментима за високе деградиране шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЊА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
ФиЛ	-	-	-	-	-
ПТ ₁	-	-	-	-	-
ПТ ₂	-	-	-	-	-
ПТ ₃	-	-	14,00	2	2
ТТ	-	-	0,00	0	0
Јамско дрво	-	-	0,00	0	0
Ситно техничко дрво	-	-	0,00	0	0
Целулозно дрво	-	-	18,00	3	3
Огревно дрво	-	-	36,00	5	5
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	-	-	68,00	10	10
Отпадак	-	-	32,00	5	5
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	-	-	100,00	15	15

Структура етата по сортиментима за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
ПТЗ	4,00	929	5,00	586	1.516
ТТ	17,00	3.950	0,00	0	3.950
Јамско дрво	19,00	4.415	0,00	0	4.415
Ситно техничко дрво	0,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	24,00	5.577	16,00	1.876	7.453
Огревно	0,00	0	44,00	5.159	5.159
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	64,00	14.871	65,00	7.622	22.493
Отпадак	36,00	8.365	35,00	4.104	12.469
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	23.236	100,00	11.726	34.962

Структура етата по сортиментима за издавачке шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
ПТЗ	-	-	4,00	1.105	1.105
Целулозно дрво	-	-	18,00	4.971	4.971
Огревно	-	-	46,00	12.703	12.703
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	-	-	68,00	18.778	18.778
Отпадак	-	-	32,00	8.837	8.837
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	-	-	100,00	27.615	27.615

Привредна јединица: 02 - „БИСТРИЦА“

Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
Фил	1,00	17	1,00	819	837
ПТ ₁	15,00	258	9,00	7.375	7.632
ПТ2	18,00	309	16,00	13.111	13.420
ПТ3	20,00	344	14,00	11.472	11.815
ТТ	2,00	34	0,00	0	34
Јамско дрво	3,00	52	0,00	0	52
Ситно техничко дрво	2,00	34	0,00	0	34
Целулозно дрво	11,00	189	18,00	14.750	14.939
Огривно дрво	0,00	0	16,00	13.111	13.111
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	72,00	1.237	74,00	60.637	61.874
Отпадак	28,00	481	26,00	21.305	21.786
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	1.718	100,00	81.942	83.660

Структура етата по сортиментима за високе деградиране шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
Фил	-	-	-	-	-
ПТ ₁	-	-	-	-	-
ПТ2	10,00	1	0,00	0	1
ПТ3	15,00	1	14,00	50	51
ТТ	1,00	0	0,00	0	0
Јамско дрво	1,00	0	0,00	0	0
Ситно техничко дрво	1,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	43,00	2	18,00	64	66
Огривно дрво	0,00	0	36,00	129	129
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	70,00	4	68,00	243	246
Отпадак	30,00	2	32,00	114	116
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	5	100,00	357	362

Структура етата по сортиментима за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
ПТЗ	4,00	251	5,00	100	351
ТТ	17,00	1.068	0,00	0	1.068
Јамско дрво	19,00	1.193	0,00	0	1.193
Ситно техничко дрво	0,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	24,00	1.507	16,00	320	1.827
Огревно	0,00	0	44,00	880	880
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	64,00	4.019	65,00	1.300	5.319
Отпадак	36,00	2.261	35,00	700	2.961
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	6.280	100,00	2.000	8.280

Структура етата по сортиментима за изданацке шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
ПТЗ	-	-	4,00	148	148
Целулозно дрво	-	-	18,00	665	665
Огревно	-	-	46,00	1.700	1.700
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	-	-	68,00	2.513	2.513
Отпадак	-	-	32,00	1.182	1.182
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	-	-	100,00	3.695	3.695

Привредна јединица: 03 - „ВРБАЊА“

Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЊА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
Фил	1,00	1.853	1,00	5.194	7.047
ПТ ₁	15,00	27.796	9,00	46.746	74.542
ПТ2	18,00	33.356	16,00	83.104	116.459
ПТ3	20,00	37.062	14,00	72.716	109.777
ТГ	2,00	3.706	0,00	0	3.706
Јамско дрво	3,00	5.559	0,00	0	5.559
Ситно техничко дрво	2,00	3.706	0,00	0	3.706
Целулозно дрво	11,00	20.384	18,00	93.491	113.875
Огревно дрво	0,00	0	16,00	83.104	83.104
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	72,00	133.422	74,00	384.354	517.776
Отпадак	28,00	51.887	26,00	135.043	186.930
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	185.309	100,00	519.397	704.706

Структура етата по сортиментима за високе деградиране шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЊА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
Фил	-	-	-	-	-
ПТ ₁	-	-	-	-	-
ПТ2	10,00	17	0,00	0	17
ПТ3	15,00	26	14,00	53	79
ТГ	1,00	2	0,00	0	2
Јамско дрво	1,00	2	0,00	0	2
Ситно техничко дрво	0,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	43,00	74	18,00	68	143
Огревно дрво	0,00	0	36,00	147	147
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	70,00	121	68,00	268	390
Отпадак	30,00	52	32,00	122	174
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	173	100,00	390	563

Структура етата по сортиментима за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
ПТЗ	4,00	1.005	5,00	615	1.620
ТТ	17,00	4.270	0,00	0	4.270
Јамско дрво	19,00	4.773	0,00	0	4.773
Ситно техничко дрво	0,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	24,00	6.029	16,00	1.968	7.996
Огревно	0,00	0	44,00	5.411	5.411
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	64,00	16.077	65,00	7.994	24.071
Отпадак	36,00	9.043	35,00	4.304	13.348
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	25.120	100,00	12.298	37.418

Структура етата по сортиментима за издавачке шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
ПТЗ	-	-	4,00	1.746	1.746
Целулозно дрво	-	-	18,00	7.856	7.856
Огревно	-	-	46,00	20.077	20.077
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	-	-	68,00	29.679	29.679
Отпадак	-	-	32,00	13.967	13.967
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	-	-	100,00	43.646	43.646

Привредна јединица: 04 - „КОРДАЧА”

Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
Фил	1,00	1	1,00	161	162
ПТ ₁	15,00	17	9,00	1.447	1.464
ПТ2	18,00	20	16,00	2.573	2.592
ПТ3	20,00	22	14,00	2.251	2.273
ТГ	2,00	2	0,00	0	2
Јамско дрво	3,00	3	0,00	0	3
Ситно техничко дрво	2,00	2	0,00	0	2
Целулозно дрво	11,00	12	18,00	2.894	2.906
Огревно дрво	0,00	0	16,00	2.573	2.573
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	72,00	79	74,00	11.898	11.978
Отпадак	28,00	31	26,00	4.181	4.211
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	110	100,00	16.079	16.189

Структура етата по сортиментима, за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
ПТ3	4,00	276	5,00	86	362
ТГ	17,00	1.174	0,00	0	1.174
Јамско дрво	19,00	1.313	0,00	0	1.313
Ситно техничко дрво	0,00	0	0,00	0	0
Целулозно дрво	24,00	1.658	16,00	275	1.932
Огревно	0,00	0	44,00	755	755
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	64,00	4.421	65,00	1.115	5.537
Отпадак	36,00	2.487	35,00	601	3.087
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	6.908	100,00	1.716	8.624

Структура етата по сортиментима, за изданачке шуме

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	m ³	%	m ³	m ³
ПТ3	-	-	4,00	1.586	1.586
Целулозно дрво	-	-	18,00	7.136	7.136
Огревно	-	-	46,00	18.236	18.236
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	-	-	68,00	26.958	26.958
Отпадак	-	-	32,00	12.686	12.686
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	-	-	100,00	39.644	7.616

Привредна јединица: 05 - „ГОРЊА ВЕЛИКА УСОРА”

Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом:

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	%	м ³	%	м ³	м ³
Фил	1,00	92	1,00	270	362
ПТ ₁	15,00	1.376	9,00	2.431	3.807
ПТ ₂	18,00	1.652	16,00	4.322	5.973
ПТ ₃	20,00	1.835	14,00	3.782	5.617
ТТ	2,00	184	0,00	0	184
Јамско дрво	3,00	275	0,00	0	275
Ситно техничко дрво	2,00	184	0,00	0	184
Целулозно дрво	11,00	1.009	18,00	4.862	5.871
Огревно дрво	0,00	0	16,00	4.322	4.322
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	72,00	6.606	74,00	19.989	26.595
Отпадук	28,00	2.569	26,00	7.023	9.592
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	100,00	9.175	100,00	27.012	36.187

3.1.3. Приказ основне технологије и средстава рада

Разумљиво је, да је избор технологије рада у шумарству веома сложен проблем и да не зависи само од једног, него од низа фактора, а највише од начина обнове шума и купираниости терена. Прије него што се приступи избору технологије која долази у обзир за примјену у нашој шума-рској пракси, потребно је размотрити нека питања од општег значаја. Основни задатак при газдовању шумама, је да се уведе таква технологија, која одговара природним и радним условима, да се примјеном науке и праксе постигне максимална продукција дрвета уз што је могуће мање производне трошкове. Да би се тај циљ остварио потребно је постићи оптималну отвореност шума путевима, а самим тим обезбједити економично и безбједно сакупљање дрвета и привлачење до извозног пута. Подјелом састојина на радна поља, омогућава се повећана прегледност узгојно-техничких мјера и безштетно сакупљање дрвета са појединих мјеста у састојини.

Газдовање главним дијелом шума тј. природним економским шумама, задржало је дуго карактер класичног шумарства, чија је технологија почивала на анималној сточној вучи, извлачењу и транспорту дрвета. Због недостатка мануелне радне снаге, код нас и у свијету, неминовно се приступило механизацији технолошких процеса у свим фазама рада у шумарству. Циљ механизације радова је да се постепено све фазе механизују, рад шумарских радника хуманизује и створе услови за безбједан рад у свим фазама при производњи дрвних сортимената.

План потребних средстава рада за реализацију планиране производње произилази из количине и структуре сортимената, те потребног времена реализације на основу техничких норми рада у искоришћавању шума. За наредни уређајни период да би се остварила планирана производња дрвних сортимената потребна су следећа средства рада:

ПЛАН ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА РАДА				
Врста рада	Сортимената	Средства	Годишњи	Потребно
	годишње	рада	учинак	средстава
	m ³	Ознака	m ³	Годишње ком.
Сјеча и израда	87.915	Моторна пила	1.640	53
Извоз обловине	48.190	Зглобни трактор	6.100	8
Износ простор. дрвета	39.725	Анимал	1.260	31

3.1.4. План искоришћавања осталих шумских производа

У наредном уређајном периоду потребно је истражити могућности сакупљања и производње осталих шумских производа, те у оквиру извођачких пројеката покушати плански организовати ову производњу.

Откупне цијене осталих шумских производа омогућавају (уз добру организацију, рационално сакупљање, сушење, дистрибуцију) додатну зараду у шумарству. Свакако да се бављење пословима на сакупљању, сушењу, доради и дистрибуцији љековитог биља, шумских плодова, гљива и осталог, захтјева озбиљан стручан и организован рад, па у том смислу треба сачинити посебан програм који би углавном обухватио:

- избор комерцијалних врста љековитог биља, гљива и осталих шумских производа са којима располаже шумскопривредно подручје,
- избор локације за откуп и ускладиштење и
- израда организације и систематизације радних мјеста.

Искоришћавањем осталих шумских производа, пружа се могућност упошљавања инвалида рада и радника са преосталом радном способношћу, којих у свим организационим дијеловима предузећа има релативно доста.

У складу са законском регулативом на овом шумскопривредном подручју може се вршити:

- сакупљање разних шумских плодова,
- сакупљање љековитог биља и
- сакупљање јестивих гљива.

Економска вриједност која би се остварила производњом осталих шумских производа није безначајна. Посебан значај ова дјелатност има по питању рјешавања технолошких вишкова, као и запошљавање нове радне снаге у оквиру шумског газдинства.

Потенцијалне могућности производње љековитог биља

Основ животне средине на овом шумскопривредном подручју чине природни ресурси шумског дрвећа, грмља и приземне вегетације. Они заједно као шумски екосистем представљају значајну природну, а у исто вријеме и производну категорију која је од општег и посебног интереса за привредни развој овог подручја.

У складу са законском регулативом за наредних 10 година потребно је предвидјети динамику коришћења ових природних ресурса. План коришћења љековитог и ароматичног биља углавном ће зависити од следећих фактора:

- распрострањеност, бројност и учесталост љековитог и ароматичног биља,
- способност репродукције, односно степен учесталости и обнове и
- бројност функција и непосредна корист од љековитог и ароматичног биља.

При последњем уређивању шума није вршено утврђивање бројности љековитог биља на репрезентативним узорцима, али је евидентирана учесталост и распрострањеност на основу окуларног запажања. На основу ових података запажена је и дјелимично утврђена појава следећих врста љековитог и ароматичног биља, приказана у наредној табели:

Латински назив	Народни назив	Употреба дијелова
<i>Hypericum perforatum L.</i>	Кантарион	Стабло и цвијет
<i>Allium ursinum L.</i>	Дивљи лук	Стабо и гомољ
<i>Achillea millefolium</i>	Хајдучка трава	Стабло и цвијет
<i>Thymus serpyllum L.</i>	Мајчина душица	Стабло и цвијет
<i>Asperula odorata</i>	Лазаркиња	Стабло и цвијет
<i>Rubus hirtus w.et.k.</i>	Купина	Корјен, стабло и плод
<i>Juniperus communis</i>	Смрека, вења	Плод
<i>Crataegus monogyna L.</i>	Глог	Плод
<i>Erythraea centaurium</i>	Кичица	Стабло и цвијет
<i>Corylus avellana L.</i>	Љеска	Плод
<i>Atropa belladonna</i>	Велебиље, буника	Стабло и лист
<i>Urtica dioica</i>	Коприва	Коријен и лист
<i>Valeriana officinalis</i>	Одољен	Коријен
<i>Sambucus nigra</i>	Базга	Цвијет и лист
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Боровница	Плод и лист

Поред ових врста постоје и многе друге, али овдје смо издвојили само оне које су запажене као чешће. Наведене биљне врсте налазе се на њиховим природним стаништима и јављају се појединачно или у већим групама. Познато је да биљке у току године не садрже исте количине љековитих материја, већ се њихов садржај у току њиховог раста и развоја мјења. Тако се лист сабира у току цвјетања, дакле у вријеме када садрже највише активних материја. Подземни дијелови биљака, а посебно коријен вади се у јесен, на крају вегетационог периода, када је садржај активних материја највећи.

Без детаљне хемијске анализе и лабораторијског испитивања љековитих својстава љековитог биља, не могу се правилно утврдити вриједности и љековита својства наведеног биља. Односно, прије него што се приступи сакупљању љековитог биља потребно је урадити припремне радове као што су:

- избор комерцијалних врста љековитог биља,
- избор локације за откуп и ускладиштење,
- избор локације за подизање сушаре и
- начин транспорта до прерађивача.

Корисне врсте гљива и њихове производне могућности

Потенцијалне могућности сакупљања и производње јестивих гљива на овом шумскопривредном подручју, научно нису довољно истражене. Међутим, заступљеност јестивих гљива на овом подручју је значајна, што је уочено приликом последњег уређивања шума.

Користећи научне радове и објављену стручну литературу, утврђено је дјелимично потенцијал јестивих гљива на овом шумскопривредном подручју, те у зависности од категорије шума приказаће се највредније врсте у сљедећој табели:

Прегед јестивих гљива на шумскопривредном подручју	
Латински назив	Народни назив
<i>Boletus edulis</i> Bull.	Прави, јесенски вргањ
<i>Boletus aestivalis</i> Poul.	Прољетни, мрежаста вргањ,
<i>Cantharellus cibarius</i> Fr.	Лисичарка,
<i>Lactarius piperatus</i> L.	Мљечница, Папрена мљечница
<i>Amanita caesarea</i>	Благва
<i>Macrolepiota prominens</i>	Бијела сунчаница
<i>Morchella conica</i>	Смрчак

Прије него што се приступи сакупљању јестивих гљива, треба да упознамо отровне гљиве, као што су зелена пупавка (*Amanita phalloides*), која се јавља најчешће у храстовим и буковим шумама. Поред ње на овом подручју постоји могућност присуства отровног вргања, *Boletus satanus* (лудара, бљутавка), који се најчешће јавља у буковим и храстовим шумама. Њено природно станиште су најчешће приморски крајеви, али може се јављати и у континенталном подручју.

Зелена пупавка узрокује око 95 % свих тровања од стране гљива са смртоносним исходом. Први знаци тровања уочавају се касно, зато је љубитељима гљива потребно организовати стручна и научна предавања, о начину сакупљања и детерминацији јестивих гљива.

Материјална корист од организованог сакупљања гљива је велика и позната, па је зато потребно урадити квалитетне програме у циљу коришћења ових природних потенцијала.

4. ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА

План шумскоузгојних радова, као и сви други планови газдовања, по врсти и обиму за „Которварошко“ шумскопривредно подручје у наредном уређајном периоду од 01.01.2019. до 31.12.2028. године је производ стања шума и шумског земљишта, циљева газдовања по газдинским класама, утврђеног обима сјеча и важећих законских прописа. На основу предњих поставки утврђен је и у наредном излагању приказан план шумскоузгојних радова за шумскопривредно подручје, газдинске класе, привредне јединице и подручје општина.

4.1. Врста и обим шумскоузгојних радова

4.1.1. Врста шумскоузгојних радова

Полазећи од стања шума и циљева газдовања шумама на овом шумскопривредном подручју предвиђене су следеће врсте шумскоузгојних радова:

- **Пошумљавање садњом садница**

- ✓ у високим шумама са природном обновом у циљу комплетирања природне обнове,
- ✓ у високим деградираним шумама након чисте сјече и
- ✓ у шибљацима и голетима подесним за пошумљавање.

- **Њега шумских култура**

Њега шумских култура обухвата све активности на њези култура (окопавање, чишћење од непожељних врста, освјетљавање...) које ће бити подигнуте у наредном уређајном периоду, као и у класама старости шумских култура испод 1/5 опходње.

- **Попуњавање шумских култура**

Врше се ако је неуспјех пошумљавања послије прве године од оснивања већи од 20% или ако су се посушиле саднице у већој групи на некој површини у култури, а попуњавање шумских култура планира се до 10% пошумљених површина. Стварне површине за попуњавање утврдиће се према записницима Комисије за колаудацију.

- **Њега природних састојина**

Њега природних састојина обухвата све прореди у развојним фазама од летвењака до зрих састојина за сјечу по принципу позитивне селекције. Њега природних састојина проводи се редовним сјечама у оквиру предвиђеног система газдовања.

- **Природно обнављање састојина**

Природно обнављање састојина су све узгојне мјере које се изводе у фази процеса природног обнављања шума са циљем да се на сјечини обезбиједи повољни услови за клијање сјемена, развој подмлатка и развијање стабала нове генерације шуме. Успјех природне обнове шума зависи од састојинског стања и услова средине (услови земљишта, закоровљеност, разложеност шумске простирке, микроклиматских чиниоца и др.). Припремни радови за обнову састојине обухватају: уклањање непожељног предраста, грмља и корова, рахлање земљишта, површинско оводњавање и њега подмлатка и младика под застором крошања стабала старе матичне састојине.

- **Њега природног подмлатка**

Њега природног подмлатка проводи се освјетљавањем у циљу разређивања прегустог склопа и регулисања састава састојине и уклањањем приземне флоре и жбуња и сјечом фенотипски лоших и оштећених јединки.

4.1.2. Обим шумскоузгојних радова

Обим шумскоузгојних радова планиран је на основу следећих елемената:

- У високим шумама са природном обновом у циљу комплетирања природне обнове на укупној површини од хектара потребно је извршити пошумљавање садњом одговарајућих садница. Попуњавање се планира на 10 % површине што износи хектара, а њега садница након пошумљавања на хектара.
- Обим радова на њези шумских култура обухвата површину постојећих шумских култура испод таксационог прага на укупној површини од хектара и шумске културе које се планирају подићи средствима проширене репродукције у наредном уређајном периоду на укупној површини од хектара.
- Радови у проширеној репродукцији шума обухватају пошумљавање површина подесних за пошумљавање и газдовање на површини од хектара и пошумљавање површина предвиђених за чисту сјечу у оквиру високих деградираних шума на површини од хектара.

У складу са предњим констатацијама планиране су следеће врсте и обим шумскоузгојних радова за шумскопривредно подручје, за газдинске класе и привредне јединице:

План шумскоузгојних радова за шумскопривредно подручје

Врста рада	Планирано (ha)	
	За 10 година	Просјечно годишње
Пошумљавање садњом садница	164,32	16,43
Попуњавање пошумљених површина	16,43	1,64
Њега новоподигнутих шумских култура	164,32	16,43
Њега постојећих култура испод таксационог прага	74,29	7,43
Природна обнова	1.701,16	170,12
Њега природног подмлатка	1.701,16	170,12

4.1.3. План шумскоузгојних радова по газдинским класама

А.) ПРОСТА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА У ВИСОКИМ ШУМАМА СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ							
Газд. класа	Површина	Природно обнављање	Комплетирање природне обнове			Њега природ. подмлат.	Њега природ. састојина
			Пошумљавање	Попуњавање	Њега вјешта. обновљ дијела састоји.		
	ha		ha				
1101	424,33	42,43	-	-	-	42,43	381,90
1103	3.997,78	399,78	12,00	1,20	12,00	399,78	3.598,00
1104	971,40	97,14	4,86	0,49	4,86	97,14	874,26
1106	354,90	35,49	-	-	-	35,49	319,41
1108	40,90	4,09	-	-	-	4,09	36,81
1109	256,26	25,63	0,26	0,03	0,26	25,63	230,63
1110	2.040,29	204,03	6,12	0,61	6,12	204,03	1.836,26
1208	2.397,31	239,73	26,37	2,64	26,37	239,73	2.157,58
1209	975,23	97,52	-	-	-	97,52	877,71
1211	219,19	21,92	-	-	-	21,92	197,27
1214	223,15	22,32	-	-	-	22,32	200,83
1215	4.356,51	435,65	8,71	0,87	8,71	435,65	3.920,86
1415	221,62	22,16	-	-	-	22,16	199,46
1416	532,75	53,28	-	-	-	53,28	479,47
Свега:	17.011,61	1.701,16	58,32	5,83	58,32	1.701,16	15.310,45

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА У ШУМСКИМ КУЛТУРАМА							
Газд. класа	Површина	Природно обнављање	Пошумљавање	Попуњавање	Њега култура	Њега природ. подмлат.	Њега природ. састојина
	ha		ha				
3102	380,99	-	-	-	1,21	-	-
3103	287,99	-	-	-	4,74	-	-
3219	385,19	-	-	-	0,65	-	-
3223	103,14	-	-	-	-	-	-
3225	33,70	-	-	-	-	-	-
3236	84,60	-	-	-	1,98	-	-
3239	44,46	-	-	-	-	-	-
3330	12,01	-	-	-	-	-	-
3402	65,71	-	-	-	65,71	-	-
Свега:	1.357,79	-	-	-	74,29	-	-
Свега: ШПП	18.369,40	-	-	-	132,61	-	-

Напомена:

Њега култура обухватила је вјештачки обновљене површине у високим шумама у циљу комплетирања природне обнове и његу култура испод таксационог прага, а њега одраслих култура изнад таксационог прага обухваћене су планом сјеча па их овдје није потребно наводити. Исто тако проредне сјече у изданацким шумама обухваћене су планом сјеча по газдинским класама и ширим категоријама шума те их у овом поглављу није потребно поново наводити.

Б.) ПРОШИРЕНА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

План шумскоузгојних радова за 10 година у хектарима						
Газдинска класа	Површина	Природна обнова састојина	Мелиорација деградираних шума	Пошумљавање	Попуњавање	Њега садница након садње
хектара						
2415	30,93	-	30,93	-	-	-
2416	32,41	-	32,41	-	-	-
Високе деградиране шуме	63,34	-	63,34	-	-	-
5156	6,30	-	-	3,00	0,30	3,00
5252	6,13	-	-	3,00	0,30	3,00
5256	227,98	-	-	100,00	10,00	100,00
Површине подесне за пошумљавање	240,41	-	-	106,00	10,60	106,00

4.1.4. План шумскоузгојних радова по Привредним јединицама

А.) ПРОСТА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА У ВИСОКИМ ШУМАМА СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ							
Привредна јединица	Површина	Природно обнављање	Пошумљавање	Попуњавање	Њега пошум. површ.	Њега природ. подмлат.	Њега природ. састојине
ПЈ	ha	ha					
"Узломац"	2.977,69	297,76	9,63	0,96	9,63	297,76	2.679,93
"Бистрица"	1.728,14	172,81	5,89	0,59	5,89	172,81	1.555,33
"Врбања"	11.425,36	1142,54	35,96	3,60	35,96	1.142,54	10.282,82
"Кордача"	356,88	35,69	1,22	0,12	1,22	35,69	321,19
"Г.В.Усора"	523,55	52,36	5,62	0,56	5,62	52,36	471,19
"Јасе.-Била"	-	-	-	-	-	-	-
Свега: ШПП	17.011,61	1.701,16	58,32	5,83	58,32	1.701,16	15.310,45

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА У ШУМСКИМ КУЛТУРАМА							
Привредна јединица	Површина	Природно обнављање	Пошумљавање	Попуњавање	Њега пошум. површ.	Њега природ. подмлат.	Њега природ. састојине
ПЈ	ha	ha					
"Узломац"	475,48	-	-	-	2,84	-	-
"Бистрица"	191,38	-	-	-	-	-	-
"Врбања"	574,37	-	-	-	61,52	-	-
"Кордача"	165,14	-	-	-	10,20	-	-
"Г.В.Усора"	-	-	-	-	-	-	-
"Јасе.-Била"	-	-	-	-	-	-	-
Свега: ШПП	1.357,79	-	-	-	74,29	-	-

Б) ПРОШИРЕНА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА У У ВИСОКИМ ДЕГРАДИРАНИМ ШУМАМА И ПОВРШИНАМА ПОДЕСНИМ ЗА ПОШУМЉАВАЊЕ ПО ПРИВРЕДНИМ ЈЕДИНИЦАМА								
Привредна јединица	Површина	Природно обнављање	Мел.деградираних шума	Пошумљавање	Попуњавање	Њега култура	Њега природ. подм.	Њега природ. састојина
ПЈ	ha	ha						
"Узломац"	9,79	-	0,98	2,00	0,20	2,00	-	-
"Бистрица"	38,00	-	33,22	2,00	0,20	2,00	-	-
"Врбања"	208,82	-	29,14	100,00	10,00	100,00	-	-
"Кордача"	42,30	-	-	2,00	0,20	2,00	-	-
"Г.В.Усора"	-	-	-	-	-	-	-	-
"Јасе.-Била"	-	-	-	-	-	-	-	-
Свега: ШПП	298,91	-	63,34	106,00	10,60	106,00	-	-

4.2. Извођење шумскоузгојних радова

Чланом 17. став 1. Закона о шумама прописано је: "Шумама се газдује на основу шумско-привредних основа и извођачких пројеката".

Чланом 24. став 2. истог закона „Извођачки пројекат садржи: све радове по обиму и мјесту, податке о времену почетка и завршетка радова, бруто дозначеним дрвним масама, сортиментном нападу, технолошком поступку, економску анализу, карту одјела са уцртаним одсјецима, важнијим објектима, постојећим и пројектованим саобраћајницама“.

Извршење плана шумскоузгојних радова по основу просте репродукције има обавезујући карактер. Радови по основу проширене репродукције се извршавају из средстава Посебних намјена, додјелених од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде или из неутрошених средстава за просту репродукцију.

Реализација плана шумскоузгојних радова обављаће се на сљедећи начин:

1. У високим шумама са природном обновом вршиће се комплетирање природне обнове садњом садница у складу са техничким циљевима газдовања. План садржи и површине на којима ће се састојине природно обновити, њега природног подмлатка и њега природних састојина.
2. У шумским културама испод таксационог прага (без процјењене дрвне масе), на површинама гдје потребно, проводиће се мјере њега: окопавање, чишћење од корова, уклањање непожељних врста дрвећа, освјетљавање и др. Наведене радове треба проводити у постојећим културама испод таксационог прага, као и на површинама које се пошуме у наредном уређајном периоду.
3. У шумским културама изнад таксационог прага проводиће се проредне сјече на принципима позитивне селекције (предвиђено планом сјеча).
4. У високим деградираним шумама предвиђене су мелиоративне сјече, оне су предвиђене планом сјеча.
5. У изданаичким шумама техничким циљем газдовања је предвиђена промјена узгојног облика из изданаичких шума у високе шуме са природном обновом индиректном конверзијом (селективно-узгојне сјече или пребирне сјече, предвиђено планом сјеча).
6. На површинама подесним за пошумљавање и газдовање у складу са предвиђеним циљевима газдовања потребно је извршити сјетву сјемена или садњу садница на површинама које су предходно припремљене за то. Потребно је садити око 2.500 ком/ха. У зависности од врсте дрвећа и услова станишта на ком се врши пошумљавање број садница се може кориговати. У недостатку одговарајућег садног материјала може се извршити подсијавање са одговарајућим сјеменом површине планиране за вјештачку обнову.
7. Потребан број садница за пошумљавање површина подесних за пошумљавање и газдовање износи око 265 000 комада. Од укупног броја на четинаре отпада 159 000 или 60% (смрча, ц. и б. бор), а на лишћаре 106 000 или 40% (јавор, јасен и буква).
8. У високим шумама са природном обновом гдје је потребно докомплетирање природне обнове треба садити око 1.500 садница по хектару. Број потребних садница износи око 87 480 комада. На букву отпада 50% или 43.740 ком, а на смрчу и јелу 50% односно по 21.870 ком. Садница.
9. Попуњавање новоподигнутих култура планирано је на 10 % површине, а долази у обзир тек по техничком пријему, колаудацији, успјеха извршеног пошумљавања. За потребе проширене репродукције потребно је још 26.500 а за потребе просте репродукције још 8.748 ком садница.
10. Просјечни трошкови пошумљавања голети износе око 3.000 - 3.500 КМ/ха, што зависи од цијене рада радника и цијене садница на тржишту.
11. Окопавање, чишћење од непожељних врста и др. тек подигнутих култура, проводи се по потреби, а у највећем броју случајева се врши 2-3 пута у току уређајног периода.

Врсте дрвећа са којима ће се вршити попуњавање у високим шумама са природном обновом требају бити одређене присуством основних врста у свакој конкретној састојини, као и техничким циљем.

Врсте дрвећа са којима ће се вршити пошумљавање на површинама подесним за пошумљавање и газдовање такође морају бити одређене према техничком циљу.

4.3. План потребних средстава рада за шумскоузгојне радове

Чланом 37. став 1. Закона о шумама, прописано је: "Послове извођења радова у шумарству могу обављати предузећа и друга правна лица која су регистрована за послове искоришћавања шума и услужне дјелатности у шумарству и која посједују лиценцу издату од Министарства". Међутим, израдом шумскопривредне основе за ово подручје потребно је урадити план потребних средстава рада за реализацију шумскоузгојних радова.

Потребна средства рада планирају се на основу врсте и обима шумскоузгојних радова који се требају реализовати у наредном уређајном периоду и важећих норматива рада по средствима рада.

У односу на предходне чињенице урађен је оквирни план потребних средстава за реализацију плана шумскоузгојних радова, који је приказан у сљедећој табели:

ПОТРЕБНА СРЕДСТВА РАДА ЗА ШУМСКОУЗГОЈНЕ РАДОВЕ*			
Врста рада	Врста опреме	Количина (ком.)	Вриједност (КМ)
1. Мјере његе, проредне сјече	Моторне пиле	12	18 000
	Лаких трактора	1	15 000
	Тракторске приколице	1	2 000
	Моторна косилица	4	4 000
2. Пошумљавање	Будаци , крампови	100	1 500
3.Опрема за заштиту	Прскалице	5	1 800
4. Заштита од пожара	Напртњача	50	10 000
	Млатилица	30	1 500
СВЕГА			53 800

* средства потребна за реализацију шумскоузгојних радова су оквирна, као и цијене.

5.0 ПЛАН ЗАШТИТЕ И ЧУВАЊА ШУМА

Шуме као најважнији природни екосистем стално су изложене утицају штетних биотских и абиотских утицаја. Нерационална експлоатација шума у многим случајевима је тешко нарушила шумске ауторегулационе заштитне механизме и тиме отворила врата дјеловању читавог ланца негативних фактора средине. Врло често овакви поступци су довели до поремећаја у биоценоском односу, односно преостале шуме данас често представљају поремећене шумске биоценозе. Врло често је ово главни разлог што данашње шуме страдају од разних штетних утицаја (абиотичких и биотичких). Ако желимо сачувати основне вриједности шума на овом шумскопривредном подручју, треба обратити велику пажњу на заштиту и чување шума, јер су оне подложне опасностима од пожара, биљних болести, напада штетних инсеката, штетног дјеловања човјека и др. Појава ових штетних фактора у протеклом уређајном периоду значајно је утицала на здравствено стање шума овог подручја.

Дакле, потребно је благовремено проводити прореди, санитарне сјече, успостављање шумског реда, стално постављање и праћење ловних стабала и феромонских клопки.

Такође, сушење шума као стихијски и динамичан процес има за посљедицу глобалан и трајан поремећај биолошке стабилности шумских екосистема и животне средине у цјелини, неминовно узрокује смањење прираста, производне снаге и квалитета састојина, прерану сјечу, умањење функционалних ефеката функција шума, а у планском и организационом смислу ревизију планова газдовања шумама, концентрацију свих шумско узгојних радова у комплексу захваћеном сушењем, чиме се неминовно увећавају негативни биланси у коришћењу шума.

Поред наведеног важно је напоменути штете изазване од стране човјека, гдје се примјеном тешких трактора јављају оштећења на стаблима и шумском земљишту. Али, примјеном оптималних средстава рада при извлачењу дрвних сортимената, те кретањем машина само по пројектованим тракторским влакама, ове штетне последице се своде на разумну мјеру.

Глобална заштита шума и шумског земљишта у складу са законском регулативом је приоритетна и обавезујућа мјера при управљању и газдовању са природним ресурсима и осталим потенцијалима на подручју. У наредном уређајном периоду проводиће се како превентивне тако и репресивне мјере с основним циљем очувања шумских и других екосистема у што бољем здравственом и природнијем стању.

5.1. Врсте шумских штета и мјере заштите

Шуме на овом подручју представљају објекте од посебног друштвеног значаја и интереса, те њи-хова заштита и чување су приоритетне мјере у наредном уређајном периоду. Успјешна заштита шума и шумског земљишта може се остварити примјеном научних, у пракси провјерених метода заштите шума и шумског земљишта.

План заштите и чувања шума утврђен је за шумскопривредно подручје као цјелину. План обухвата обим мјера и радова на превентивној и репресивној заштити од бројних и у дјеловању удружених штетних фактора. Полазећи од досадашњих причињених штета и оних које се могу очекивати у наредном периоду, приказани су слjedeћи планови заштите шума и шумског земљишта:

- заштита шума од штетног дјеловања човјека,
- заштита шума од стоке и дивљачи,
- заштита шума од биљних болести, инсеката и других штеточина,
- заштита шума од елементарних непогода и
- заштита шума од пожара.

Планом су утврђени организациони, материјални и кадровски услови који ће се обезбједити за извршење плана заштите и чувања шума на овом шумскопривредном подручју.

5.1.1. Заштита шума од штетног дјеловања човјека

Чување шума се организује као превентивна мјера, да би се сачувала национална добра од отуђивања. Да би се спријечиле бесправне сјече и отуђивање дрвних сортимената, а у складу са законском регулативом (Закон о шумама Републике Српске) израђује се програм заштите и чувања шума, те у том смислу се организује чуварска служба. Ово Шумско газдинство, као и сва газдинства у оквиру Јавног предузећа има већ организовану чуварску службу.

Чуварска служба неопходна је у смислу наведеног закона, да се спријечи пустошење шума, сјеча шума која није одобрена као редован вид обнављања шума, крчење шума, забрани пашарење, жирење, брст, кресање грана, ако шумскопривредном основом није другачије одређено.

Грађани и правна лица која нанесу штету шумама дужни су кориснику шума надокнадити штету према оштетном цјеновнику. Штете (са познатим починиоцима) настале дјеловањем човјека у претходном уређајном периоду су износиле КМ, односно отуђено је према званичном извјештају m^3 дрвне масе. Наведено би требало бити довољан разлог да се чуварска служба на овом подручју квалитетније организује, односно може се констатовати да чуварска служба на овом подручју није организована квалитетно или чувари шума не обављају на професионалан начин свој посао. У наредном периоду чуварска служба се мора квалитетније организовати, односно Шумско газдинство мора предузети све потребне мјере да се количина бесправних сјеча смањи, односно потпуно елиминише.

5.1.2. Заштита шума од стоке и дивљачи

Чланом 62. став 1. Закона о шумама прописано је: „Паша у шумама у својини Републике није дозвољена“. Став 2. истог члана закона каже: „Ако не постоји опасност од угрожавања функција шуме, укључујући биодиверзитет, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике може издати дозволу за пашу, односно жирење, осим за пашу и брст коза, у случајевима:

- када је висина дрвећа таква да им стока не може наносити штету,
- гдје се не врше мелиорациони радови у шумама,
- у којима није у току вјештачко или природно подмлађивање шума,
- гдје се шуме не налазе на земљишту подложном развијавању вјетром, клизању,
- да шуме нису оштећене од пожара и
- да шуме нису издвојене као сјеменски објекти или резервати природе“.

Став 5. истог члана закона каже: „Корисник шуме и шумског земљишта у својини Републике има право наплате пашарине по цјеновнику“

Приступ стоке на пашу, односно жирење и појила кроз дијелове шума у којима није одобрена паша, дозвољен је само за то одређеним путем. Путеве за приступ и прогон стоке на пашу, односно жирење и појило, одређује и обиљежава управљач шума. Међутим, штете од стоке су све мање, а то је последица све мањег броја становника у руралним подручјима, тако да овај проблем и није посебно изражен.

Узгајањем, заштитом, ловљењем и коришћењем дивљачи у шумама у својини Републике Српске, у складу са ловнопривредним основама бави се корисник ловишта, коме је ловиште дато на коришћење. У шуми се могу узгајати само оне врсте дивљачи и у оном броју који не смета правилном газдовању шумама. Повећањем и побољшањем исхране и здравственог стања дивљач у шуми чини незнатне штете, а у супротном причињава велике штете на једногодишњим избојцима младих биљака које користи за исхрану.

5.1.3. Заштита шума од инсеката и биљних болести

Биљне болести могу бити проузроковане различитим штетним факторима. Према њиховој природи болести се дијеле у двије категорије:

- Болести које изазивају абиотички фактори (физичке, хемијске и механичке природе). То су непаразитске и неинфективне болести.

- Болести које узрокују биотички фактори (гљиве, биљни и животињски организми). Ово су паразитске или инфективне болести.

У непаразитске или неинфективне болести убрајају се сви поремећаји који настају утицајем климатских и едафских фактора (температура, свјетлост, влага, отровни гасови, храњиве материје и др.). Паразитске или инфективне болести већином изазивају: гљиве, бактерије, вируси, нематодe, паразитске цвјетнице и неке биљке. Најчешће болести паразитског поријекла јесу оне које проузрокују гљиве. Ове болести се називају микозе. Затим по значају долазе болести које проузрокују бактерије (бактериозе) и најзад болести које изазивају вируси (виروزе). Постоји још категорија болести које проузрокују разне паразитне цвјетнице, ове болести се називају фанерогамне болести.

Мјере борбе против биљних болести могу бити превентивне и репресивне. Превентивним мјерама или мјерама профилаксе спречава се појава неке болести.

Репресивне мјере могу бити ерадикативне и куративне, а примјењују се послије појаве болести. Ерадикативним мјерама уклањају се заражене биљке или њихови дијелови у циљу редукције инокулума. Оне имају широку примјену у пракси због своје једноставности. Куративним мјерама врши се лијечење обољелих биљака.

Мјере борбе могу бити директне и индиректне. Директне мјере су усмјерене непосредно према патогену, док индиректне нису у непосредној вези са узрочником болести.

Методe борбе против болести шумског дрвећа садрже сљедеће мјере: административне, узгојно-техничке, механичке, физичке, хемијске, биолошке и интегралне. Административне мјере односе се на примјену законске регулативе у области заштите биља коју утврђују поједине земље и међународна заједница у циљу заштите биљака од опасних болести. Узгојно-техничке мјере су избор локалитета за гајење одређене врсте дрвећа, избор система газдовања и начина обнове шума, гајење отпорних врста дрвећа, трајање опходње и хигијена објеката. Механичке мјере обухватају одсјецање и уништавање обољелих биљних дијелова или заражених биљака, уништавање биљних органа у којима презимљује паразит, уништавање спороносних органа паразита, уклањање паразита и уништавање прелазних хранитељки. Хемијска средства имају велику примјену и обезбјеђују врло ефикасну превентивну заштиту многобројним врстама биљака од најопаснијих болести.

Најзначајније ентомолошке штеточине на букви су:

Phyllaphis fagi – буквина лисна ваш. При јаком нападу, сисањем сокова долази до сушења младих избојака, карактеристичног повијања листова и обилног лучења медне росе. Нарочито може да буде штетна на сјечинама које се обнављају, као и у расадницима гдје може изазвати и сушење нападнутих биљака.

Cryptococcus fagisuga – буквин штиташ. Насељава одрасла стабла букве. Врло често се јавља у високој бројности, када је стабло букве потпуно прекривено бијелом скрамом, те са дистанце изгледа као да је окречено.

Најзначајније ентомолошке штеточине на смрчи су:

Ips typographus – осмозуби смрчин поткорњак. Типична је секундарна штеточина, јер се при нормалној бројности гнијезди искључиво у физиолошки јако ослабљеним, умирућим стаблима, свјеже посјеченим стаблима или неогуљеној сложеној обловини. Када се пренамножи, постаје типична примарна штеточина и тада напада сва стабла.

Pityogenes chalcographus – шестозуби смрчин поткорњак. Секундарна је штеточина и насељава физиолошки ослабљена стабла и свјежу лежавину. Склон је масовним намножењима и тада се убушује у потпуно здрава стабла. Насељава горње партије са тањом кором и дебље гране.

Најзначајније ентомолошке штеточине на јели су:

Pityokteines curvidens – кривокуби јелин поткорњак. За размножавање женке бирају стабла са дебелом кором. Напада стара стабла. Насељава их од врха ка основи. Бира ивична стабла или стабла на чистинама. Секундаран је, али када се пренамножи напада и потпуно здрава стабла из којих се јавља обилно истицање смоле.

Cryphalus piceae – мали јелин поткорњак. За размножавање тражи материјал са тањом кором. Његов напад на старијим стаблима започиње од врха и иде ка основи. Ако је његова бројност у шуми ниска, насељаваће физиолошки ослабљена стабла, најчешће она која су заражена имелом, а ако је бројност висока населиће и потпуно здрава стабла, односно понашаће се као примарна штеточина. Најопаснија је врста поткорњака за стабла у доба летвењака.

Најзначајније ентомолошке штеточине на храстовима су:

Cerambyx cerdo – велика храстова стрижибуба, најрадије напада храст, али се може наћи и у дрвету других лишћара. Развија се у правилу у највреднијем доњем делу дебла. Штете су углавном техничке, али и физиолошке природе.

Scolytus intricatus – храстов поткорњак, типична секундарна штеточина, преноси споре гљива из рода *Ophiostoma*, које изазивају сушење стабала.

Tortrix viridana – зелени храстов савијач, прворазредна штеточина храстових шума. Гусјенице се хране храстовим лишћем лужњака, али и медунца и китњака. Јаја полаже у врхове крошњи и склон је масовним намножењима.

Traumatopoea processionea – храстов четник, изразита штеточина аутохтоних храстова и углавном напада старе храстове шуме. Углавном се јавља са другим дефолијаторима (губаром).

Euptoctis chrysorrhoea – жутотрба, полифагна врста, главне штете чине у пролеће када изгризају пуполке или младе листове. Веома озбиљна штеточина. Имају длачице које жаре.

Lymantria dispar – губар, храни се асимилационим органима готово свих дрвенстих и жбунастих врста, па чак и неких зељастих.

Велики значај као проузроковачи оштећења имају штетни биотички чиниоци међу којима велики значај имају болести проузроковане паразитским гљивама.

Најзначајније и најчешће патогене гљиве на букви су:

Nectria galligena – проузрокује вишегодишње, отворене рак ране са концентричним наборима који су по периферији ограничени уздигнутом кором. Плодоносна тијела могу да се констатују у току цијеле године. Масовно расејавање репродуктивних органа је за вријеме влажног прољећа и јесени.

Fomes fomentarius – развија се као паразит или сапрофит. Развија се на дубећим, живим стаблима, а наставља такође деструкцију на обореном дрвету али само док је у шуми и влажно. Представља проблем за природне састојине букве. Дрво на којем су се појавиле карпофоре може се једино користити као огрев.

Trametes gibbosa – развија се на мртвом дрвету лишћара, нарочито на пањевима. Изазива бијелу активну трулеж.

Најзначајније и најчешће патогене гљиве на јели су:

Melampsorella caryophyllacearum – спермагоније и ецидије се јављају на четинама вјештичних метли образованих на стаблима јеле. Вишегодишња мицелија се налази у дрвету стабала јеле и изазива појаву вјештичних метли и тумора. Крајња посљедица развоја гљиве је сушење стабала. Велике штете причињава у природним састојинама јеле.

Viscum album – паразитна цвјетница карактерише се гранама дихотомно разгранатим и дуготрајним лишћем. Жбунови се обично формирају у вршним дијеловима круне и маскирани су околним четинама. Имела смањује физиолошку снагу домаћина, смањује капацитет плодоношења, смањује механичку отпорност стабала, а нападнута стабла имају умањен прираст. Штете су најизраженије на сувим теренима и јужним топлим експозицијама.

Најзначајније и најчешће патогене гљиве на смрчи су:

Heterobasidion annosum – Ова гљива је свакако најопаснија патогена гљива која се јавља на четинарима и наноси велике економске штете. Осим на четинарима забиљежена је и на неким лишћарским врстама дрвећа (буква, бреза,..).

Armillaria ostoyae – Ова гљива се развија као паразит или сапрофит на четинарским врстама дрвећа, а посебно је честа на смрчи и јели. Ова гљива узрокује меку, бијелу трулеж корјена, а после неког времена и бијелу трулеж дрвета у основи стабла.

Број паразитних гљива које могу изазивати болест шумског дрвећа на овом подручју је

знатно већи, али овдје су наведене најчешће и најопасније врсте које причињавају економске штете или угрожавају опстанак шумског дрвећа. Заштита стабала против већине од наведених паразитних гљива је могућа, али би морала да се врши под строгим надзором стручних лица.

5.1.4. Заштита шума од елементарне непогоде

На овом подручју у току зимског периода могу да се јављају повремено јачи олујни вјетрови који у виду извала и прелома стабала проузрокују велике материјалне штете. Заштита шума од штетног дјеловања вјетра и олује треба обезбједити кроз провођење превентивних мјера у циљу одржавања и побољшања виталности стабала у састојинама и здравственог стања шума. Сва евентуално поломљена и изваљена стабла потребно је што прије из састојине уклонити, јер ова стабла су идеална подлога за насељавање штетних инсеката.

У старијим састојинама снијег ријетко причињава значајне штете, док у младим састојинама са густим склопом и шумским културама снијег и ледена киша проузрокују штете у виду савијања, ломљења и пуцања младих стабала. Ове штете се могу спречити благовременим провођењем шумскоузгојних радова у виду чишћења и проређивања младих природних састојина и вјештачки подигнутих шумских култура.

Предузимање заштитних мјера од елементарних непогода углавном се своди на примјену превентивних мјера које се проводе у циљу стварања отпорности састојина на абиотичке штетне утицаје (вјетар, снијег). Стабилност састојина зависи од коефицијента виткости стабала, односно ако стабла имају већу виткост, састојина је нестабилна и угроженија од вјетроизвала и сњегоизвала, па је потребна већа опрезност код извођења сјеча. Коефицијент виткости представља однос између висине и прсног пречника средњег састојинског стабла и може се изразити нумерички.

5.1.5. Заштита шума од шумских пожара

План заштите шума од шумских пожара утврђен је за шумскопривредно подручје као цјелину и регулисан је Правилником о садржају и поступку израде плана заштите шума од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 107/09). Правилником су прописане и утврђене мјере и радње у вези са спровођењем и унапређивањем заштите од пожара, а одговорна лица која су задужена да се брину о спречавању ових штетних појава сходно правилнику треба да ураде следеће предрадње:

- организовати противпожарну службу,
- поставити потребан број осматрачница или обезбедити извиђање из ваздуха,
- набавити основна противпожарна средства,
- оспособити противпожарне екипе и снабдети их са опремом и алатом и
- поставити и одржавати противпожарне просјеке у четинарским културама.

Чување односно заштиту шума од пожара, потребно је организовати као превентивну мјеру која се спроводи од стране задужених одговорних лица у шумском газдинству. Да би се успјешно проводиле потребне радње и подузимале потребне мјере у вези са спровођењем и унапређивањем заштите шума потребно је организовати адекватну противпожарну службу. У противпожарној служби потребно је према правилнику задужити одговорна лица да се старају о спровођењу плана заштите од пожара.

Чување шума, односно заштиту шума од пожара треба да обављају чувари шума и друга стручна лица која зато овласти корисник шума. Да би чување било успјешно, у зависности од купираниости терена, на подручју се постављају осматрачнице које се постављају на узвишењима и које се међусобно догледају.

Чувари шума треба да спријече ложење ватре у шуми и на приватним имањима на удаљености мањој од 100 метара од ивице шуме, затим паљење траве, отпадака и осталог материјала.

Изузетно се ватра може ложити у шумама само на мјестима одређеним и обиљеженим од стране корисника шума, придржавајући се прописаних услова и мјера сигурности.

Поред чувара шума противпожарна служба, треба да има оспособљене противпожарне екипе, које су снабђевене противпожарним алатом и справама за брзу интервенцију у случају појаве пожара на шумскопривредном подручју.

Да би се купила потребна опрема за гашење шумских пожара потребно је улагање одређених финансијских средстава од стране шумског газдинства. При томе велика финансијска улагања за куповину специјалне и скупе опреме, те изградњу специјалних торњева за осматрање и дојавну везу, шумско газдинство у наредном уређајном периоду неће моћи остварити. Међутим, добро организована и планирана противпожарна служба и на основу класичне опреме и алата, може успјешно да извршава задатке који се пред њу постављају.

На овом подручју у претходном уређајном периоду је укупно евидентирано 48 пожара и то 37 приземна и 11 високих пожара. Опожарена површина износи 946,82 хектара. Трошкови гашења су износили 353,46 КМ.

На основу досадашњег праћења појава пожара на овом шумскопривредном подручју потребно је да шумско газдинство посједује сљедећу опрему и објекте у циљу заштите шума од пожара:

Утврђени радови и потребна противпожарна опрема				
Врста рада	Површина (ha)	Врста опреме	Количина опреме	Вриједност (КМ)
1. Дојава и осматрање		Осматрачнице	6	30.000
		Дурбин	6	900
		Мобилни телефон	18	1.800
2. Опрема за гашење пожара		Ватрогасна лопата	30	300
		Ватрогасне метле,	20	300
		Крампови	30	300
		Леђне прскалице,	20	3.000
		Теренско возило,	2	40.000
		Моторне пиле	10	10.000
		Грабљице	30	300
УКУПНО:		-		86.900

Напомена: Шумско газдинство располаже са одређеном противпожарном опремом, а набавка опреме из претходне табеле треба да се усклади са потребама у току наредног уређајног периода. Количина и вриједност опреме су одређени према површини и просјечним тренутним цијенама на тржишту, односно наведене вриједности могу се мијењати у зависности од потреба.

ШГ „Врбања“ Котор Варош у складу са горе наведеним правилником ради сваке године „**План заштите шума од пожара**“. Према томе овдје нећемо дубље улазити у детаље тога плана, него ћемо се само позвати на обавезно придржавање истог.

Поред горе наведеног на овом подручју у последње вријеме се јавља и проблем ерозије земљишта. Ерозија земљишта представља испирање и одношење најситнијих и најплоднијих честица из растресите подлоге. Ерозија земљишта је природан процес који се може убрзати неконтролисаним сјечом шума и погрешним коришћењем земљишта. Услед оваквих поступака долази до убрзане ерозије, која је веома озбиљан и неповратан процес.

Ерозија помјерања маса дешава се када дође до великог изливања кише или приликом земљотреса и тада долази до одроњавања земљишта. Сва брдовита подручја под нагибом већим од 15° су подложна овој врсти ерозије. Ово је најчешћи облик ерозије на брдовитим подручјима и у будућности је потребно актуелизовати и овај проблем, а с обзиром на изражен рељеф на овом подручју.

6. ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА

План инвестиција односи се на шумскопривредно подручје као цјелину и обухвата:

- План изградње нових и реконструкцију постојећих шумских камионских путева.
- План изградње осталих објеката потребних за реализацију планова шумскопривредне основе.
- План набавке механизације и друге опреме инвестиционог карактера.
- План осталих инвестиционих улагања.

6.1. План изградње нових и реконструкцију постојећих шумских камионских путева

Према подацима посљедњег уређивања шума на овом шумскопривредном подручју постигнута је отвореност камионским путевима од km/1000 ha. Да би се у наредном периоду могла рационалније користити примјена савремених машина, поред изградње камионских путева сходно финансијским средствима шумског газдинства потребно је да се изгради и оптимална мрежа тракторских влака. На тај начин постигла би се већа отвореност и рационалност рада при примјени савремене технологије и механизације у шумарству. Оптимална отвореност шума и шумског земљишта је предуслов за квалитетно остваривање свих зацртаних планова газдовања, а прије свих планова сјече, који се морају проводити на читавом подручју, а не само на отвореним дијеловима подручја.

У циљу повећања отворености подручја камионским тврдим путевима у наредних десет година сходно финансијским могућностима планирана је изградња и реконструкција сљедећих камионских путева:

У циљу повећања отворености подручја камионским тврдим путевима у наредних десет година сходно финансијским могућностима планирана је изградња сљедећих камионских путева:

Назив пута	Одјел који пут отвара	Дужина пута (km)
Гребен	19/1, 21/1, 22, 33, 25, 26, 27/1	3,8
Лукова Ограда	83/1, 83/2	2,7
Мали Сировац	14, 15, 16/1	1,2
Стевановина-Рогољуша	33/2, 34, 35, 36, 37	0,9
Микановићи-Ражиште	45, 46, 48/1, 48/2	1,4
Хоцића Коса	32, 34/1, 34/2, 36	1,4
Пут одјел 64-65/1	64,65/1	1,3
Вуков Вис	28,29,30,31/1,31/2, 32	2,3
Рађено Брдо	10,13,14,16,1	0,6
Ђубе –дио	37,38,39	1,2
Ђукићи	61/1, 61/2, 62	0,6
Марића Глава	89/1, 89/2	1,0
Зеленика	28,29,30,31,32	2,5
Ђорковићи-Велике Њиве	114/1,116/2,117/1,117/2,121/1,121/2, 122	1,8
Вакуфци-Пиризевац	37/1,37/2,38	1,2
Пут одјел 111/1	110,111/1,112	2,7
Трубловски Поток	63,69	1,1
Застојање Наставак	147, 148	0,5
УКУПНО:		28,20

Просјечна цијена изградње шумских камионских путева на подручју Републике Српске износи око 80 000 КМ по километру шумског камионског пута и узета је као просјек цијене остварене у претходном периоду. Укупно цијена коштања изградње планираног пута према горе наведеном просјеку износи око 2.256.000 КМ.

6.2. План изградње осталих објеката потребних за реализацију планова шумскопривредне основе

У оквиру ових планова за наредни уређајни период нису предвиђене инвестиције.

6.3. План набавке механизације и друге опреме инвестиционог карактера

У оквиру ове ставке сумирани су претходни планови, односно предвиђене су сљедеће инвестиције:

Назив инвестиције	Годишњи износ (КМ)
Набавка опреме за заштиту шума	8.690
Набавка опреме за шумскоузгојне радове и трошкови пошумљавања	54.676
Инвестирање у информациони систем	2.000
Изградња шумских камионских путева	225.600
СВЕГА:	290.966

Структура и просјечне цијене опреме за заштиту шума дате су у претходним табелама. Опрема за шумскоузгојне радове и трошкови пошумљавања обухватају: пошумљавање садњом садница, попуњавање шумских култура, њега култура испод таксационог прага и потребна средства рада за ове радове. Све цијене наведених радова су узете као просјек цијена из претходног периода.

6.4. План осталих инвестиционих улагања

Врста опреме	Јединица мјере	Планирана количина	Вриједност опреме (КМ)
Путничко возило	ком	1	40 000
Путничко возило (комби)	ком	2	100 000
Теренско возило (Лада Нива)	ком	8	150 000
Камион	ком	1	150 000
Комбинована машина	ком	1	180 000
Дозер	ком	1	150 000
СВЕГА:			770.000